

SOOME ELANIKKONNA KÜSITLUS: EESTI MAINE PUHKUSESIIHTKOHANA

Sisukord

Sissejuhatus	2
Kokkuvõte	3
Kui tihti teete vaba aja reise välismaale? (1200 vastajat)	5
Mitu korda olete Eestis käinud? (1200 vastajat)	6
Millistes Eesti paikades olete käinud? (1126 vastajat)	8
Millal käisite viimati Eestis? (1126 vastajat)	11
Mitu korda olete Eestis käinud viimase 12 kuu jooksul? (1200 vastajat)	12
Mitu vaba aja reisi Eestisse võiksite tõenäoliselt teha järgmisel 12 kuul? (1200 vastajat)	13
Põhjused, miks lähema aasta jooksul Eestisse reisimine ei huvita (211 vastajat)	14
Põhjused, miks Eestisse reisimine huvitab (827 vastajat)	16
Kui tõenäoliselt käite lähematel vaba aja reisidel väljaspool Tallinna? (827 vastajat)	20
Miks väljaspool Tallinna asuvad sihtkohad ei paku praegu huvi? (283 vastajat)	21
Kas sooviksite Eestisse reisida pigem üheks või mitmeks päevaks? (827 vastajat)	24
Kas eelistaksite rühmareisi või individuaalreisi? (827 vastajat)	25
Kui olulised on teile Eestisse reisisid järgmised tegevused? (827 vastajat)	26
Kui olulised on teile Eestisse reisisid järgmised infoallikad? (827 vastajat)	30
Kuidas hindate Eesti hinnataseme atraktiivsust? (1200 vastajat)	35
Eesti kui reisisihi tugevad ja nõrgad küljed (1200 vastajat)	36
Kuidas võiks suurendada Eesti atraktiivsust lastega peredele? (201 vastajat)	40
Kui tähtis on teile vastutustundlik ja keskkonnasõbralik tarbimine? (827 vastajat)	41

SISSEJUHATUS

Küsitluse eesmärk oli uurida Soome elanikkonna segmentide hulgas Eesti mainet puhkusesihtkohana, huvi erinevate puhkusereiside vastu Eestisse ja erinevate infokanalite potentsiaali. Tellija ja kokkuvõtte koostaja on Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus. Küsitlustöö tegi Soome uuringufirma *Bilendi Oy*.

Uuring toimus veebiküsitlusena 28.06–4.07.2019. Uuring toimus veebiküsitlusena 28.06–4.07.2019 *Bilendi Oy* hallatavas veebipaneeli värvatud Soome elanike hulgas. **Vastas 1200 inimest, kes teevad vaba aja reise (k.a. ühepäevareise) välismaale vähemalt kord 3–4 a. jooksul (küsimust selliste reiside tegemise kohta kasutati filterküsimusena enne ülejäänud küsimustiku täitmist).**

Uuringu üldkogumiks on mandri-Soome alaline elanikkond vanuses 18–79 (s.t. küsitlus ei hõlma Ahvenamaa elanikke). Soome Statistikaameti 31.12.2018 andmetel on Soomes 5,52 miljonit elanikku, kellest 4,16 miljonit ehk 75% kuulub vanusegruppi 18–79. **Esitatud uuringutulemused on kaalutud soo, vanuse ja elukoharegiooni lõikes vastavalt rahvastiku tegelikule struktuurile.**

Uuringus kasutatud regionaalne jaotus: vt. maakondade kaarti

https://www.maanmittauslaitos.fi/sites/maanmittauslaitos.fi/files/attachments/2019/01/tilaston_pohjakartta_a4.pdf

Regioon	Piirkonda kuuluvad maakonnad	Elanike arv	% elanikkonnast	Maakonnakeskus
Kogu Mandri-Soome (v.a. Ahvenamaa)		5 488 130	100%	
	MK01 Uusimaa	1 671 024	30,4%	Helsinki
Lõuna-Soome (18,7% Mandri- Soome rahvastikust)	MK02 Varsinais-Suomi	478 582	8,7%	Turu
	MK05 Kanta-Häme	171 364	3,1%	Hämeenlinna
	MK07 Päijät-Häme	200 629	3,7%	Lahti
	MK08 Kymenlaakso	173 388	3,2%	Kouvola
Lääne-Soome (26,4%)	MK04 Satakunta	218 624	4,0%	Pori
	MK06 Pirkanmaa	515 095	9,4%	Tampere
	MK13 Keski-Suomi	275 521	5,0%	Jyväskylä
	MK14 Etelä-Pohjanmaa	189 715	3,5%	Seinäjoki
	MK15 Pohjanmaa	180 794	3,3%	Vaasa
	MK16 Keski-Pohjanmaa	68 437	1,2%	Kokkola
Ida-Soome (12,4%)	MK09 Etelä-Karjala	128 756	2,3%	Lappeenranta
	MK10 Etelä-Savo	144 615	2,6%	Mikkeli
	MK11 Pohjois-Savo	245 602	4,5%	Kuopio
	MK12 Pohjois-Karjala	162 240	3,0%	Joensuu
Kesk- ja Põhja- Soome (12,1%)	MK17 Pohjois-Pohjanmaa	412 161	7,5%	Oulu
	MK18 Kainuu	73 061	1,3%	Kajaani
	MK19 Lappi	178 522	3,3%	Rovaniemi

Veebiküsitlus ei esinda kogu Soome elanikkonda, vaid ainult aktiivseid internetikasutajaid. Samas on internetikasutus elanikkonna seas kõrge ning ühtlasi on aktiivsed internetikasutajad ka aktiivsed reisijad. Nii Soome kui ka teiste riikide andmed näitavad, et kuigi üle 64a. inimeste seas on interneti kasutajaid vähem kui nooremate vanusegruppide seas, on üle 64a. internetikasutajad aktiivsemad reisijad kui need üle 64a. inimesed, kes internetti ei kasuta. Kui potentsiaalsete reisijate küsitamiseks sobib veebiküsitlus Soomes seega hästi, tuleb turundustegevuste planeerimisel silmas pidada ka muid internetikasutust iseloomustavaid näitajaid vanusegrupiti: näiteks sotsiaalvõrgustike kasutajaid või interneti kaudu ostjaid on vanemate vanusegruppide hulgas siiski vähem. Selle kohta annab allpool infot Soome Statistikaameti 2018.a. uuring.

16–89 a. Soome elanike internetikasutus vanusegrupiti (% vastavast vanuserühmast):

	Kasutas internetti viimase 3 kuu jooksul	Kasutab internetti tavaliselt mitu korda päevas	Kasutas viimase 3 kuu jooksul sotsiaalvõrgustikke	Ostis viimase 3 kuu jooksul midagi internetist	Omab isiklikku nutitelefoni	Ostis viimase 12 kuul midagi internetist nutitelefoni	Üüris viimase 12 kuu jooksul majutus-pakkumiste portaali (nt. airbnb.com) kaudu eraisikult majutust
16-24	100	98	93	56	99	39	9
25-34	99	97	87	72	97	50	16
35-44	100	96	84	76	96	46	13
45-54	98	87	71	56	90	21	10
55-64	93	72	46	32	80	9	4
65-74	78	47	29	17	59	3	2
75-89	40	19	10	7	24	1	0
Kõik	89	76	61	47	80	25	8

Allikas: http://www.stat.fi/til/sutivi/2018/sutivi_2018_2018-12-04_tie_001_en.html

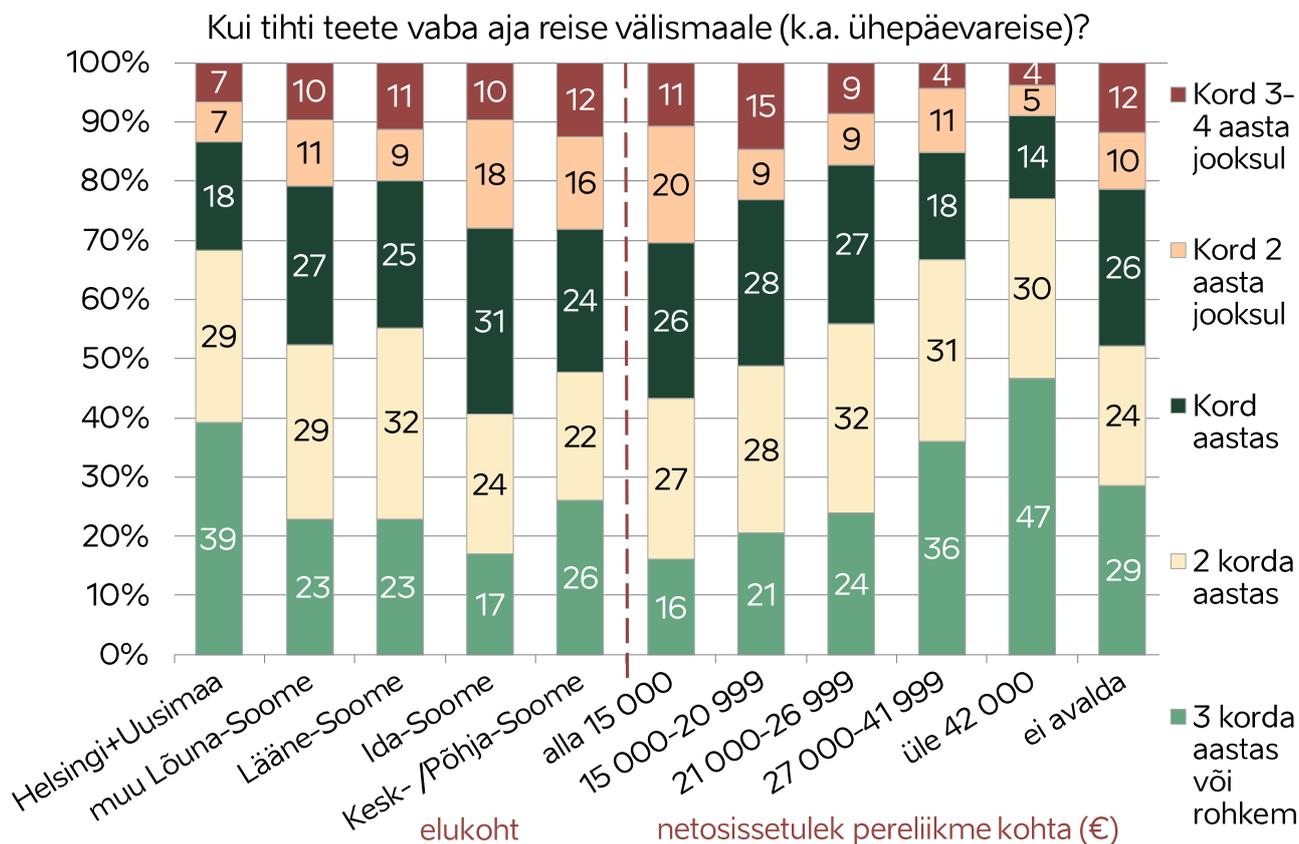
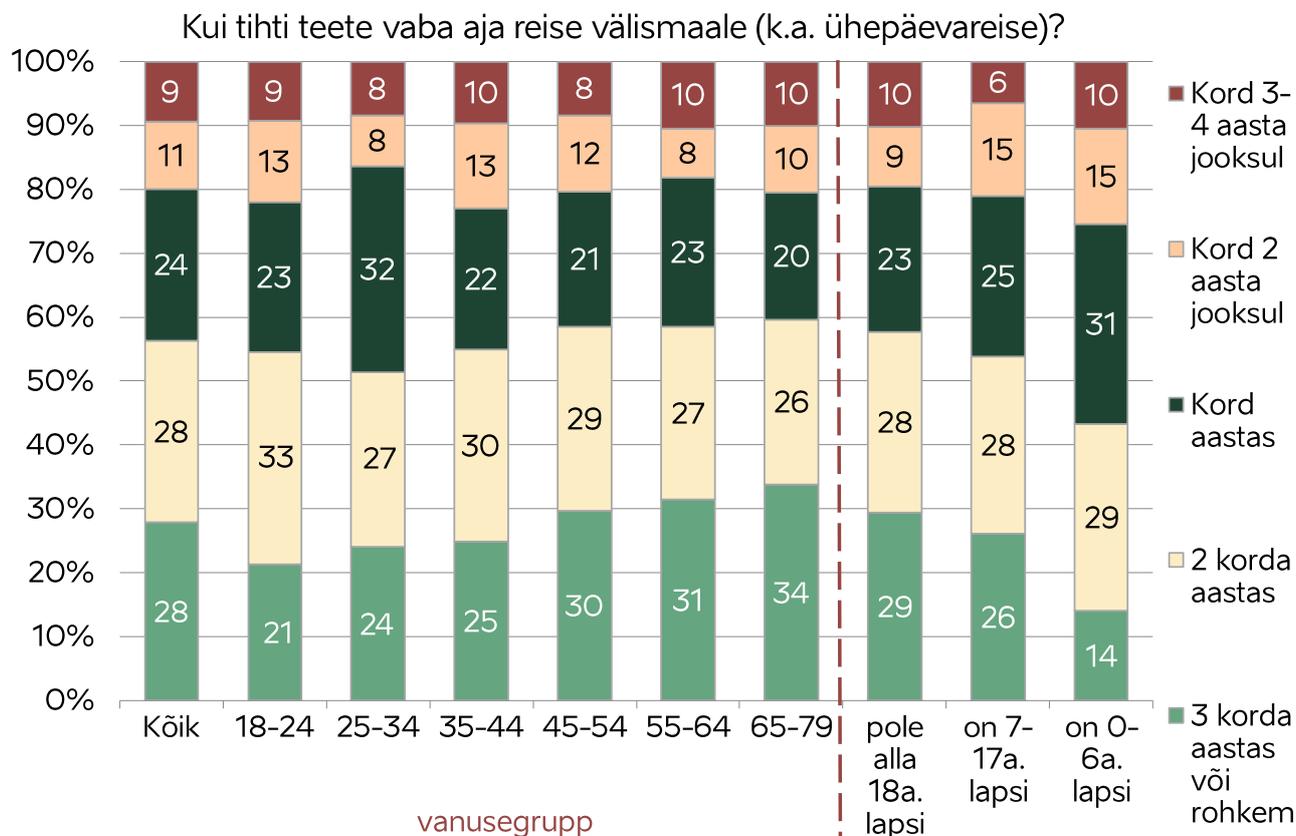
KOKKUVÕTE

VABA AJA REISID VÄLISMAALE	56% vastanutest teeb aasta jooksul mitu vaba aja reisi välismaale (k.a. ühepäevareisid). 28% teeb selliseid reise kolm korda aastas või rohkem, 28% kaks korda aastas, 24% kord aastas ning 20% kord mitme aasta jooksul.
MITU KORDA ON SOOME ELANIKUD EESTIS KÄINUD?	5% vastanutest ei ole Eestis käinud, 9% on käinud ühe korra ja 10% kaks korda. 1/4 on käinud 3-5 korda, 18% 6-10 korda ja 31% üle kümne korra . Mida lähemal Eestile, seda suurem on antud regiooni elanikkonna seas nende osatähtsus, kes on Eestis käinud ja seda rohkem kordi on nad Eestit külastanud.
EESTIS KÜLASTATUD KOHAD	Tallinnas olid käinud peaaegu kõik Eestis käinud vastanud, Pärnus oli käinud 41%, Tartus 22% ja Saaremaal 17%. 47% Eestis käinutest on viibinud ainult ühes sihtkohas, 36% 2-3 sihtkohas ja 17% vähemalt 4 sihtkohas.
EELMINE REIS EESTISSE	Kõigist vastanutest 46% on siin käinud viimase 12 kuu jooksul, veerand 1-2 aastat tagasi , 16% 3-5 aastat tagasi, 9% üle viie aasta tagasi ja 5% pole kunagi Eestis käinud. Vastanud Helsingi ja Uusimaa elanikest käis Eestis viimase 12 kuu jooksul 2/3, samas Kes- ja Põhja-Soome elanikest vaid 18%.
REISID EESTISSE LÄHEMAL 12 KUUL	69% vastanutest pidas tõenäoliseks, et tuleb lähema 12 kuu jooksul Eestisse vaba aja reisile (suurem osa neist kavatseb teha 1-2 reisi). 18% arvas, et ei tee sel perioodil vaba aja reise Eestisse ja 14% ei osanud reisimise tõenäosust hinnata.
PÕHJUSED, MIKS EESTISSE REISIMINE EI HUVITA	17% neist, kes ei kavatse Eestisse reisida, nimetas põhjusena, et nad on Eestis juba piisavalt palju käinud ja näinud. 17% ütles, et muud sihtkohad on huvipakkumamad (nimetati näiteks eelistust reisida kaugematesse paikadesse või lõunamaadesse või iga kord uude sihtkohta). 17% ütles, et Eesti ei huvita või nad ei leia ühtegi põhjust sinna reisida. 15% ütles, et reisimine on neil üldiselt raskendatud terviseprobleemide, väikeste laste, omaste hooldamise, rahapuuduse vms. tõttu.
PÕHJUSED, MIKS EESTISSE REISIMINE HUVITAB	21% nimetas põhjusena kultuuri, muuseume, (vana) arhitektuuri või üldisemalt vaatamisväärsusi. 19% nimetas põhjusena soodsaid / Soomest soodsamaid hindu. 16% nimetas põhjusena toitu või restorane (nii soodsa(ma)id hindu kui ka head kvaliteeti). 16% nimetas põhjusena, et Eesti on lähedal ning sinna saab lihtsalt ja kiiresti.
HUVI REISIDA TALLINNAST VÄLJAPOOLE	Kõigist Eestisse reisida kavatsevatest vastajatest 20% pidas väga ja 34% üsna tõenäoliseks, et nad reisivad ka Tallinnast väljapoole. Mida vanem vanusegrupp, seda suurem huvi reisida Tallinnast väljapoole.
PÕHJUSED, MIKS TALLINNAST VÄLJAPOOLE REISIMINE EI HUVITA	24% vastas, et neil pole kas aega või raha pikemaks reisiks. 13% nimetas probleemi transpordiga (valdav osa siia liigitatud vastustest ütles, et kaugemale reisimiseks oleks vaja autot, kuid neil kas pole seda või nad ei taha sellega Eestisse sõita). 9% ütles põhjusena, et neile Tallinnast piisab, seal on kõik vajalik ja huvipakkuv, neile meeldib just Tallinnas käia. 7% ütles, et neid ei huvita muud piirkonnad, nad ei leia seal midagi erilist.
EELISTUS REISIDA EESTISSE ÜHEKS VÕI MITMEKS PÄEVAKS	22% vastanutest eelistaks Eestis viibida vaid ühe päeva (süü loetakse ka laevareisid, mille jooksul ööbitakse laevas, kuid Eestis viibitakse vaid üks päev), 67% eelistaks reisi, millel ööbiks Eestis, 11% ei eelistanud kumbagi varianti. Mida noorem vanusegrupp, seda rohkem on nende seas ühepäevareiside eelistajaid.
INDIVIDUAAL- VÕI RÜHMAREISI EELISTUS	80% vastanutest eelistaks reisida omapead, 12% eelistaks rühmareisi, 8% ei eelistanud kindlalt kumbagi varianti. Rühmareisi eelistajaid oli keskmisest veidi rohkem vanemate inimeste seas (65-79aastastest eelistaks seda 19%)

KUI OLULISED ON EESTIS ERINEVAD TEGEVUSED?	Viie tähtsama hulgas nimetati kõige rohkem restorane ja kohvikuid (71% vastanutest) ning ostuvõimalusi (69% vastanutest). Järgnesid spaa / wellness (38%), muuseumid / näitused (33%), arhitektuur (30%), kultuuriüritused (28%) ja looduses viibimine (27%).
TEGEVUSED LOODUSES	Valdavalt eelistavad loodusest huvituvad vastajad kergemaid ja lühemaid jalgsiretki (80% sellele küsimusele vastanutest). Teisena nimetati jalgrattasõitu (46%) ning kolmandana nõudlikumaid ja pikemaid jalgsimatku (41%). 24% loodushuvilistest nimetas purjetamist, 19% kanuu, kajaki või süstaga sõitmist, 18% kalastamist, 17% linnuvaatlust ja 6% ratsutamist.
INFOALLIKATE OLULISUS	Kuna valdav osa vastanutest on Eestis korduvalt käinud, ongi neile kõige olulisem eelmistelt reisidelt saadud info – 3/4 nimetas seda väga või üsna oluliseks. Teisel ja kolmandal kohal on tuttavate soovitusel ja laevafirmadelt saadav info - mõlemat nimetasid pooled vastanutest.
HINNANG EESTI HINNATASEME ATRAKTIIVSUSELE	Küsitud teenuste võrdluses hinnati kõige atraktiivsemaks laevasõidu hinda. Suhteliselt positiivsed hinnad anti ka restoranide, ostuvõimaluste, majutuse ning ilu- ja raviteenuste hinnataseme atraktiivsusele.
EESTI KUI REISI SIHI TUJEVAD JA NÕRGAD KÜLJED	Kõige kõrgema hinde sai väide „ Turismiinfot Eesti kohta on lihtne leida “ (väitega oli täiesti või pigem nõus 74% vastanutest, keskmine hinne 4,0). Järgnes väide „ Eestisse reisimine on turvaline “ (väitega oli täiesti või pigem nõus 70% vastanutest, keskmine hinne 3,85). Peaaegu sama kõrged hinnad sai väide „Eesti pakub huvitavaid vaatamisväärsusi ja ajaveetmisvõimalusi“ (väitega oli täiesti või pigem nõus 2/3 vastanutest, keskmine hinne 3,8). Väitega, et Soome turistid on Eestis teretunud, oli täiesti või pigem nõus samuti 2/3 vastanutest, samas oli vastupidisel seisukohal 1/10 (keskmine hinne oli 3,78).
KUIDAS VÕIKS SUURENDADA EESTI ATRAKTIIVSUST LASTEGA PEREDELE?	Eelkõige nimetati, et pakkuda tuleks rohkem lastele mõeldud tegevusi (23%). Lisaks nimetas 11% eraldi lõbustusparke / veeparke lastele. 12% nimetas vajadust parandada turvalisust, 10% paremat teenindustaset ja 8% soodsamaid hindu. 7% ütles, et tuleks rohkem tutvustada / reklaamida võimalusi lastega peredele, kuna info selle kohta, mida koos lastega teha, on vähene / raskesti kättesaadav või Eestit ei tutvustata üldiselt lapsesõbraliku sihtkohana.
KUI TÄHTIS ON EESTISSE REISIDES VASTUTUSTUNDLIK JA KESKKONNASÕBRALIK TARBIMINE?	Eestisse reisida kavatsevatest inimestest 12% pidas keskkonnasõbralikke valikuid (nt ökomärgisega majutusettevõtte eelistamine, ühistranspordi eelistamine autole jms.) väga oluliseks ja 44% mõnevõrra oluliseks (kokku veidi üle poole ehk 56%). Kolmandik ei pidanud seda eriti või üldse oluliseks ja kümnendikul arvamus puudus.

KUI TIHTI TEETE VABA AJA REISE VÄLISMAALE? (1200 vastajat)

56% vastanutest teeb aasta jooksul mitu vaba aja reisi välismaale (arvestatud on ka ühepäevareise). 28% teeb selliseid reise kolm korda aastas või rohkem, 28% kaks korda aastas, 24% kord aastas ning 20% kord mitme aasta jooksul.

Välismaale reisimise sagedus sõltub eelkõige sissetulekust. Kõige kõrgemasse (üle 42 000 euro aastas) sissetulekugruppi kuuluvatest inimestest ligi pooled (47%) teevad vähemalt kolm vaba aja reisi aastas, kõige madalamasse tulugruppi kuuluvatest inimestest teeb seda vaid 16%. Samas ka madalama sissetulekuga inimeste seas on suur hulk neid, kes teevad mitu vaba aja reisi aastas. Kuna küsitud reisirid hõlmavad ka ühepäevareise, ei ole mitu korda aastas välismaale (näiteks Eestisse) sõitmine ka väiksema sissetulekuga inimestele liiga kulukas.

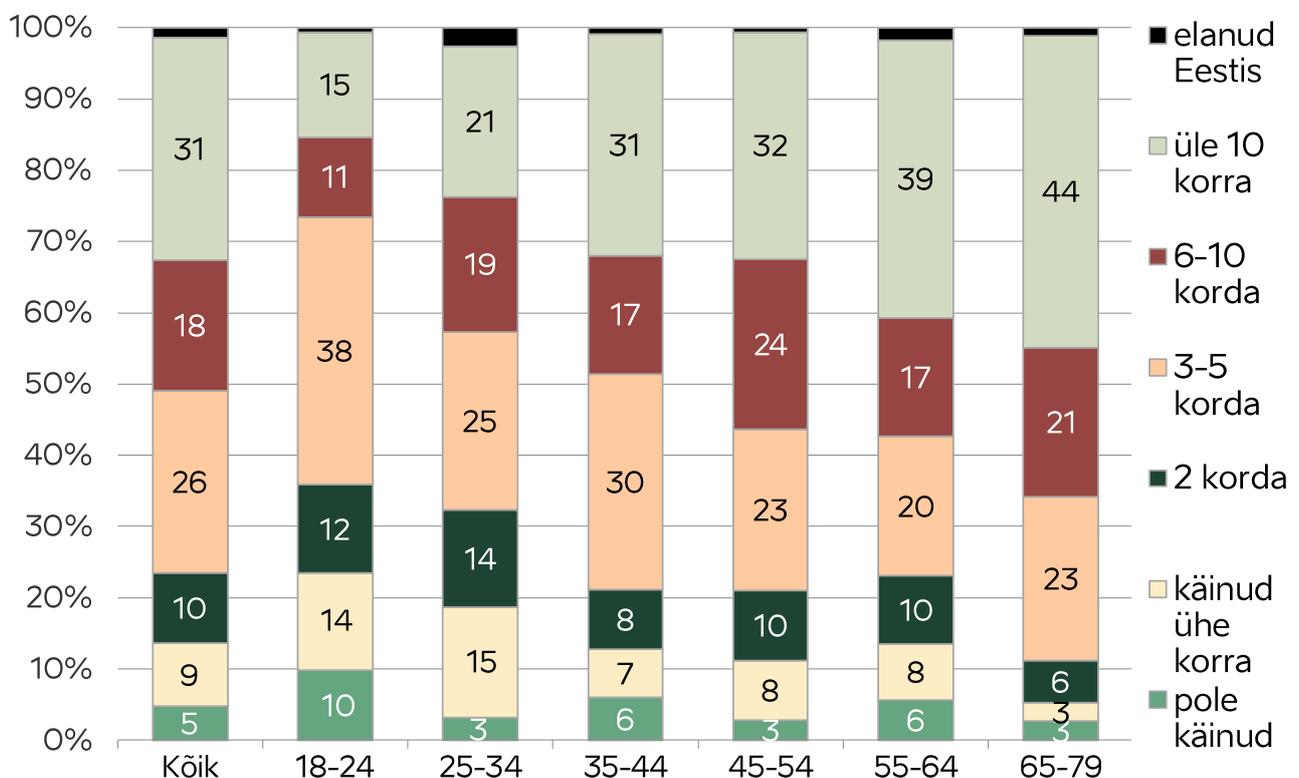
Reisimisaktiivsuses on ka regiooni suured erinevused. Helsingi ja seda ümbritseva Uusimaa maakonna elanikud reisivad välismaale tunduvalt sagedamini kui muude piirkondade elanikud. Kõige väiksem on Ida-Soome elanike reisimissagedus. Regionaalseid erinevusi seletavad nii sissetulekute erinevus regiooni kui ka kaugus välisriikidest ja transpordihenduste mugavus (võrreldes muude Soome piirkondade elanikega on Helsingi elanikel tunduvalt lihtsam ja soodsam teha näiteks lühireise Tallinna).

Vanusegruppide lõikes ei ole erinevused nii suured kui sissetuleku või elukoharegiooni lõikes, kuid keskealiste ja vanemate vanusegruppide seas on noorematega võrreldes siiski mõnevõrra rohkem neid, kes teevad koguni kolm või rohkem vaba aja reisi aastas. Siin tuleb silmas pidada ka küsitlusmeetodi mõju: 65-79aastased internetikasutajad on üldiselt aktiivsemad reisijad kui need 65-79 a. inimesed, kes internetti ei kasuta. Need, kelle leibkonnas pole alla 18a. lapsi, teevad välisreise veidi sagedamini kui need, kelle leibkonnas on 7-17aastasi lapsi. Keskmisest tunduvalt vähem on sagedasi välismaale reisijaid aga nende seas, kelle leibkonnas on alla 7aastasi lapsi.

MITU KORDA OLETE EESTIS KÄINUD? (1200 vastajat)

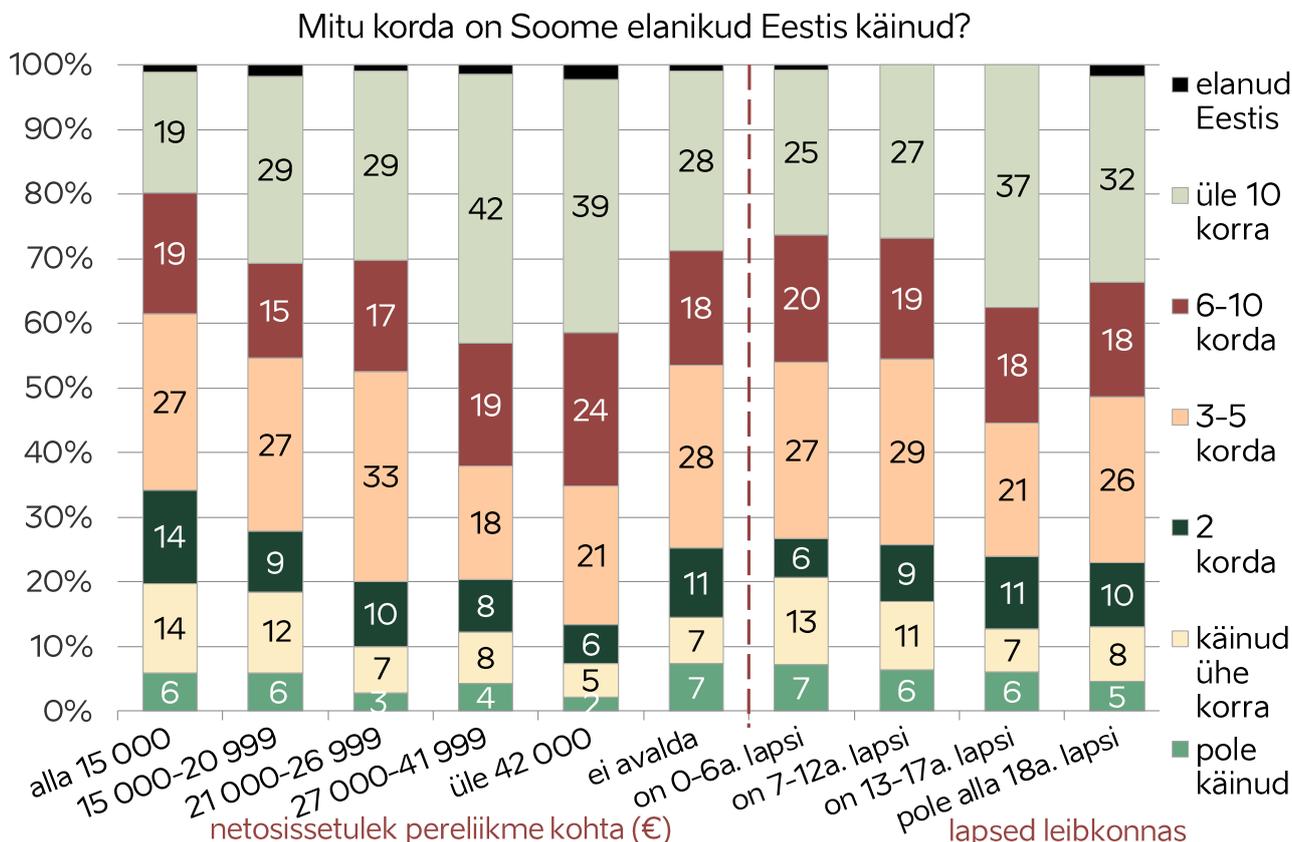
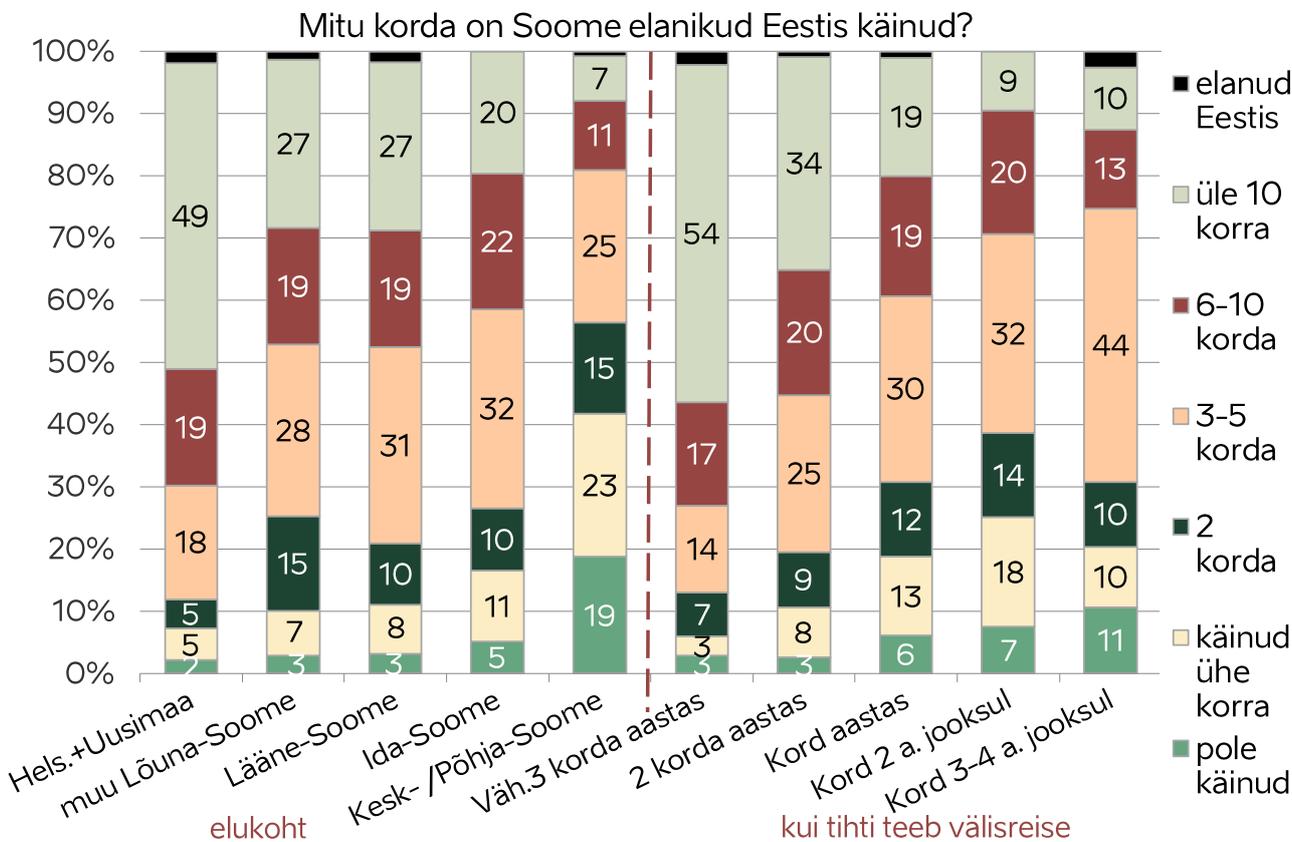
5% vastanutest ei ole Eestis käinud, 9% on käinud ühe korra ja 10% kaks korda. 26% on käinud 3-5 korda, 18% 6-10 korda ja 31% üle kümne korra. **Mida lähemal Eestile, seda suurem on antud regiooni elanikkonna seas nende osatähtsus, kes on Eestis käinud ja seda rohkem kordi on nad Eestit külastanud.** Eestis on käinud 98% Uusimaa maakonnas (k.a. Helsingis) ja 97% ülejäänud Lõuna-Soomes elavatest vastajatest, samas vastanud Kesk- ja Põhja-Soome elanikest 81%. Vastanud Uusimaa elanikest 68% on Eestis käinud üle viie korra, Kesk- ja Põhja-Soome elanikest vaid 18% (siin ei ole arvesse võetud neid, kes on varem Eestis elanud).

Mitu korda on Soome elanikud Eestis käinud?

Mida vanem vanusegrupp, seda rohkem kordi on nad Eestit külastanud. See on ühelt poolt seotud sellega, et mida vanem inimene, seda rohkem on tal olnud elu jooksul aega reisida ja erinevaid kohti külastada. Teisest küljest näitasid ülal esitatud tulemused, et vanemad vanusegrupid teevad välisreise

mõnevõrra sagedamini kui nooremad. Siin tuleb aga silmas pidada ka küsitlusmeetodi mõju: 65-79aastased internetikasutajad on üldiselt aktiivsemad reisijad kui need 65-79 a. inimesed, kes internetti ei kasuta. Eestis käinuid, sh. Eestit korduvalt külastanud on rohkem ka kõrgema hariduse ja kõrgema sissetulekuga inimeste hulgas, kes teevad ka üldiselt rohkem välisreise. Kuna aga Soomest Eestisse reisimine ei ole ka madalama sissetulekuga inimestele eriti kulukas, **on vahed sissetulekugruppide vahel tunduvalt väiksemad kui elukoharegioonide vahel.**

MILLISTES EESTI PAIKADES OLETE KÄINUD? (1126 vastajat)

Vastasid need, kes on Eestis käinud, kuid pole Eestis elanud (1126 vastajat). Vastajaile anti ette loetelu Eesti sihtkohtadest ja paluti märkida, millistes nendest nad on käinud. Kuna Tallinnas olid käinud peaaegu kõik vastanud, kajastavad järgnevalt esitatud joonised vaid muude peamiste sihtkohtade külastamist Eestis. **Ootuspäraselt on tähtsusele teiseks sihtkohaks neile Pärnu, kus on käinud 41% Eestis käinud vastanutest. Järgnesid Tartu (22%) ja Saaremaa (17%).** Haapsalus on käinud 12% Eestit külastanutest, Narvas 9%, Rakveres 7% ja Otepääl / Pühajärvel 5%. Muudes kohtades oli käinud 9% Eestis käinud vastanutest (muid kohti eraldi nimeliselt ei küsitud).

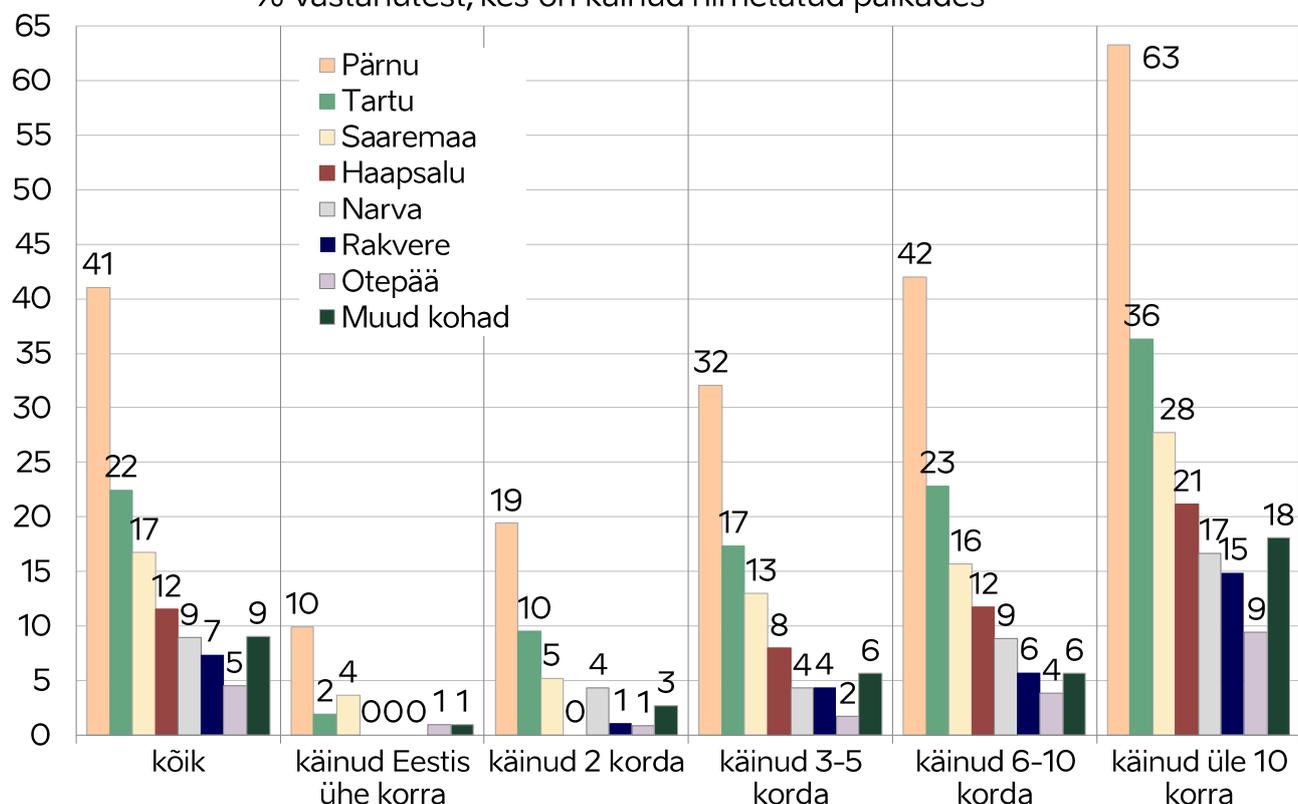
Mida rohkem kordi on vastanud Eestis käinud, seda rohkem on nende seas ka erinevate Eesti sihtkohtade külastajaid. Neist, kes on Eestis käinud üle 10 korra, on Pärnus käinud 63%, Tartus 36% ja Saaremaal 28%.

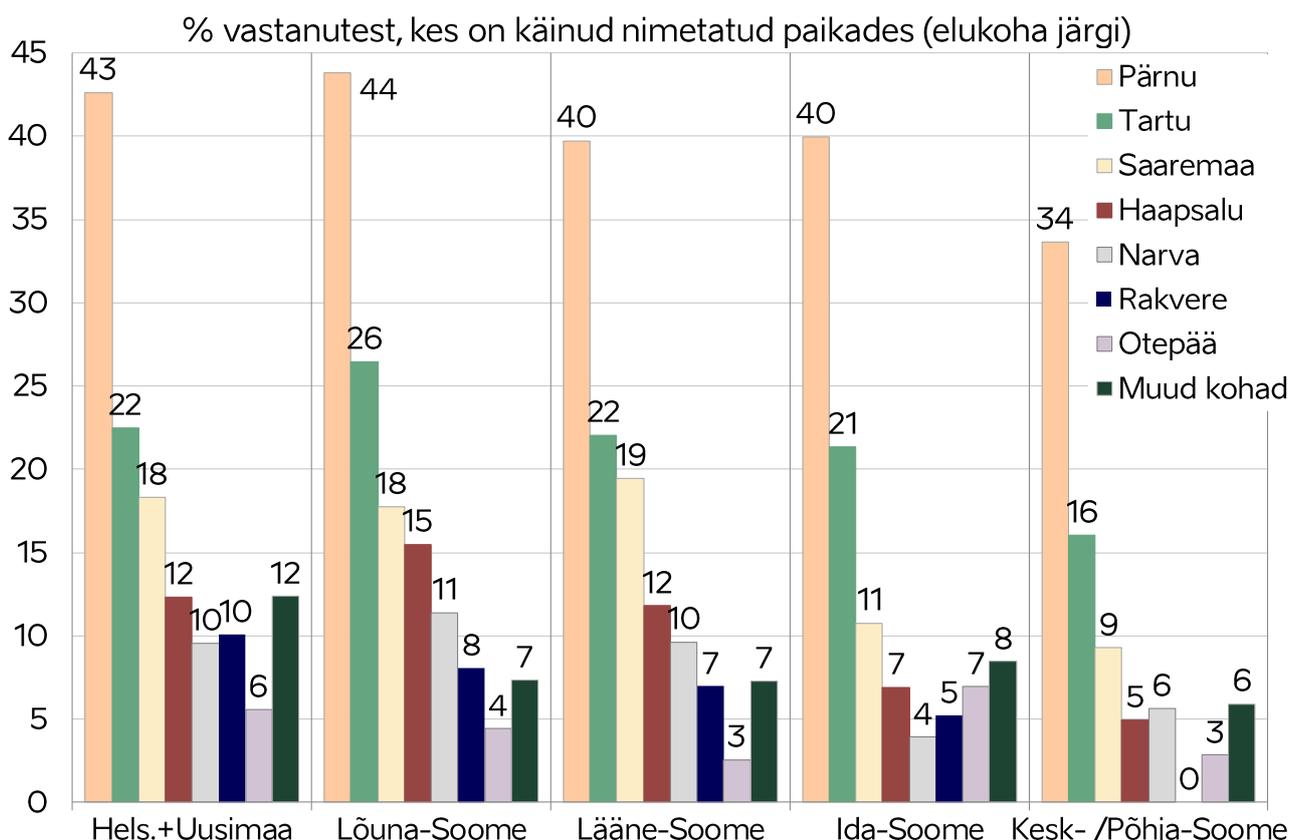
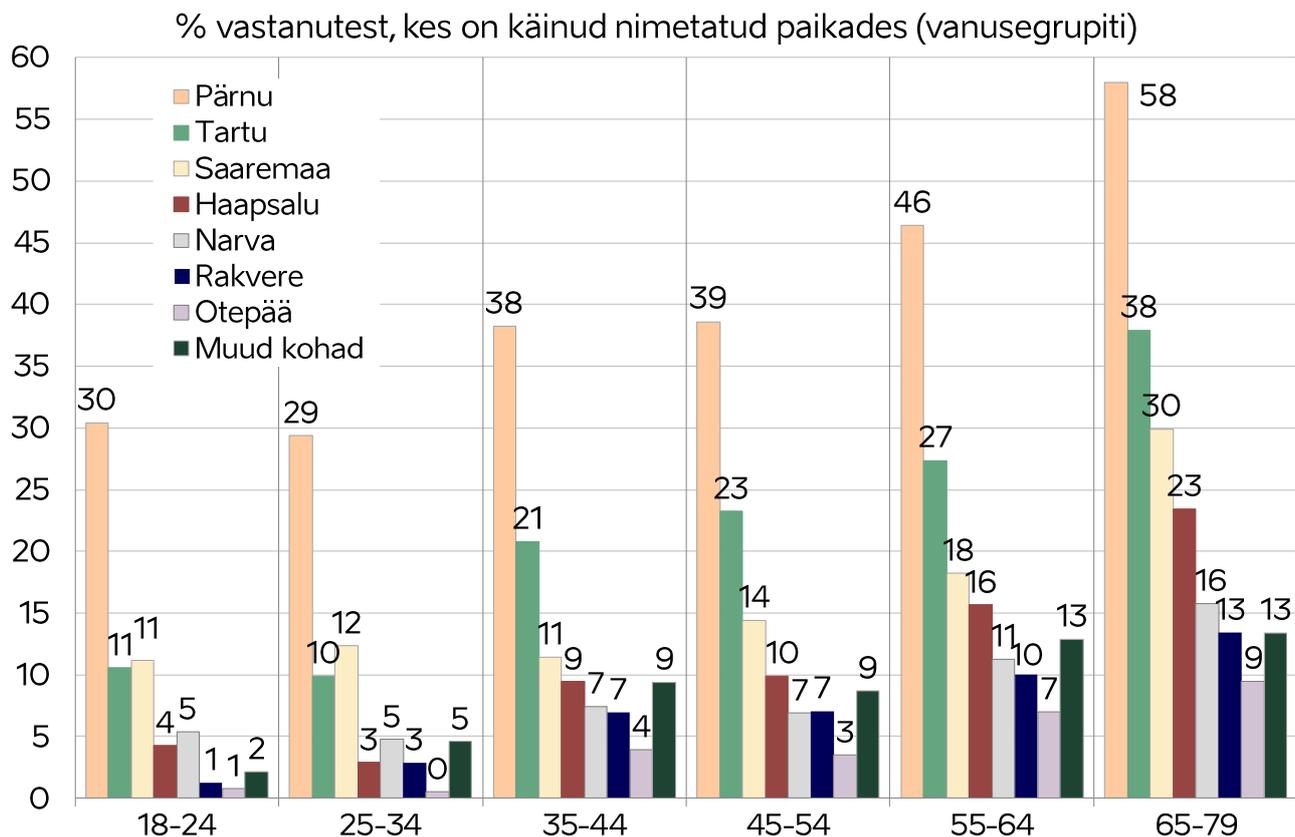
Vanusegruppide vahel ilmnevad eelistuste pingereas vaid väikesed erinevused. Kui 18-34aastaste seas on Tartus ja Saaremaal käinud enam-vähem ühepalju, siis üle 35aastaste seas on Tartus käinud selgelt rohkem. Ka Haapsalus ja Narvas käinud on 18-34aastaste seas peaaegu ühepalju, kuid mida vanem vanusegrupp, seda rohkem on nende seas ülekaalus Haapsalus käinud (65-79aastastest on Haapsalus käinud 23% ja Narvas 16%).

Kuigi Kesk- ja Põhja-Soome elanike seas on Eestis käinud inimesi tunduvalt vähem kui muude regioonide elanike seas, siis väärib märkimist, et need, kes on Eestis käinud, on ometi külastanud Eestis suhteliselt palju erinevaid paiku. Näiteks on Eestis käinud Kesk- ja Põhja-Soome elanikest 34% külastanud Pärnut (Eestis käinud Lääne- ja Ida-Soome elanikest on Pärnut külastanud 40% ja Lõuna-Soome elanikest 44%). Eestis käinud Kesk- ja Põhja-Soome elanikest on Tartus käinud 16%, muude Soome piirkondade elanikest aga veidi üle 20%.

Kui üldiselt ei ole erineva haridustasemega vastajate vahel väga suuri erinevusi, siis **Tartut külastanud on rohkem kõrgema haridustasemega inimeste seas.** Põhi- või keskkooliharidusega vastajatest oli Tartus käinud 14%, kutseharidusega vastajatest 20%, rakendusliku kõrgharidusega vastajatest veerand ja kõrgharidusega inimestest 32%.

% vastanutest, kes on käinud nimetatud paikades

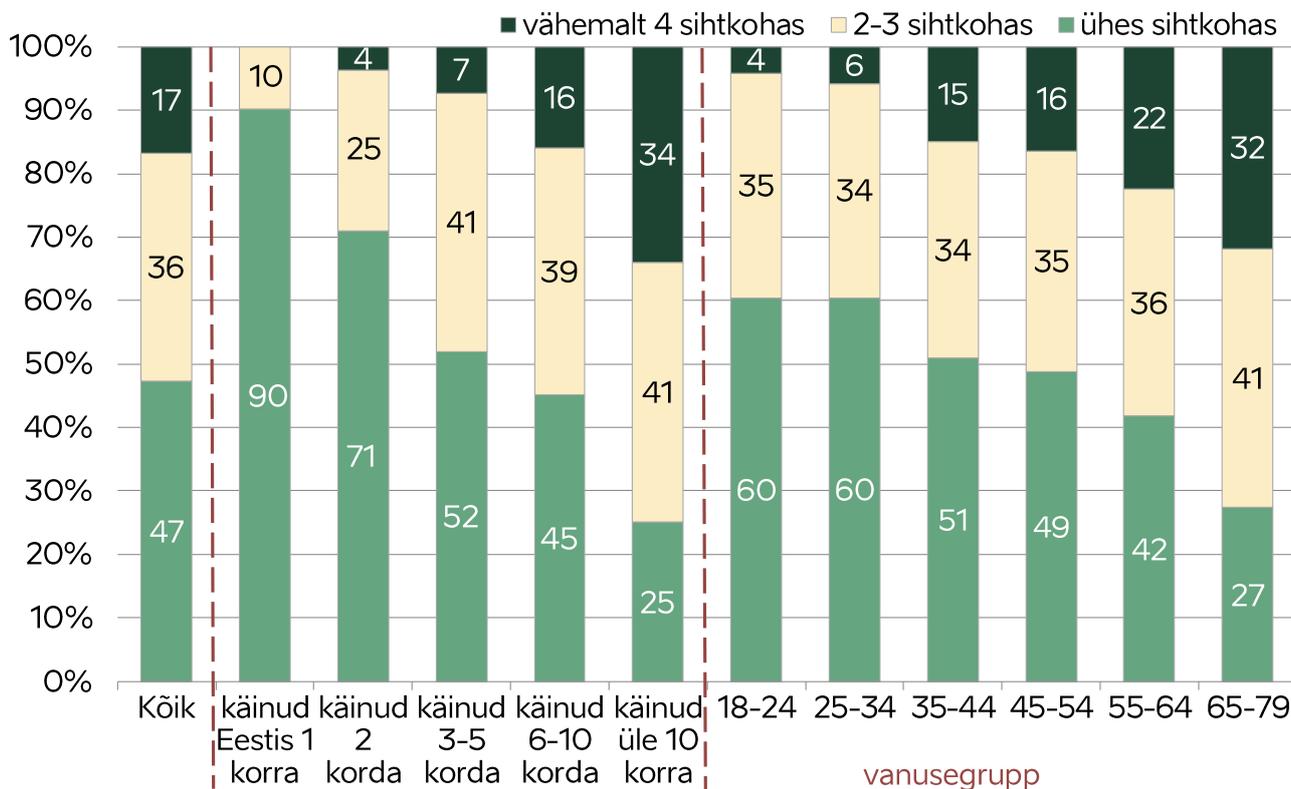

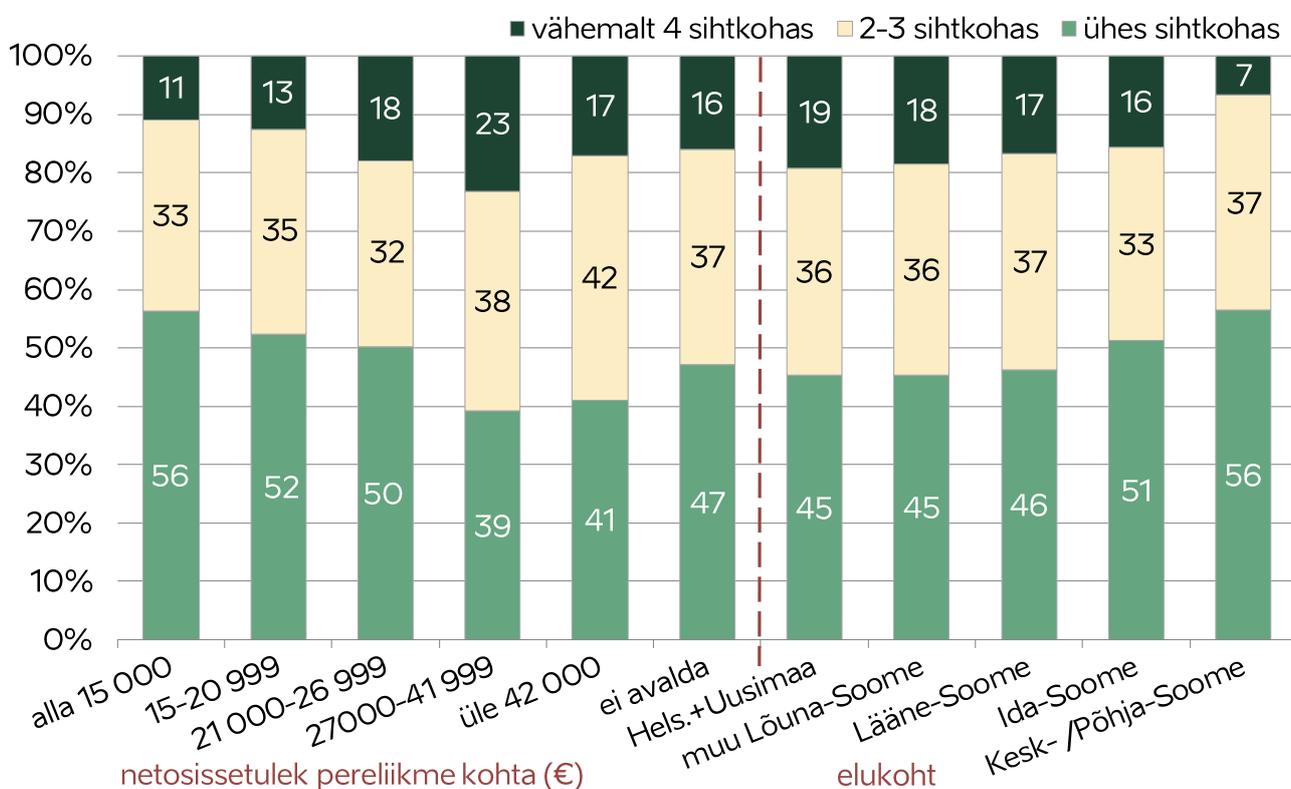
Sama küsimuse alusel on vastajad jaotatud ka gruppidesse külastatud kohtade arvu järgi. **47% Eestis käinutest on viibinud ainult ühes sihtkohas, 36% 2-3 sihtkohas ja 17% vähemalt 4 sihtkohas.** Mida rohkem kordi on vastajad Eestis käinud, seda rohkem sihtkohti on nad ka Eestis külastanud. Eestis käidud kordade arv omakorda sõltub mõnevõrra elukoharegioonist ja sissetulekust. Keskealised ja vanemad vanusegrupid on külastanud Eestis tunduvalt rohkem erinevaid paiku kui nooremad vanusegrupid – mis tuleneb eelkõige sellest, et nooremad vanusegrupid on lihtsalt Eestis vähem kordi käinud. 18-34a. inimestest 60% on käinud Eestis ainult ühes sihtkohas, 35-54aastastest on ühe

sihtkohaga piirdunud pooled, 55-64aastastest 42% ja 65-79aastastest vaid 27%. Kui 18-34aastastest on vähemalt 4 sihtkohas käinud vaid umbes 5%, siis 65-79aastastest koguni kolmandik.

Mitmes Eesti sihtkohas on Soome elanikud käinud?

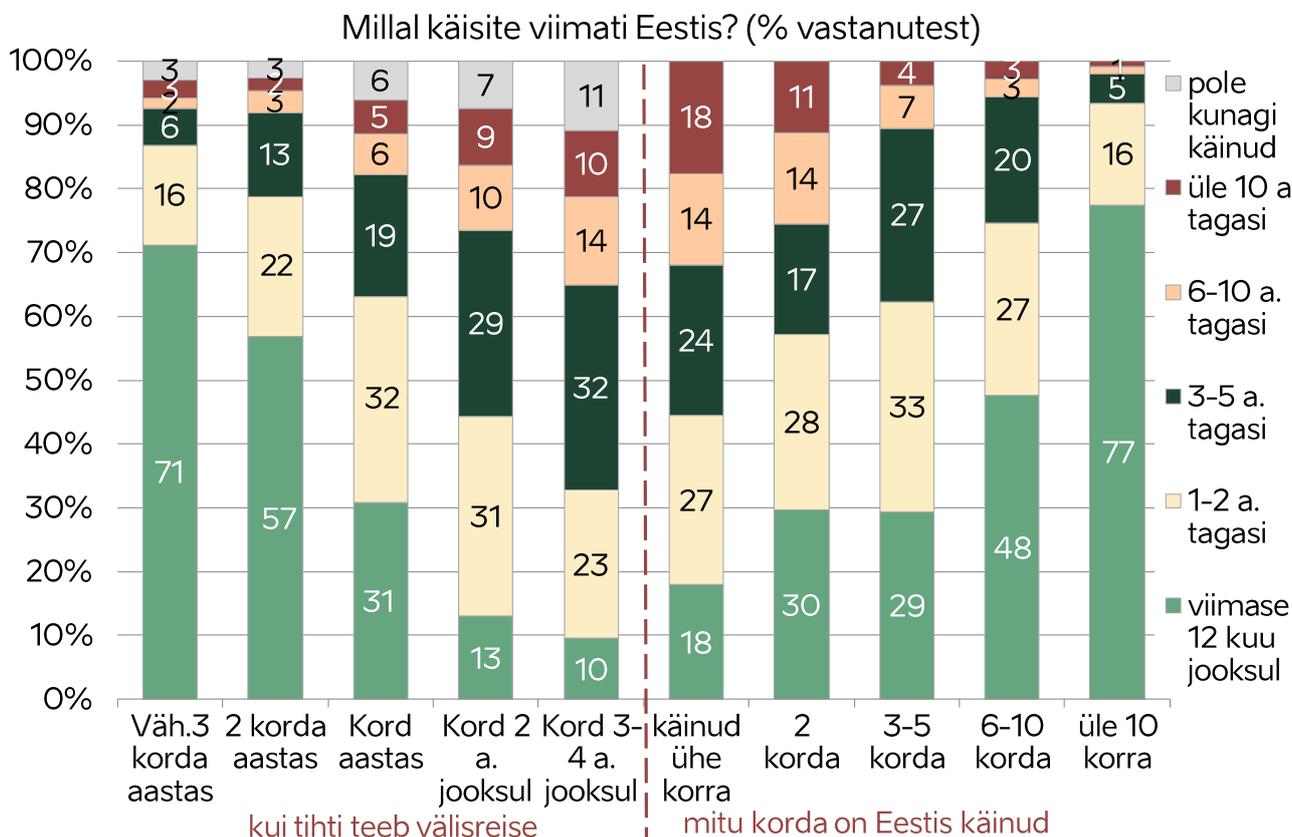
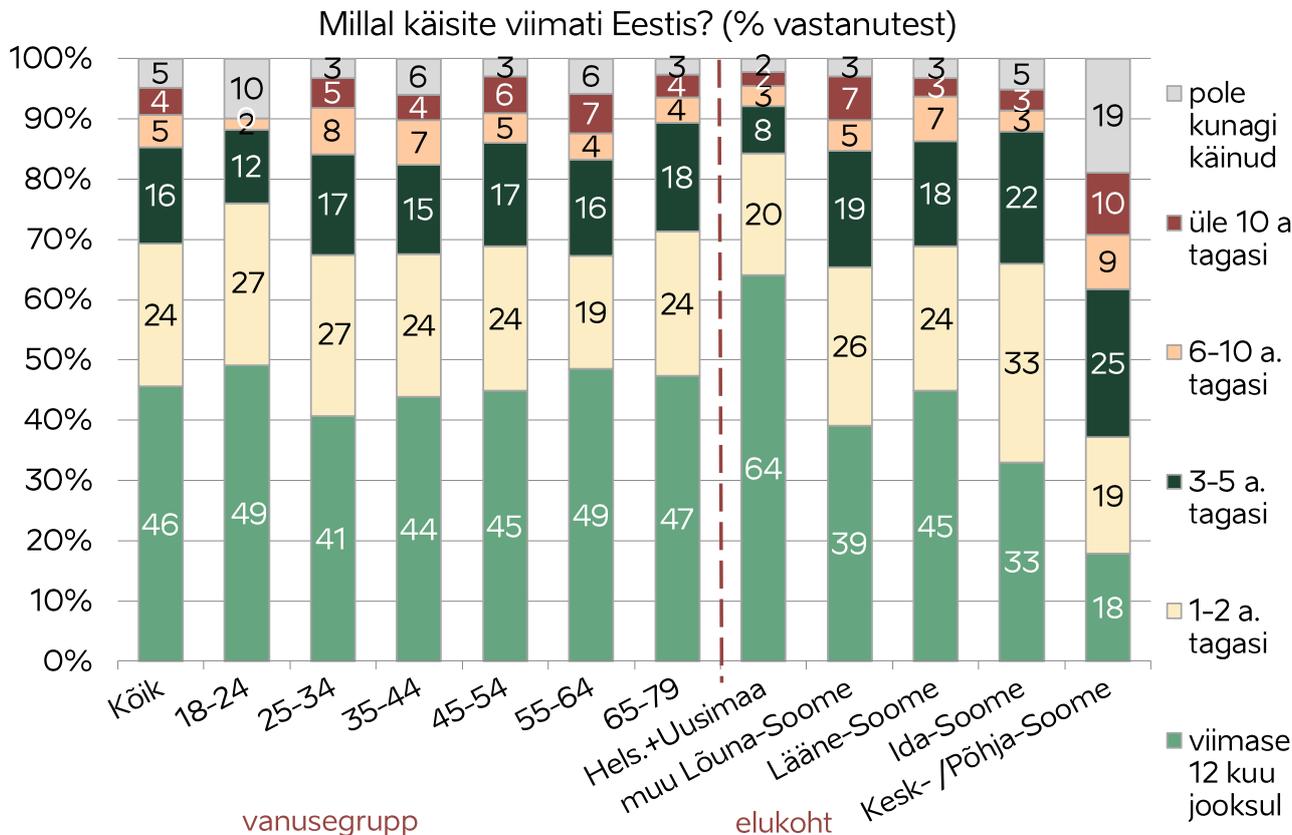
Mitmes Eesti sihtkohas on Soome elanikud käinud?

Eestis käinutest veerandi moodustab segment, kes on Eestis käinud üle 10 korra, kuid on käinud vaid ühes sihtkohas (Tallinnas). Pooled neist inimestest ei pea ka tulevikus tõenäoliseks muude sihtkohtade külastamist Eestis, kuid 36% pidas siiski vähemalt mõnevõrra tõenäoliseks, et reisivad tulevikus Tallinnast väljapoole (15%-l seisukoht puudus). Peamiste põhjustena, miks nad ei kavatse ka

tulevikus mujale kui Tallinna reisida, nimetasid nad seda, et Tallinnast leiavad nad kõik endale huvipakkuva ja kaugemale reisimine oleks liigselt aega ja vaeva nõudev.

MILLAL KÄISITE VIIMATI EESTIS? (1200 vastajat)

Kõigist vastanutest ligi pool ehk 46% on siin käinud viimase 12 kuu jooksul, veerand 1-2 aastat tagasi, 16% 3-5 aastat tagasi, 9% üle viie aasta tagasi ja 5% pole kunagi Eestis käinud. Mida sagedamini vastaja üldiselt välismaale reisib, seda suurema tõenäosusega on ta Eestis käinud viimase paari aasta jooksul. Neist, kes teevad vähemalt 3 välisreisi aastas, on ligi ¾ ehk 71% Eestis käinud viimase 12 kuu jooksul. Neist, kes teevad ühe välisreisi aastas, on viimasel 12 kuul Eestis käinud 31%.

Neist, kes on Eestis käinud üle 10 korra, käis 77% Eestis viimase 12 kuu jooksul ja 16% 1-2 aastat tagasi. **Vastanud Helsingi ja Uusimaa elanikest käis Eestis viimase 12 kuu jooksul 2/3**, samas Kesk- ja Põhja-Soome elanikest vaid 18%. Samas vahed vanusegruppide vahel on üsna väikesed. Veidi rohkem (47-49%) on viimase 12 jooksul käinud kõige nooremate (18-24a.) ja kõige vanemate vanusegruppide (üle 55a.) seas. Keskmisest veidi vähem (41%) oli viimase 12 jooksul käinud 25-34aastaste seas.

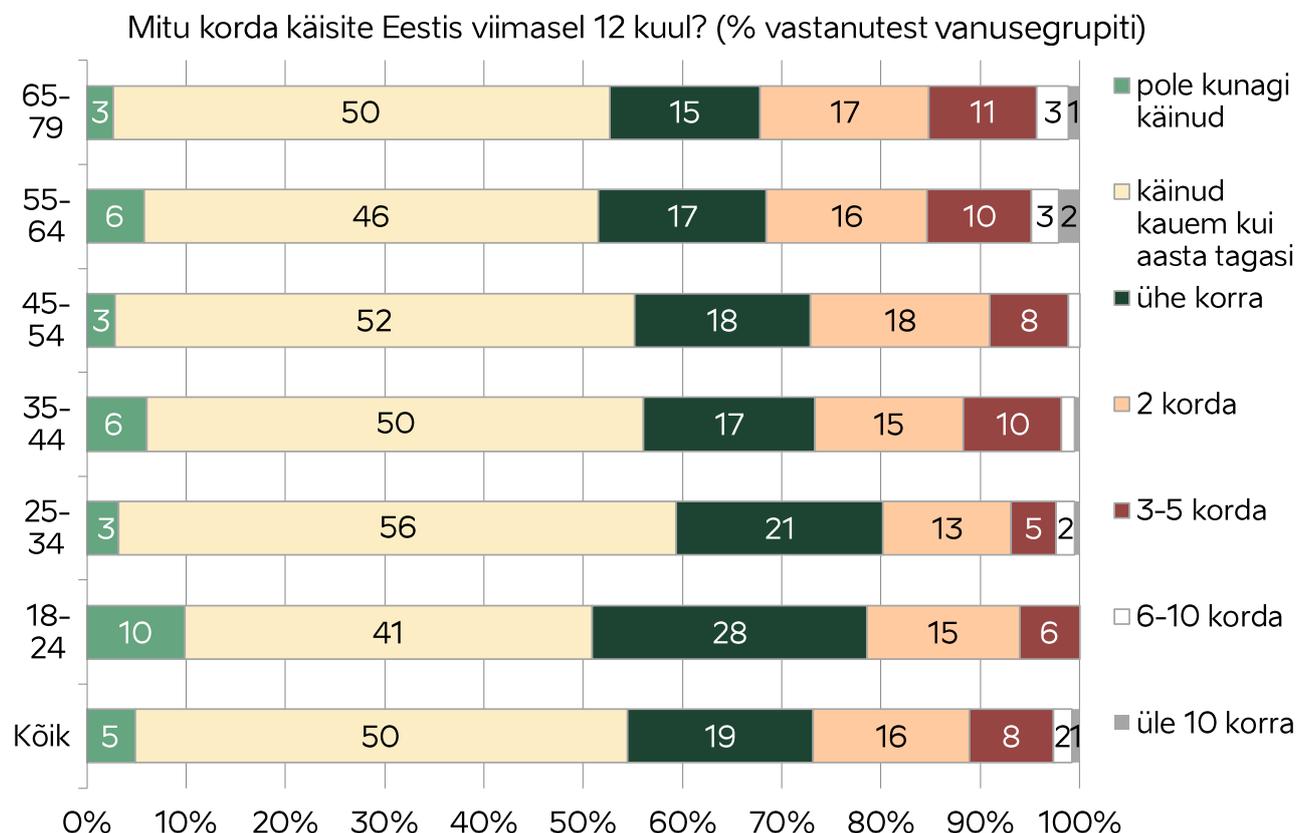
VÕRDLUK 2016.A. LÕPUS TOIMUNUD KÜSITLUSEGA

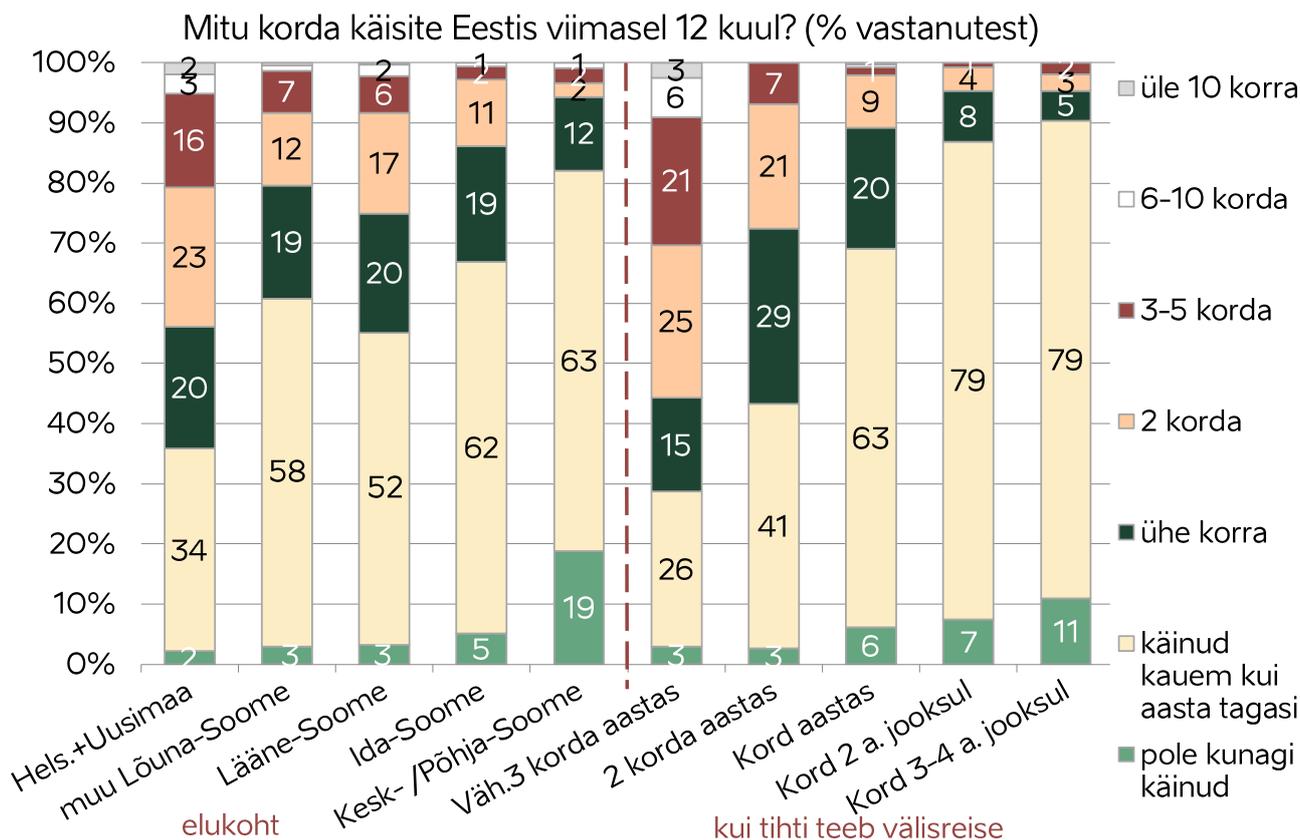
2016.a. lõpus EASi tellitud samalaadses uuringus esitati sama küsimus samale sihtgrupile. Võrdlus 2016.a. ja 2019.a. küsitluse vahel annab mõningast infot selle kohta, milliste gruppide arvelt tuleneb viimase aasta-paari langus Eestit külastanud Soome turistide arvus. Küsitluse põhjal võib hinnata, et reise arvu vähenemine tuleneb sellest, et reisimise sagedust Eestisse vähendasid 25-54aastased ning Lõuna-Soomes (v.a. Uusimaa) ja Ida-Soomes elavad inimesed. Samas 18-24aastaste ja üle 55aastaste inimeste seas, Helsingi ja Uusimaa ning Lääne-Soome elanike seas ning nende seas, kes on Eestis käinud üle 10 korra, oli viimasel 12 kuul Eestis käinud enam-vähem sama palju kui 2016.a. lõpus tehtud uuringus.

MITU KORDA OLETE EESTIS KÄINUD VIIMASE 12 KUU JOOKSUL? (1200 vastajat)

Nagu näitas eelmine küsimus, oli kõigist vastanutest 46% Eestis käinud viimase 12 kuu jooksul. Kõigist vastanutest 19% oli viimase 12 kuu jooksul Eestis käinud ühe korra, 16% kaks korda, 8% 3-5 korda ja 2% 6-10 korda ja 1% üle 10 korra.

Neid, kes olid viimase 12 kuu jooksul Eestis käinud üle 3 korra, oli rohkem keskmiste ja vanemate vanusegruppide seas (55-79aastaste seas koguni 15%). Helsingi ja Uusimaa elanikest 21% oli viimase 12 kuu jooksul Eestis käinud üle 3 korra ning 23% oli käinud 2 korda. Neist, kes teevad vähemalt 3 välisreisi aastas, oli 30% aasta jooksul ka Eestis vähemalt 3 korda käinud.

MITU VABA AJA REISI EESTISSE VÕIKSITE TÕENÄOLISELT TEHA JÄRGMISEL 12 KUUL? (1200 vastajat)

69% vastanutest pidas tõenäoliseks, et tuleb lähema 12 kuu jooksul Eestisse vaba aja reisile. Sealhulgas 56% vastanutest pidas tõenäoliseks, et teeb lähema 12 kuu jooksul Eestisse 1-2 vaba aja reisi, 9% plaanib teha 3-5 reisi ja 3% vähemalt 6 reisi. 18% arvas, et nad ei tee 12 kuu jooksul Eestisse vaba aja reise ja 14% ei osanud seisukohta võtta.

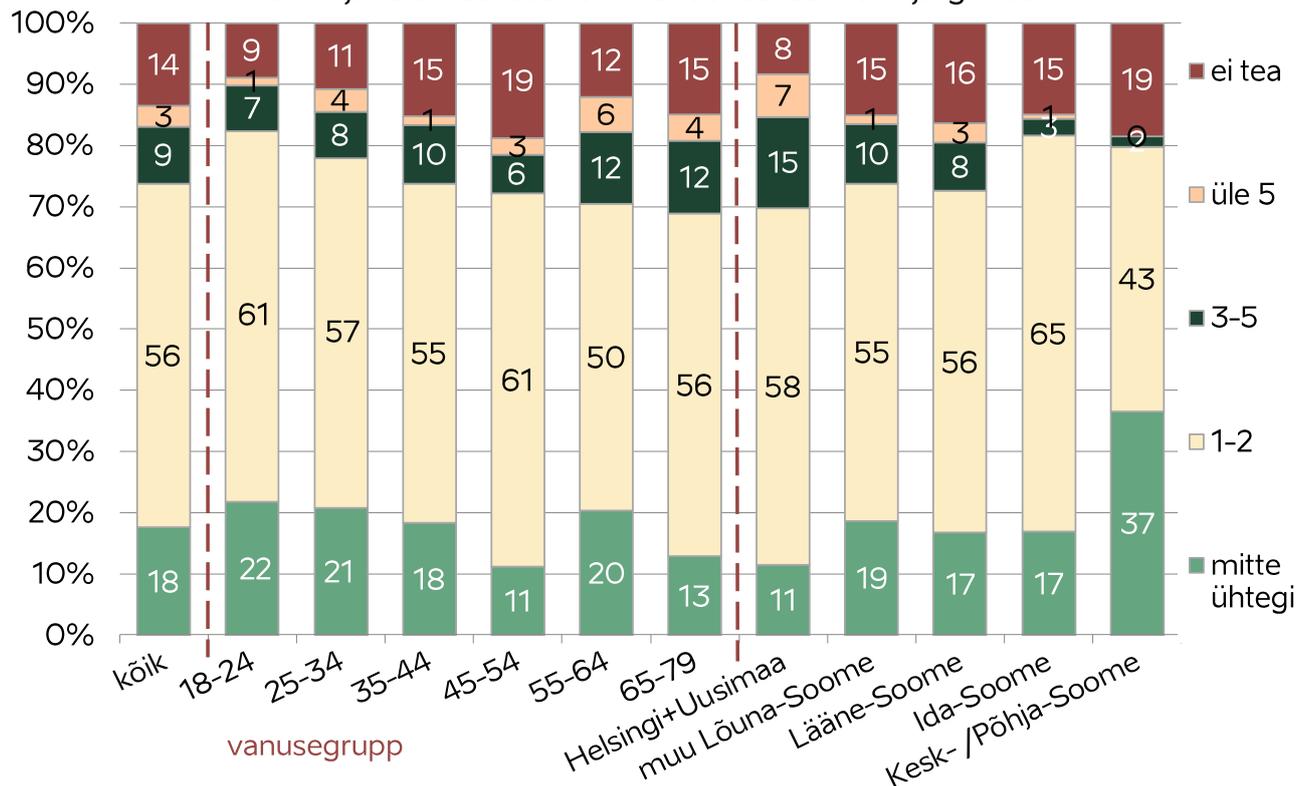
Vanemate vanusegruppide seas on veidi rohkem neid, kes kavatsevad aasta jooksul Eestisse tulla ja veidi rohkem ka neid, kes kavatsevad teha vähemalt 3 reisi. Üle 55aastastest kavatseb vähemalt 3 reisi teha 17%, noorematest 1/10.

Helsingi ja Uusimaa elanike seas on rohkem neid, kes kavatsevad aasta jooksul Eestisse tulla ja rohkem ka neid, kes kavatsevad teha vähemalt 3 reisi. 11% neist ei kavatse teha ühtegi reisi, 58% kavatseb teha 1-2 reisi ja 22% vähemalt 3 reisi. Samas Kesk- ja Põhja-Soome elanikud reisivad pika vahemaa tõttu Eestisse oluliselt harvem: 37% neist ei plaani aasta jooksul reisi Eestisse, 1-2 reisi plaanib 43% ja rohkem reise vaid 2%.

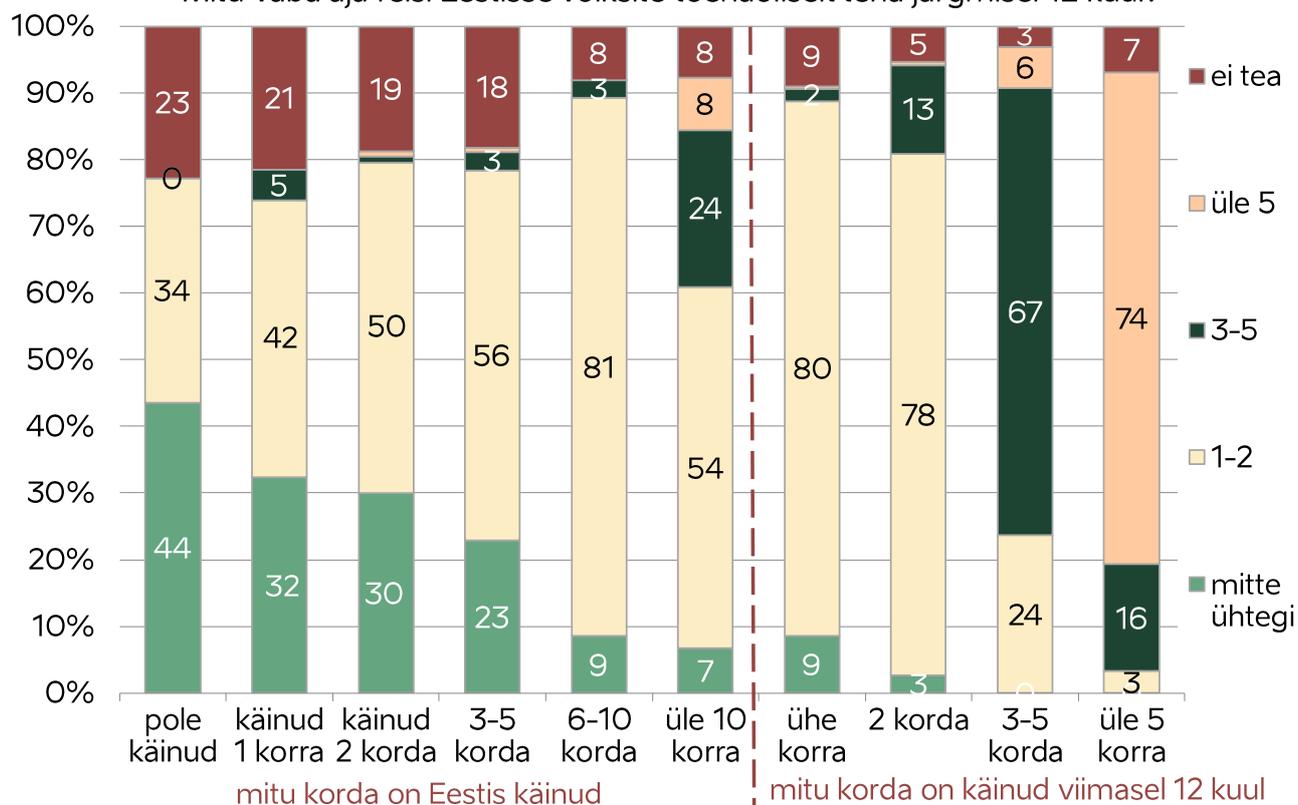
Mida rohkem kordi on vastaja Eestis käinud, seda tõenäolisemaks pidas ta ka lähemal aastal Eestisse puhkuseraisile tulekut. Üle kümne korra Eestis käinutest vaid 7% ei kavatse aasta jooksul Eestisse tulla, 54% kavatseb teha 1-2 reisi ja 31% rohkem reise. Neist, kes pole kunagi Eestis käinud, ei pea ka lähema aasta jooksul Eestisse tulekut tõenäoliseks 44%. Samas koguni 34% peab tõenäoliseks, et teeb aasta jooksul 1-2 reisi Eestisse.

Mida rohkem kordi on vastaja Eestis käinud viimase 12 kuu jooksul, seda rohkem vaba aja reise kavatseb ta teha ka lähema 12 kuu jooksul. Viimase aasta jooksul 1-2 korda Eestis käinutest ligi 80% plaanib ka lähema aasta jooksul teha 1-2 reisi. Viimase aasta jooksul 3-5 korda käinutest 2/3 plaanib ka lähema aasta jooksul teha 3-5 reisi. Viimase aasta jooksul üle 5 korra käinutest 3/4 plaanib ka lähema aasta jooksul teha üle 5 reisi. NB! Reiside arv viimase aasta jooksul ja lähema 12 kuu jooksul ei ole täpselt võrreldav, kuna küsiti kõigi viimase aasta jooksul tehtud reiside kohta (k.a. tööreisid), kuid vaid plaanitavate vaba aja reiside kohta.

Mitu vaba aja reisi Eestisse võiksite tõenäoliselt teha järgmisel 12 kuul?

Mitu vaba aja reisi Eestisse võiksite tõenäoliselt teha järgmisel 12 kuul?

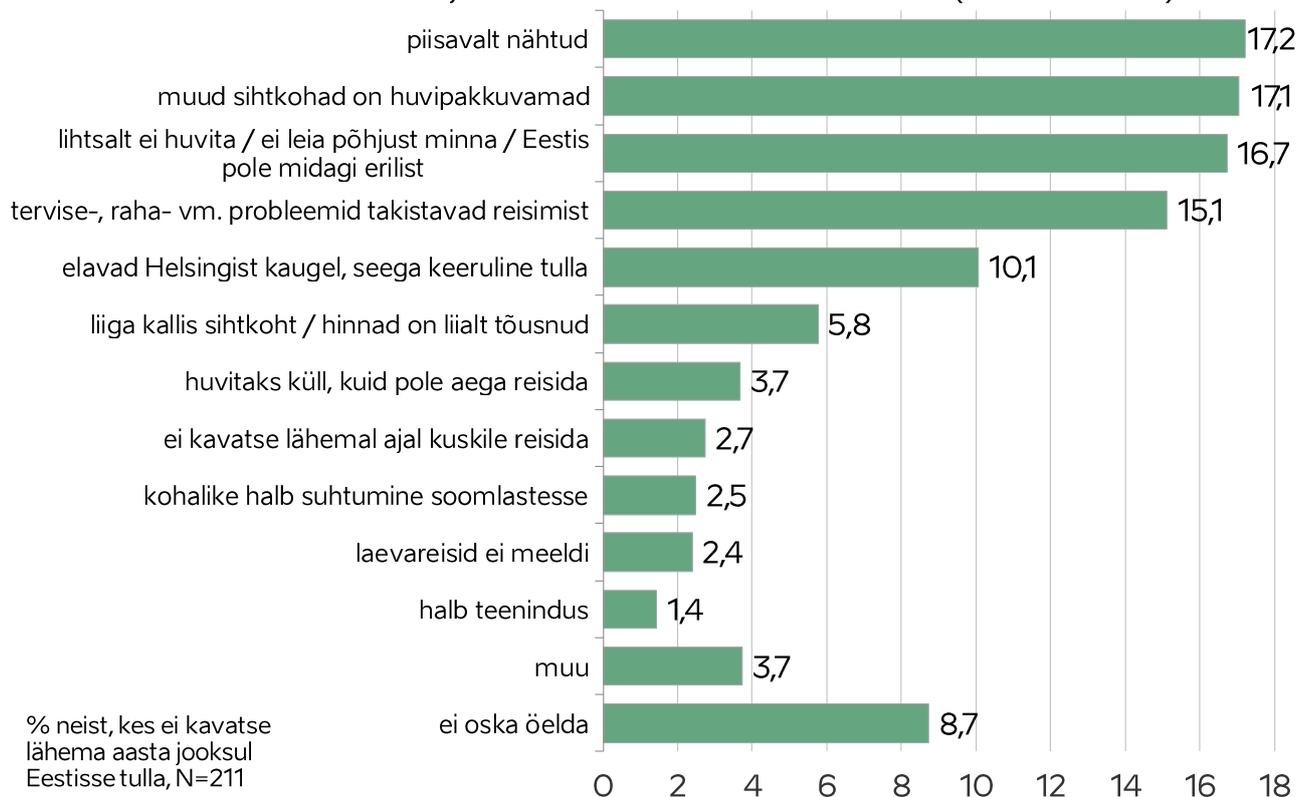
PÕHJUSED, MIKS LÄHEMA AASTA JOOKSUL EESTISSE REISIMINE EI HUVITA (211 vastajat)

Neilt 211 vastanult, kes ütlesid, et nad ei pea tõenäoliseks vaba aja reisi Eestisse lähema 12 kuu jooksul, küsiti põhjust (lahtise küsimusena).

- 17% sellele küsimusele vastanutest nimetas põhjusena, et nad **on Eestis juba piisavalt palju käinud ja näinud**. Seda nimetas kolmandik neist, kes on Eestis käinud vähemalt kuus korda ning ligi veerand Helsingi ja Lõuna-Soome elanikest.

- 17% nimetas põhjusena, et **muud sihtkohad on huvipakkumavamad**. Nimetati näiteks eelistust reisida kaugematesse paikadesse või lõunamaadesse või iga kord uude sihtkohta või et maailmas on muidki huvitavaid paiku, kuhu tahaks reisida.
- 17% nimetas põhjusena, et **Eesti ei huvita või nad ei leia ühtegi põhjust sinna reisida**.
- 15% nimetas põhjusena, et **reisimine on neil üldiselt raskendatud** terviseprobleemide, väikeste laste, omaste hooldamise, rahapuuduse vms. tõttu. Kuna suurem osa siia liigitatud vastustest kajastas terviseprobleeme, nimetasid seda kõige rohkem 65-79aastased inimesed (neist nimetas seda 1/3 ja sellele vanusegrupile oligi see põhjustest esikohal).
- 10% nimetas põhjusena, et Eestisse reisimine on neile keeruline, kuna nad **elavad Helsingist kaugel**. Valdav osa seda nimetanutest olid Kesk- ja Põhja-Soome elanikud (neist nimetas seda 1/3 ja selle piirkonna elanikele oligi see põhjustest esikohal).
- 6% ütles põhjusena, et Eesti on muutunud liiga kalliks / hinnad on liialt tõusnud. Neist, kes on Eestis käinud üle 10 korra, nimetas seda 21% ja 6-10 korda käinutest 11%.
- **Neist, kes on Eestis käinud üle 10 korra**, nimetas 1/3 põhjusena seda, et nad on Eestis juba piisavalt palju käinud ja näinud. Teisel kohal nimetasidki nad hindade tõusu (21% sellest sihtgrupist).

Miks lähema aasta jooksul Eestisse reisimine ei huvita? (% vastanutest)

VÕRDLUK 2016.A. LÕPUS ANTUD HINNANGUTEGA

2016.a. lõpus EASi tellitud samalaadses uuringus esitati sama küsimus samale sihtgrupile. 2016.a. nimetati seekordse uuringuga võrreldes (veidi) vähem selliseid põhjuseid: piisavalt nähtud (seda nimetas tookord vaid 7%), hindade tõus (1,7%), halb teenindus (0,9%) ja kohalike halb suhtumine soomlastesse (seda ei maininud tookord ükski vastaja). Seega on eelkõige kasvanud nende hulk, kes leiavad, et Eestis on juba piisavalt palju käidud (7%-lt 17%-le). Mõnevõrra on lisandunud ka neid, kes tõid põhjuseks hindade tõusu / liiga kõrged hinnad, kuigi see ei ole ka 2019. aastal domineeriv põhjus Eestisse mitte reisida. Veidi on esile toodud ka ebasõbraliku suhtumise / teeninduse teemat, kuid seda maininud inimesi oli ka 2019. aastal väga vähe.

Näiteid vastustest:

- Pole mingit põhjust Eestisse minna ja laevaga reisimine ei meelita eriti.
- Seal ei ole midagi erilist, hinnatase umbes sama kui Soomes.
- Seal ei ole minu huvidele vastavaid asju.
- Sama halb ilm kui Soomes ja minu meelest pole seal midagi paremat kui siin. Tõsi, vanalinn pakub huvi.

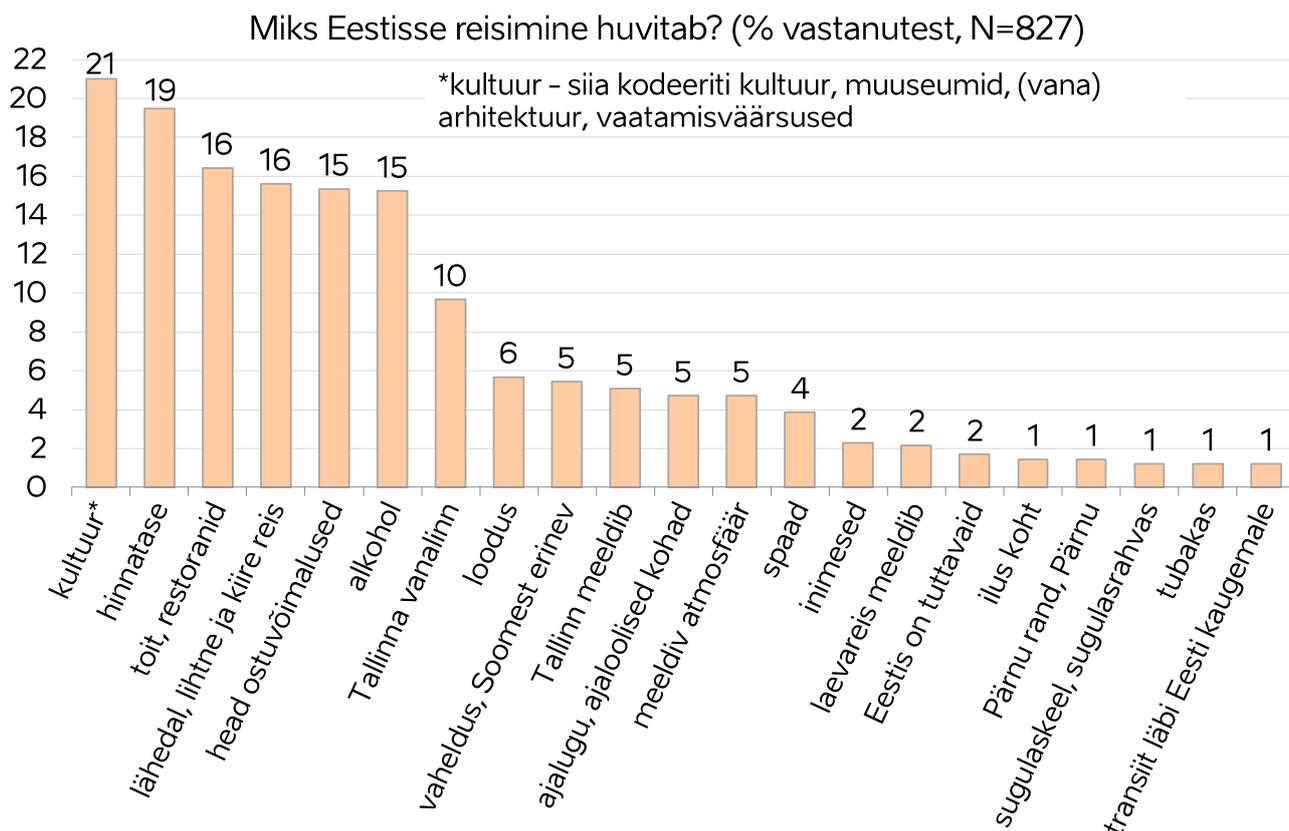
- See ei paku midagi uut ja hinnatase on sama kui Soomes. Kui tulevikus muutub alkoholi hind Soomega võrreldes soodsamaks, kaalun uuesti Eestisse reisimist.
- Eestil ei ole mulle midagi huvitavat, Soomega võrreldes erilist pakkuda.
- Põhjust ei oska öelda, lihtsalt see maa pole kunagi huvi pakkunud.
- Seal ei ole piisavalt minule huvipakkuvaid kohti, et peaksin sinna minema.
- Huvitab küll, kuid olen kogenud, et laevast väljudes tuleb pikalt kõndida ja see on väsitav (mul on jalgadega probleeme).
- Mul ei ole reisikaaslast.
- Peaks olema reisikaaslane, kes tunneb seal paiku. Rühmareisile ma ei lähe, sest liikumispuude tõttu oleksin seal teistele tülik.
- Olen vähendanud reisimist mitmel põhjusel (vanus, tervis, raha jms.)
- Liiga palju purjus soomlasi laevas.
- Hinnatase on tõusnud ja teeninduse tase langenud. Soomlane ei tunne seal end enam teretulnuna, isegi kui ei tarbi alkoholi. Sama raha eest pääseb nüüd uusi paiku nägema.
- Praegusel ajal liiga kallis. Inimesed ebasõbralikud. Teenindus vilets. Tallinn juba nähtud. Lähen meelsamini mujale.
- Eesti on muutunud soomlaste vastaseks ja ärritavaks maaks, kus suurim huvi on Venemaa moodi turistilt raha kätte saada, muretsemata selle pärast, kas turist tuleb veel teinekord uuesti raha kulutama.
- Kallis hinnatase, Tallinn ei paku huvi ja spaapuhkused ka mitte eriti.
- Eesti hinnatase on tõusnud ja näiteks alkoholimaksud on lausa üle mõistuse.
- Eesti on tunduvalt kallinenud ja seal ei olegi õieti enam muud kui rahakulu. Vanalinnas käimine ei paku enam huvi ja muidu on ka Tallinn juba nähtud. Võib-olla millalgi minna kuskile mujale või siis teistesse Balti riikidesse.
- Pärnu on muutunud kalliks.
- Elame Põhja-Soomes, seetõttu siit sinna reisimine on kallis ja sama raha eest pääseme juba mujale Euroopasse. Kallid on just ühendused Soomes.
- Elan nii palju põhja pool, et lihtsam on sõita mõnda kaugemasse riiki. Kahjuks.
- Oleme seal nüüd mõned korrad erinevate reisiseltskondadega käinud, seetõttu järgmiseks suundume kuskile mujale.
- Olen Tallinna juba näinud, joomakruisid tekitavad vastikust, ma ei joo viina.
- Olen käinud nii palju seal tööreisidel, et enam ei paku huvi minna.
- Reisin pigem uutesse sihtkohtadesse.
- Maailmas on palju muudki huvitavat.
- Leidub palju meeldivamaid paiku. Eesti ei paku palju.
- Lähen meelsamini kuskile eksootilisse kohta, kui mul on selleks raha.
- Sama raha eest pääseb põnevamatesse paikadesse.
- Üritan „koguda“ erinevaid riike, seetõttu enamasti ei reisi samasse kohta uuesti.
- Eesti/ Tallinn ei meelita. Reisin meelsamini mujale kui endise NSV Liidu riikidesse.
- Käin meelsamini lõuna pool.
- Praegu on aasta jooksul kavas mitu reisi kaugemale.
- Tahan sõita kaugemale ja soojematesse paikadesse.

PÕHJUSED, MIKS EESTISSE REISIMINE HUVITAB (827 vastajat)

Neilt 827 vastanult, kes ütlesid, et nad tõenäoliselt reisivad Eestisse lähema aasta jooksul, küsiti samuti põhjust (lahtise küsimusena). Kuna osa vastanuid nimetas mitmeid erinevaid märksõnu või teemasid, siis on sellisel puhul ühe vastaja poolt nimetatud kodeeritud ühtlasi mitme erineva märksõna alla. Vastused kajastavad seda, mis inimestele kõige esimesena või olulisemana spontaanselt meenus / Eestiga seostus. See, et vastajad mõnda tegurit / teemat siin spontaanselt ei nimetanud, ei pruugi tähendada, et neil selle vastu huvi ei ole.

- 21% nimetas põhjusena kultuuri, üritusi, muuseumi / näituse, (vana) arhitektuuri või üldisemalt vaatamisväärsusi.
- 19% nimetas põhjusena soodsaid / Soomest soodsamaid hindu.
- 16% nimetas põhjusena toitu või restorane. Restoranide puhul nimetati nii soodsa(ma)id hindu kui ka head kvaliteeti.
- 16% nimetas põhjusena, et Eesti on lähedal ning sinna saab lihtsalt ja kiiresti, seega on see sobiv mõnusaks lühireisiks.

- 15% nimetas põhjusena häid ostuvõimalusi. Nimetati nii konkreetsete kaupade soodsamaid hindu kui ka seda, et tullakse ostma konkreetseid kaubaartikleid, mida Soomes ei leidu (nt mainiti apteekides pakutavat, Soomest erinevat rõivavalikut jms).
- 15% nimetas (soodsamat) alkoholi.
- 10% nimetas põhjusena Tallinna vanalinna. Lisaks nimetas 5%, et Tallinn meeldib / on meeldiv linnapuhkusekoht.
- 6% nimetas põhjusena (ilusat) loodust.
- 5% nimetas põhjusena, et Eesti on küll lähedal, kuid samas Soomest erinev, Eestisse sõitmine on meeldiv vaheldus argipäevast mõnevõrra erinevas keskkonnas.
- 5% nimetas põhjusena huvi ajaloo/ ajalooliste kohtade vastu.
- 5% nimetas põhjusena, et Eesti on meeldiv koht, siin on mõnus atmosfäär.
- 4% nimetas spaasid/ spaateenuseid.

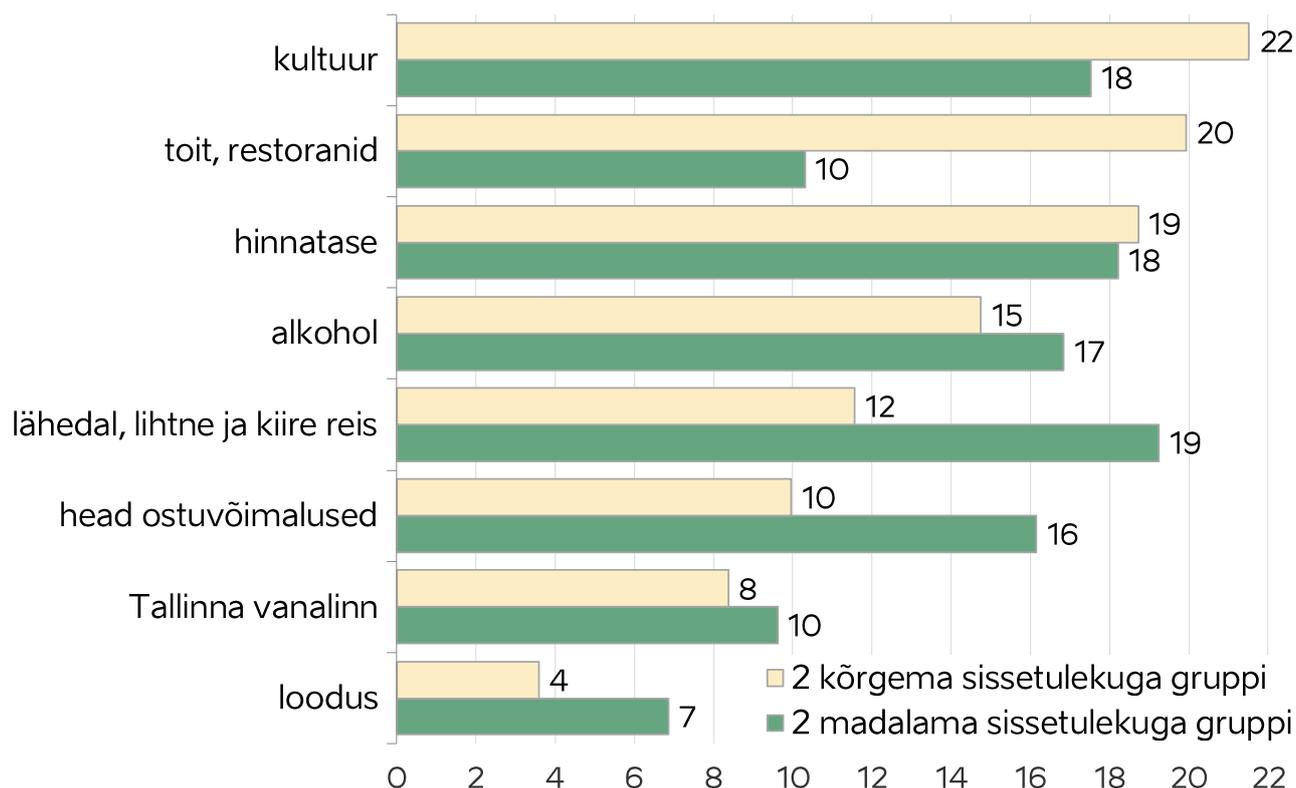

Järgnev joonis näitab, kuidas erinevad madalama ja kõrgema sissetulekuga inimeste vastused antud küsimusele. Suurema vastajate arvuga gruppide saamiseks ja selgema võrdluse huvides on grupeeritud 2 madalama sissetulekuga gruppi (alla 21000 euro; N=291) ja 2 kõrgema sissetulekuga gruppi (üle 27000 euro; N=251).

Nagu jooniselt näha, nimetas **kõrgema sissetulekuga** grupp kõige rohkem kultuuri, muuseume, (vana) arhitektuuri või üldisemalt vaatamisväärsusi (22%), seejärel toitu ja restorane (20%). Hinnataset nimetas 19% sellest sihtgrupist ja alkoholi 15%. **Madalama sissetulekuga** grupp nimetas kõige rohkem põhjusena, et Eesti on lähedal ning sinna saab lihtsalt ja kiiresti, seega on see sobiv mõnusaks lühireisiks (19%). Järgmisena nimetasid nad hinnataset (18%) ning kultuuri, muuseume, (vana) arhitektuuri või üldisemalt vaatamisväärsusi (18%). Alkoholi nimetas 17% ja häid ostuvõimalusi 16% sellest sihtgrupist.

Seega on **kõrgema sissetulekuga grupile** (madalama sissetulekuga grupiga võrreldes) **reisimotivatsioonina tunduvalt olulisem toit**, ning mõnevõrra olulisem kultuur. Samas **madalama sissetulekuga grupile on reisimotivatsioonina olulisem võimalus teha kiire ja lihtne lühireis**, ning ka ostuvõimalused.

Miks Eestisse reisimine huvitab? (% vastanutest)

Näiteid vastustest:

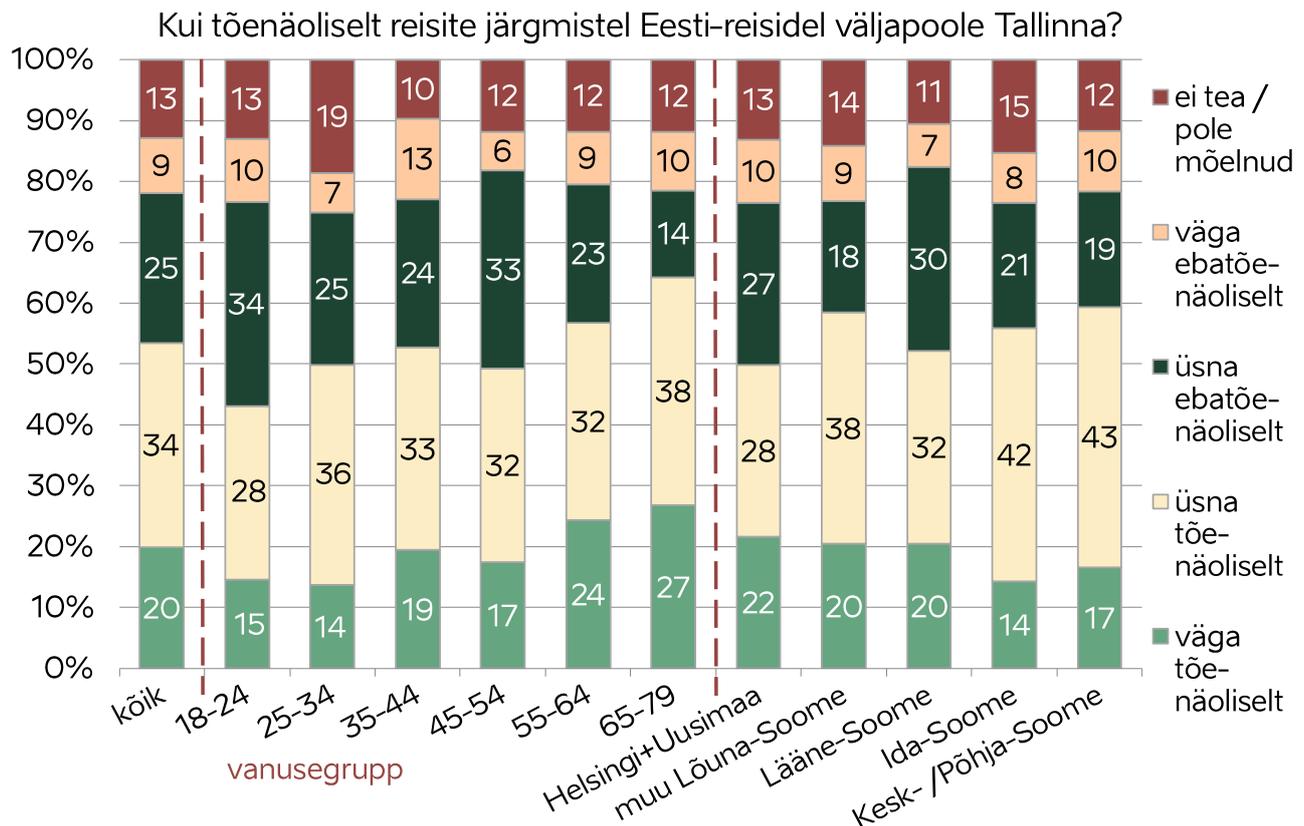
- Odavad hinnad, see on lähedal ja sinna pääseb lihtsalt. Soomest erinev.
- Eesti on lähedal ja soodne sihtkoht. See on ometi Soomest väga erinev.
- Juba üle 20 aasta on olnud tavaks seal käia.
- Soodsad hinnad, Tallinna vanalinn, Eestisse reisimine on lihtne ja kiire.
- Soodne toit, juuksur ja turukaubad. Kohtumine heade sõpradega.
- Odav tubakas ja toit. Kallineb küll kõvasti kogu aeg.
- Odav alkohol, vaheldus argipäevale koos perega aega veetes.
- Soodsam alkohol, laevareis iseenesest.
- Hea ja odav alkoholivalik, tooted, mida ei ole Soomes, erinevad riided /kaubad. Keskkond ja ilusad hooned.
- Soodne, tutvumine naabermaaga, kohalik toit, kontserdid ja kohalikud restoranid.
- Soodsamad hinnad, lühike reis „välismaale“, tooted, mida ei saa Soomest.
- Soodsamad hinnad. Juuksur, näohooldus. Lühipuhkuseks sobiv reis.
- Soodne ja kihvt puhkusekoht. Lähedal, seetõttu lihtne minna näiteks nädalalõpuks.
- Odavad ostud, soodne reis, spaad.
- Soodne, kultuur ja ajalugu, tore päevareisisihtkoht Helsingist.
- Soodne hinnatase, head spaateenused.
- Restoranid, ostuvõimalused, odavamad hinnad.
- Odavad restoranid, vaatamisväärsused, alkohol.
- Restoranid, soodne alkohol.
- Toit, vaatamisväärsused, ostlemine.
- Soodne toit ja jook, kultuur.
- Puhkamine, hea toit ja ilusad vanad linnad.
- Lihtne õhtu veetmine koos sõpradega, teisalt oleks mõnus käia ka koos lastega tutvumas vaatamisväärsuste ja pakkumistega.
- Soodsad ja suurepäraseid restoranid. Vanad linnad. Lähedal asuv sihtkoht.
- Toit, kunst, soodsad ostud, kultuur.
- Tallinnas on mõnus käia näiteks söömas. Kui ei lähe nn. turistikohtadesse, on hinnatase madalam, nii et kui laevareis maksab mõned eurod ja siis saab veel soodsalt korraliku õhtusöögi, on mitu mõnusat asja koos. Ja peame reisimist iseenesest väikeseks luksuseks või vahelduseks argipäevast. Meile meeldib reisida ja erinevate kultuuridega (toit, muusika jne) tutvuda. Eestisse on üsna lihtne ja soodne reisida, tihti võib ka auto kaasa võtta.
- Siiani veel soodsamad restoranid kui Soomes.

- Hea toit, toredad inimesed, vanalinn, loodus, muuseumid.
- Restoranid, ostud ja spaahoolitsused.
- Vaheldus. Mõnusad väikelinnad, kaunis loodus, head spaad.
- Ilus maastik, poed ja turud.
- Ilusad ajaloolised kohad. Soodsamad hinnad kui kodumaal, kuigi nüüd ei ole sellel enam nii suurt tähtsust. Mõnus atmosfäär.
- Ajalugu ja vanad ehitised. Kaunis maa.
- Ajalugu, teenused, ostud.
- Huvitav ajalugu, kultuur, toit, ostud, vaatamisväärsused, spaad.
- Ilusad vanad ehitised. Soodne ostukoht.
- Pole seal kunagi käinud. Ilusad maastikud ja kultuur.
- Muuseumid, vanad ehitised. Inimesed.
- Vanad toredasti renoveeritud hooned, atmosfäär.
- Vaatamisväärsused, kultuur, toit ja loodus.
- Ilusad linnad, sõbralikud inimesed, euroopalik atmosfäär lähemal kui muu Euroopa, soodsamad hinnad.
- Kõik: ajalugu, kultuur, keel, maastik, loodus, meri, saared, arhitektuur, hea toit, soodsad hinnad...
- Ostud ja vanalinn!
- Käsitöö ja muuseumid.
- Ostud, aeg koos perega.
- Ostuvõimalused, vaatamisväärsused ja toit.
- Käsitöö, villased ja linased riided, looduskosmeetika, toit.
- Kaunid, erilised riided. Laevareis, kus võib reisi ajal tantsida ja karaoket kuulata.
- Kangapoed, vanalinn, soodne tubakas ja alkohol, väikesed poed, atmosfäär.
- Käsitöö, kultuur ja restoranid.
- Ostud, toit, laevareis, vaatamisväärsused.
- Kaunis paik, odavad hinnad, Soomele lähedal.
- Kaunis ja kodune linn, lühike ja soodne reis.
- Keelesugulus, Eesti ajalugu Ida-Euroopa ja Põhjamaade vahel, hea toit ja soodsa hinnaga teenused.
- Tallinna on kaunis linn. Käsitööpoodidest tuleb alati läbi käia.
- Tallinn, eriti vanalinn on ilus. Ajalugu. Pärnu rannad. Hea toit. Ostudest käsitöö ja kunst. Laevareis.
- Peamiselt Tallinn, mis on ilus linn, seal on palju vaadata.
- Tallinn on mõnus linn, kuigi on muutunud veidi kallimaks, nii et konkureerib hinnatasemelt isegi Stockholmiga.
- Mõnus linnareis, poed, mida Soomes pole.
- Vaheldus, Tallinn linnana. Millalgi oleks mõnus näha ka muud Eestit.
- Kultuur ehk erinevad näitused, muuseumid, kontserdid jms. Restoranid ja kohvikud. Puhkamisvõimalus lühikese reisi kaugusel.
- Kultuur. Soomest soodsamad hinnad. Sinna pääsemiseks pole vaja lennukiga sõita.
- Kultuur, spaad, odavad hinnad.
- Kultuur ja odavad joogid.
- Näiteks uus Fotografiska, KUMU ja mõned muud muuseumid, kus on näiteks praegu huvitavaid näitusi. Patarei vangla jmt. kohad. Head restoranid ja kohvikud.
- Spaad, muuseumid, restoranid, ostud.
- Spaad, soodsamad toiduostud ja apteegitooted. Ka riideid leiab soodsamalt.
- Spaad, head söögikohad ja ostuvõimalused.
- Omapärane kultuur. Loodus.
- Loodus, ajalugu, ostud, soomeugri kultuur, muuseumid.
- Lihtne ja soodne võimalus teha välisreis. Ilus vanalinn.
- Lähedal. Vaheldus argipäevale. Ostlemine. Laevareis.
- Päevareisid on hea võimalus pääseda hetkeks eemale argipäevast. Pärnu on kui lõunamaa rand.
- See on lähedal, kuid välismaal. Seal on ilusaid vanu ehitisi, suurepäraseid kohvikuid ja hea toit.
- See on lähedal, sinna on lihtne minna, seal on soodne ja see on mõnus koht.
- Lühike reis ja lihtne laevaga minna. Oma auto saab kaasa võtta ja see on lastega reises mugav. Eestis on palju häid spaasid, kus lastele meeldib.
- Lihtne sihtkoht lähedal, võib minna päevaks või paariks ilma varem eriti palju planeerimata.
- Lähedal. Ilus vanalinn. Soodsamad apteegihinnad jne.
- Vanalinna keskaegne arhitektuur.
- Tallinna veetlev vanalinn, Pärnu spaad, tore Saaremaa, hea toit ja soodne alkohol.
- Vanalinna vaatamisväärsused, jõuluturg, Eesti kaudu sõidame autoga mööda Via Balticat ka mujale Euroopasse.

KUI TÕENÄOLISELT KÄITE LÄHEMATEL VABA AJA REISIDEL VÄLJASPOOL TALLINNA? (827 vastajat)

Neilt, kes pidasid tõenäoliseks lähema aasta jooksul Eestisse puhkusereisile tulekut, küsiti, kui tõenäoliselt käiksid nad lähematel vaba aja reisidel väljaspool Tallinna asuvates paikades. Kõigist Eestisse reisida kavatsevatest vastajatest 20% pidas seda väga ja 34% üsna tõenäoliseks. **Väljaspool Tallinna asuvatest paikadest huvitatud inimesi on rohkem vanemate vanusegruppide seas.** Kui 18-24aastastest pidas sinna reisimist väga või üsna tõenäoliseks 43%, siis 65-79aastastest koguni 2/3.

Suurema sissetulekuga inimeste seas on mõnevõrra rohkem neid, kes kavatsevad järgnevatel reisidel ka Tallinnast välja sõita: alla 27 000-eurose netosissetulekuga inimestest pidas muude kohtade külastamist tõenäoliseks 52%, sellest kõrgema sissetulekuga inimestest aga 59%.

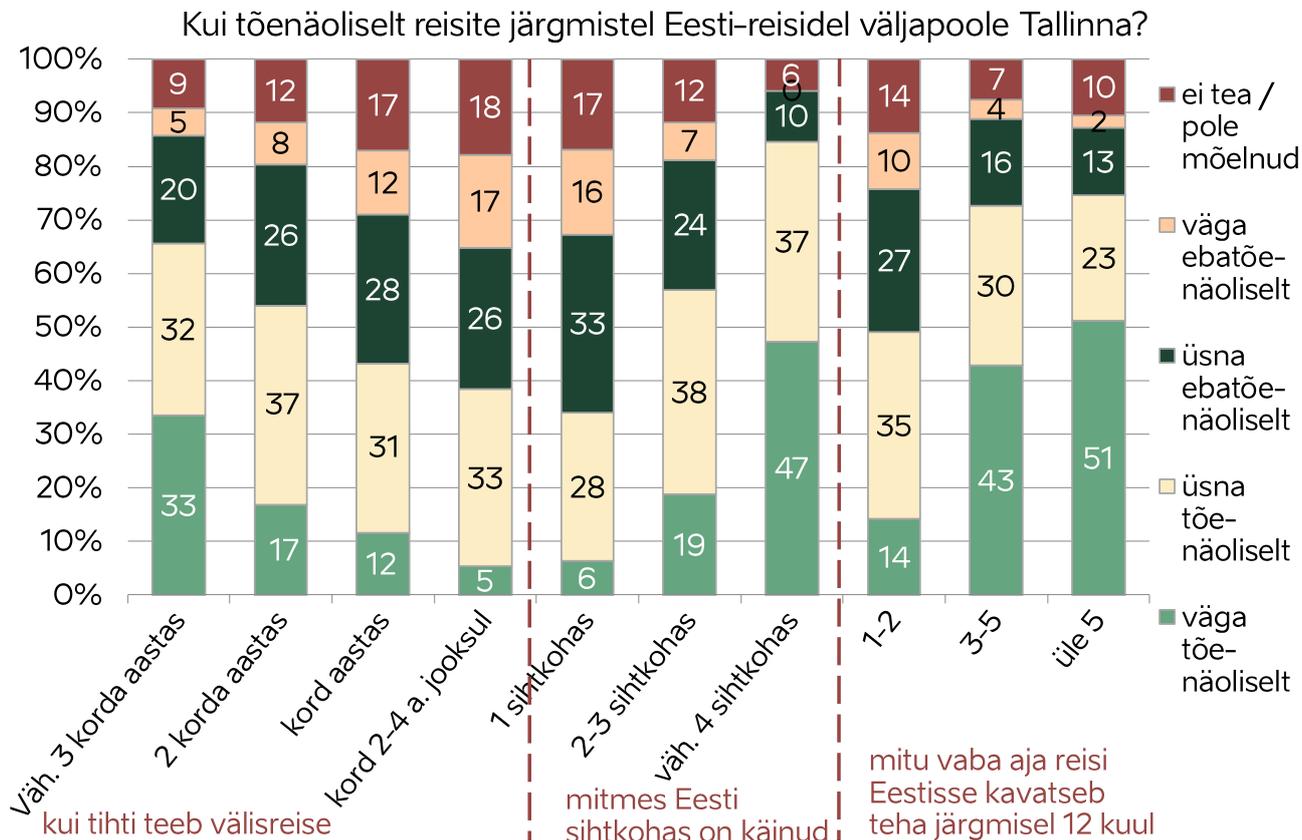

Mida sagedamini vastajad üldse välisreise teevad, mida rohkem sihtkohti on nad Eestis külastanud ja mida rohkem kordi nad kavatsevad lähema aasta jooksul Eestisse tulla, seda rohkem on nende seas väljaspool Tallinna asuvatest paikadest huvitatud inimesi. Neist, kes teevad vähemalt 3 välisreisi aastas, peab 2/3 tõenäoliseks külastada tulevastel Eesti-reisidel ka väljaspool Tallinna asuvaid sihtkohti.

Neist, kes kavatsevad lähema aasta jooksul teha 1-2 vaba aja reisi Eestisse, pidasid pooled tõenäoliseks reisida ka Tallinnast välja. Neist, kes kavatsevad lähema aasta jooksul teha vähemalt 3 vaba aja reisi Eestisse, pidas seda tõenäoliseks ligi 3/4.

Neist, kes on Eestis käinud vaid ühes sihtkohas, pidas Tallinnast väljapoole sõitmist tõenäoliseks vaid kolmandik, samas 2-3 sihtkohas käinutest 57% ja Eestis rohkem kui nelja sihtkohta külastanutest koguni 84%.

Elukoharegiooni lõikes olid erinevused väga väikesed – seega vastaja elukoha kaugus Eestist ei ole kuigi oluline tegur, mis mõjutaks soovi Tallinnast kaugemale sõita. Samuti ei mõjutanud vastuseid eriti Eestis käidud kordade arv. Tõsi, selle väikese grupi seas, kes pole üldse Eestis käinud, on huvi Tallinnast välja reisida tagasihoidlikum kui Eestis käinute seas. **Samas nende seas, kes on Eestis käinud, ei suurenda Eestis käidud kordade arv tõenäosust reisida Tallinnast väljapoole. Seega määravaks on pigem üldine huvi külastada reisidel väiksemaid linnu või maakohti ja sihtriiki rohkem tundma õppida. Kui aga inimene on juba kuskil väljaspool Tallinna käinud, on tal enamasti ka suurem huvi veel muidki sihtkohti näha.**

MIKS VÄLJASPOOL TALLINNA ASUVAD SIHTKOHAD EI PAKU PRAEGU HUVI? (283 vastajat)

Neilt, kes ei pidanud tõenäoliseks külastada järgmistel vaba aja reisidel väljaspool Tallinna asuvaid paiku, küsiti ka põhjust (lahtise küsimusena).

- 18% vastas, et neil **pole aega pikemale reisile tulla**, saavad tulla Eestisse vaid üheks päevaks või maksimaalselt üheks ööks ja selle ajaga kaugemale ei jõua.
- 13% nimetas probleemi transpordiga. Valdav osa siia liigitatud vastustest ütles, et kaugemale **reisimiseks oleks vaja autot, kuid neil kas pole seda või nad ei taha sellega Eestisse minna**. Otseselt probleeme ühistranspordiga või selle kohta info kättesaadavusega ei nimetatud, enamasti oli vastuste toon selline, et kui Tallinnast kaugemale sõita, on selleks vaja autot. Kõige rohkem nimetasid seda Kesk- ja Põhja-Soome elanikud, kes ütlesid, et juba autoga Helsingisse sõit oleks väga pikk ja seetõttu nad seda võimalusena ei kaalu. Samuti nimetasid seda rohkem vanemad vanusegrupid, eriti 65-79aastased.
- 9% ütles põhjusena, et neile **Tallinnast piisab, seal on kõik vajalik ja huvipakkuv**, neile meeldib just Tallinnas käia. Öeldi, et Tallinnas jätkub neile veel piisavalt huvipakkuvaid kohti ja tegevusi. Muude vanusegruppidega võrreldes nimetasid seda rohkem 18-24aastased (21% sellest vanusegrupist).
- 7% ütles, et neid **ei huvita muud piirkonnad**, nad ei leia seal midagi erilist.
- 6% ütles, et polegi mingit erilist põhjust, **pole lihtsalt kunagi sellele mõelnud**.
- 6% ütles, et reis läheks liiga kalliks, **pole raha pikemaks reisiks** (mis nõuaks ka ööbimist). Seda nimetasid eelkõige madalama sissetulekuga inimesed.
- 6% ütles, et **ei tunne muid sihtkohti peale Tallinna/ ei tea, kuhu ja miks minna**.
- 5% ütles põhjusena, et laevad lähevad Tallinna ja **kõige lihtsam on Tallinna jääda** – ehk siis Tallinnaga piirduakse just reisi lihtsuse tõttu (Tallinn on tuttav ja pole vaja palju kaalutleda ja planeerida).
- 4% ütles, et **on huvitavamaid kohti mujal (teistes riikides või kodumaal)**. Kui nad tahaksid sõita pikemale reisile, siis pigem juba mõnda kaugemasse riiki, mitte Eesti regioonidesse.
- Vaid 1% ütles põhjusena, et on käinud väljaspool Tallinna, kuid seal ei meeldinud. Nagu näitas ka eelmise küsimuse, on neil, kes juba on väljaspool Tallinna käinud, märksa suurem huvi seda ka tulevikus teha (ehk enamasti on kogemused nendest külastustest positiivsed).

pole aega pikemaks reisiks	18%
probleem transpordiga / pole autot või ei taha sellega Eestisse minna	13%
Tallinnast piisab, seal on kõik vajalik ja huvipakkuv, meeldib Tallinnas käia	9%
ei huvita, seal pole midagi erilist	7%
pole mingit erilist põhjust, pole lihtsalt sellele mõelnud	6%
reis läheks liiga kalliks, pole raha pikemaks reisiks	6%
ei tunne muid sihtkohti peale Tallinna/ ei tea, kuhu ja miks minna	6%
laevad lähevad Tallinna ja kõige lihtsam on sinna jääda	5%
on huvitavamaid kohti mujal (teistes riikides või kodumaal)	4%
muud kohad liiga kaugel, ei jaksa /ei taha laevareisi järel kaugemale sõita	3%
tervise- vm. probleemid takistavad kaugemale reisimist	2%
huvitaks minna, kuid lähemal ajal pole plaanis	2%
käinud väljaspool Tallinna, kuid ei meeldinud	1%
ei oska öelda	17%
muu	2%

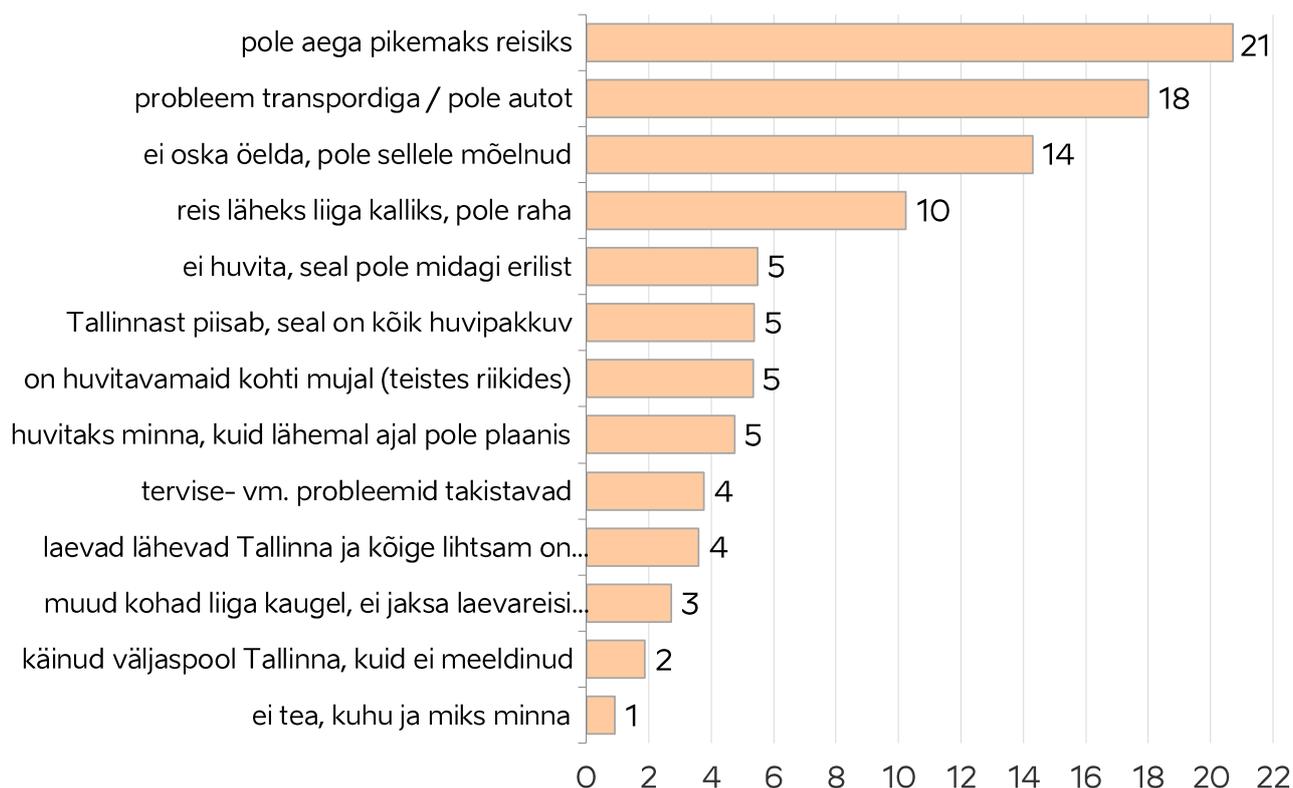
Need, kes ei ole väljaspool Tallinna käinud, nimetasid peamiste põhjustena, miks nad ka järgmistel reisidel ei kavatse sinna sõita, ajapuudust (16%), seda, et Tallinnast neile piisab (12%), probleeme transpordiga / auto puudumist (9%) ja infopuudust selle kohta, kuhu ja miks võiks sõita (9%). 28% sellest sihtgrupist ei osanud konkreetset põhjust öelda, väites, et pole sellele lihtsalt mõelnud.

% neist, kes on käinud ainult Tallinnas (N=162)

Need, kes on käinud väljaspool Tallinna, kuid ei kavatse järgmistel reisidel sinna sõita, nimetasid peamiste põhjustena ajapuudust (21%), probleeme transpordiga / auto puudumist (18%) ja reisi liiga kõrget hinda (10%). Samas vaid 1% sellest sihtgrupist ütles, et neil pole infot, kuhu ja miks minna. 14% sellest sihtgrupist ei osanud konkreetset põhjust öelda, väites, et pole sellele lihtsalt mõelnud. Nagu eespool öeldud, otseselt probleeme ühistranspordiga või selle kohta info kättesaadavusega ei nimetatud, enamasti oli vastuste toon selline, et kui Tallinnast kaugemale sõita, on selleks vaja autot. Kuna seda mainisid rohkem need, kes juba on väljaspool Tallinna käinud, võib sellest välja lugeda, et auto vajalikkust hinnatakse oma kogemuse järgi.

% neist, kes on käinud väljaspool Tallinna (N=110)

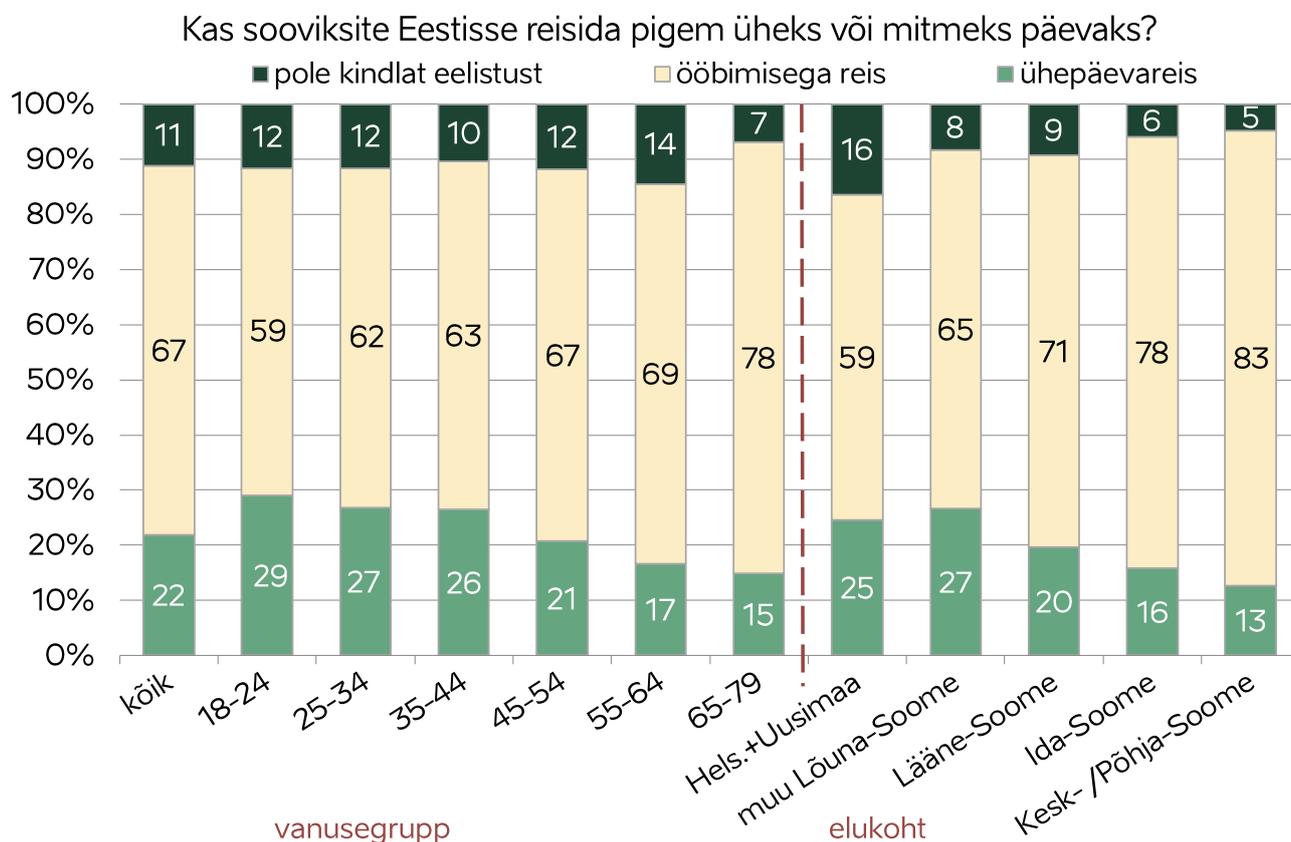
Näiteid vastustest:

- Tallinnas on piisavalt vaadata ja odav alkohol.
- Tallinnas on veel palju vaadata. Sinna on kõige lihtsam minna.
- Tallinna-reis on nii lihtne ja reisilt ootan tõenäoliselt enim seda, et saaks kohe laevareisi järel puhkama.
- See variant ei ole tulnud isegi kaalumisele. Tallinnas on olnud piisavalt vaadata, üldiselt on aegagi reisimiseks nii vähe.
- Tallinn on tõenäolisem lihtsuse tõttu. Tallinnas on ju palju vaadata, nii et miks minna kaugemale.
- Tallinnas on kõike piisavalt.
- Tallinn on mõnus ja tore linn, mis on lähedal. Kaugemale pole vaja minna.
- Mulle meeldivad vaid linnapuhkused.
- Tallinn on tuttav ja lihtne.
- Pigem reisin siis kuskile kaugemale kui Eestisse, kui tahan midagi muud kui seda, mida Tallinnas ei leidu.
- See nõuaks mitmepäevast reisi ja siis lähaksin pigem juba kaugemale kui Eestisse.
- Maailmas on palju muudki vaadata.
- Olen käinud, ei meeldinud.
- Pärnu on ainus, mis huvitab, kuid praegu ei ole sinna reisimiseks raha.
- Huvitaks, kui reisimine oleks lihtsam ja odavam.
- Kui oleks selged marsruudid ja odavad hinnad, oleks asjad teisiti.
- Maksaks liiga palju ja nõuaks rohkem aega.
- Huvitab ka Tallinnast välja minna, aga Tallinn on tuttav paik, seetõttu on seal mõnus käia.
- Koos lapsega on kõige lihtsam minna Tallinna.
- Huvitab, aga tundub keerulisemana. Päevareis Tallinna sujub lihtsalt, aga pikem reis nõuaks rohkem planeerimist ja ma ei tee eriti selliseid reise.
- Oma autot ei ole ja seda rentida ei taha.
- Ma ei reisiks Eestisse oma autoga, seega pagasiga ühest kohast teise liikumine oleks raske.
- Ei tea piisavalt, kuidas pääseks seal ringi liikuma.
- Peaks minema autoga või uurima välja, kuidas sinna pääseb.
- Peaksin kõigepealt sõitma autoga Oulust Helsingisse. Ei julge minna välismaale autoga reisima.
- Liiga nüri ja raske ringi liikuda, kui ei ole oma autot ega kasuta rühmareise.
- Meile ei meeldi rühmareisid ja omal käel autoga reisimine tundub kuidagi ebatavalise variandina.
- Peaks minema oma autoga, sest bussireis ei paku huvi.
- Raske liikuda ilma autota.

- Viletsad teed.
- Ei tea õieti, kus seal tasuks käia.
- Ei ole õieti mingit ettekujutust väljaspool Tallinna asuvatest paikadest ja miks sinna tasuks minna.
- See ei ole mõttesse tulnud ja mul ei ole piisavalt infot sihtkohtade kohta.
- Ma ei jaksa laevasõidu järel enam kaugemale reisida.
- Pärnus olen käinud, muud linnad ei paku huvi.
- Aeg piirab, huvi oleks küll.
- Tallinna on lihtne reisida, üldiselt ei ole aega olla päev või öö kauem, et võiks kaugemale suunduda.
- Väikeste lastega reisisid peab sõiduaeg olema võimalikult lühike.

KAS SOOVIKSITE EESTISSE REISIDA PIGEM ÜHEKS VÕI MITMEKS PÄEVAKS? (827 vastajat)

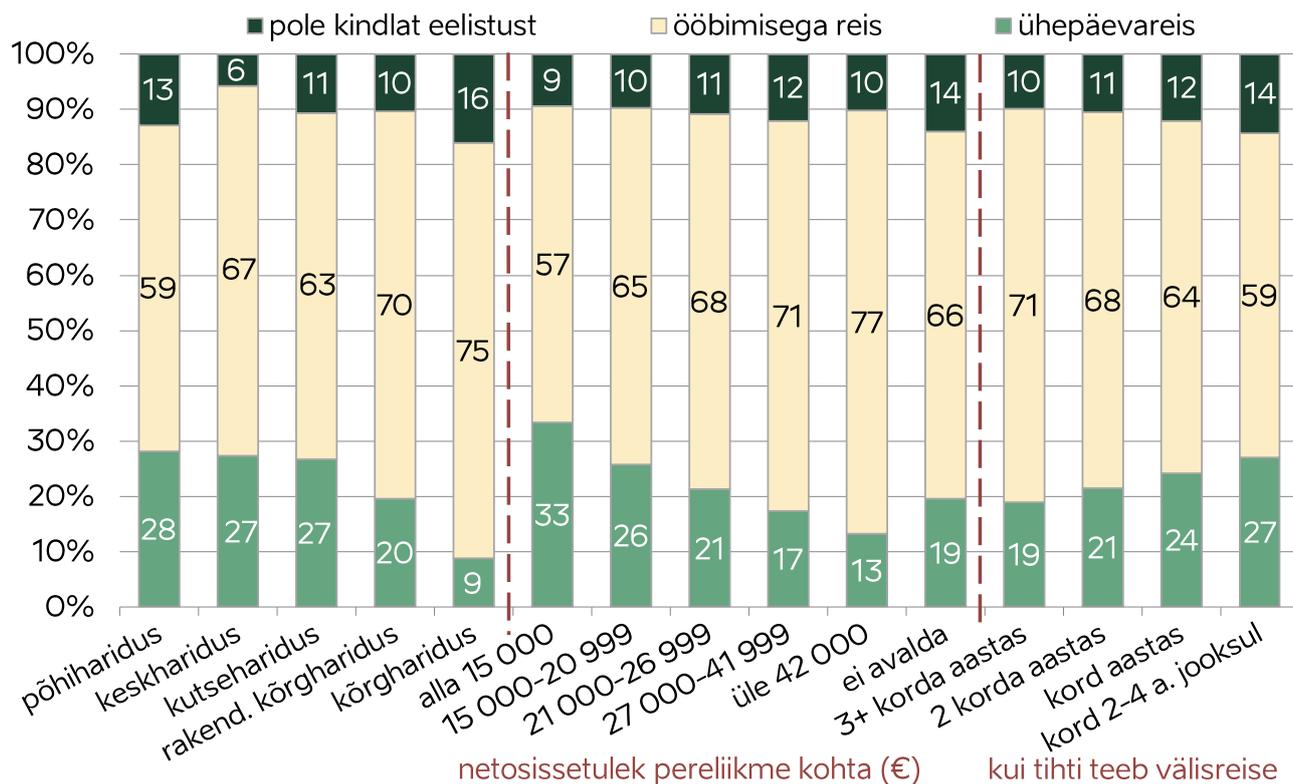
Neilt, kes pidasid tõenäoliseks lähema aasta jooksul Eestisse puhkusereisile tulekut, küsiti, kas nad eelistaksid tulla pigem üheks või mitmeks päevaks (vastas 827 inimest). 22% vastanutest eelistaks Eestis viibida vaid ühe päeva (siia loetakse ka laevareisid, mille jooksul ööbitakse laevas, kuid Eestis viibitakse vaid üks päev), **67% eelistaks reisi, mille jooksul ööbitakse Eestis** ja 11% ei eelistanud kindlalt kumbagi varianti (s.t. neil pole kindlat eelistust või nad võivad teha sõltuvalt konkreetsest olukorrast mõlemat tüüpi reise). Siin tuleb silmas pidada, et tulemused näitavad seda, kuidas jagunevad oma eelistuste järgi vastajad, mitte aga võimalikud reisid (s.t. näiteks need vastajad, kes eelistavad ühepäevareise, võivad Eestisse reisida sagedamini kui mitmepäevaste reise eelistajad, mistõttu ühepäevareiside arv on suurem kui ühepäevareise eelistavate inimeste arv).

Mida noorem vanusegrupp, seda rohkem on nende seas ühepäevareiside eelistajaid. 18-24aastastest eelistaks ühepäevareise 29%, 65-79aastastest aga poole vähem ehk 15%. **Ühepäevareiside eelistajaid on keskmisest rohkem Helsingi ja Lõuna-Soome elanike seas**, kellel on neid lihtne teha. Kaugemate Soome piirkondade, eriti Kesk- ja Põhja-Soome elanikud eelistavad valdavalt reisi, mille jooksul ka ööbitakse Eestis.

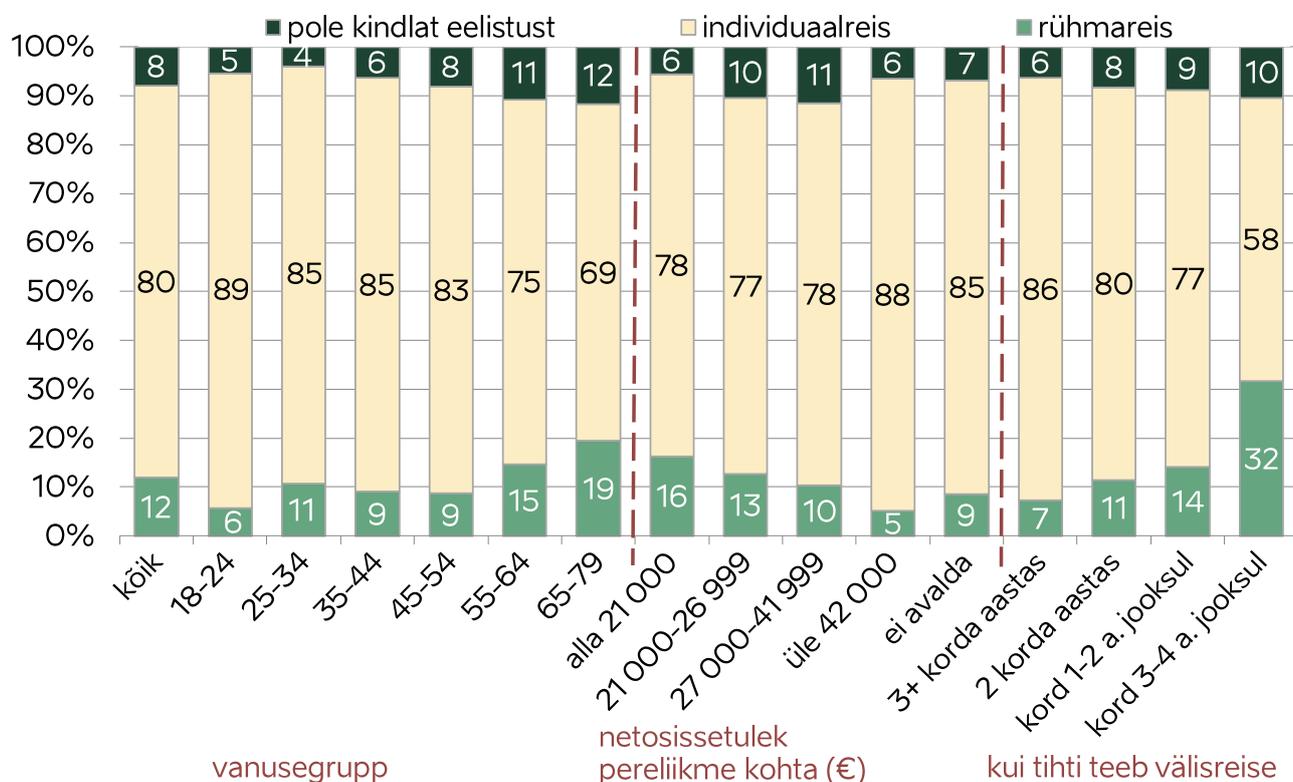
Madalama haridustaseme ja madalama sissetulekuga inimeste seas on keskmisest rohkem ühepäevareiside eelistajaid. Põhi-, kesk- või kutseharidusega inimestest eelistaks ühepäevareise 27-28%, samas kõrgharidusega inimestest vaid 9%. Kõige madalamasse sissetulekugruppi (alla 15 000 euro pereliikme kohta) kuuluvatest inimestest eelistaks ühepäevareise 1/3, kõige kõrgemasse gruppi kuulujatest (üle 42 000 euro) aga vaid 13%. Mõnevõrra rohkem on ühepäevareiside eelistajaid nende vastanute seas, kes on Eestis käinud vaid 1-2 korda ja kes on külastanud Eestis ainult Tallinna.

Kas sooviksite Eestisse reisida pigem üheks või mitmeks päevaks?

KAS EELISTAKSITE RÜHMAREISI VÕI INDIVIDUAALREISI? (827 vastajat)

Kas eelistaksite rühmareisi või individuaalreisi?

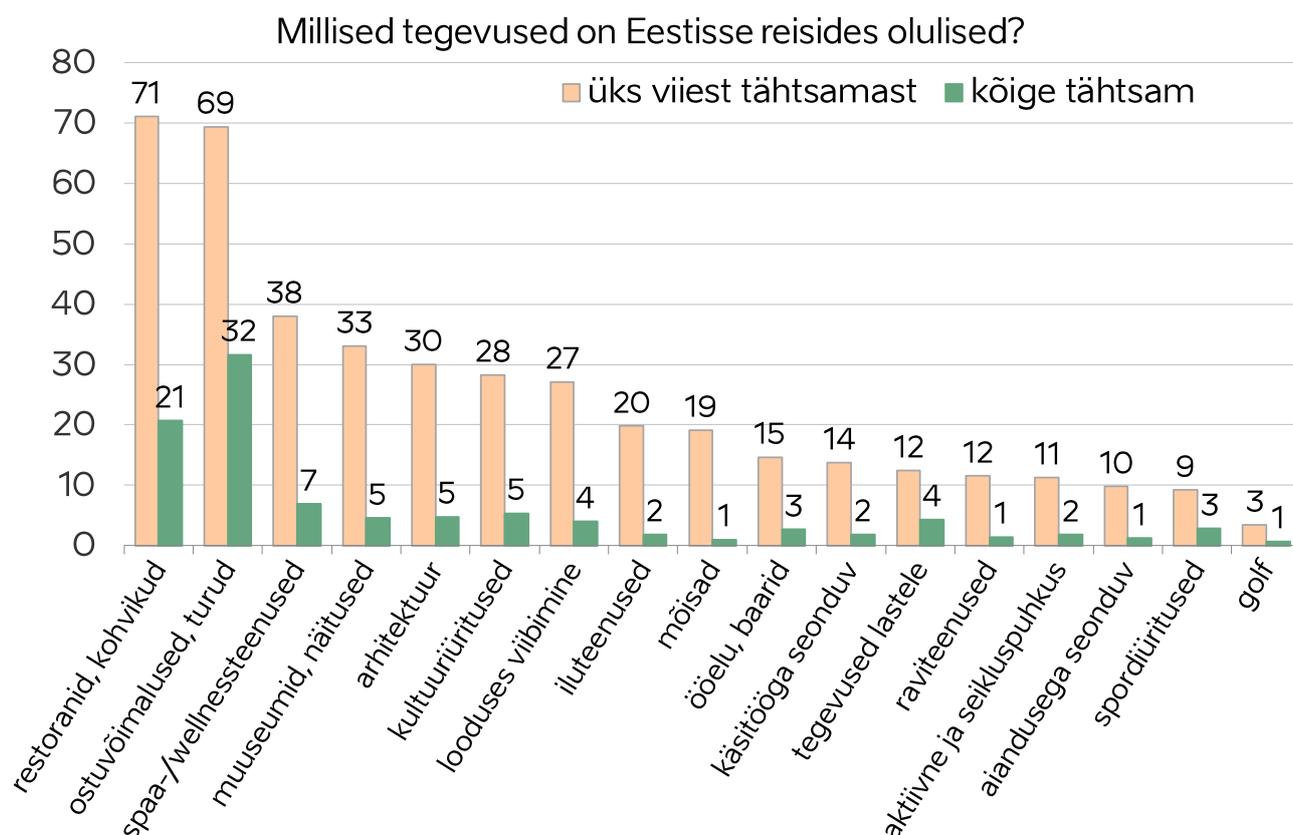
Neilt, kes pidasid tõenäoliseks lähema aasta jooksul Eestisse puhkusereisile tulekut, küsiti, kas nad eelistaksid tulla pigem reisikorraldaja kokkupanud rühmaga või omapead (vastas 827 inimest). 80% vastanutest eelistaks reisida omapead, 12% eelistaks rühmareisi, 8% ei eelistanud kindlalt kumbagi varianti. Rühmareisi eelistajaid oli keskmisest veidi rohkem vanemate inimeste seas (65-79aastastest

eelistaks seda 19%), madalama sissetulekuga inimeste seas ning harva välismaale reisivate inimeste seas (neist, kes teevad välisreise kord 3–4 aasta jooksul, eelistaks rühmareisi 1/3).

KUI OLULISED ON TEILE EESTISSE REISIDES JÄRGMISED TEGEVUSED? (827 vastajat)

Neilt, kes pidasid tõenäoliseks lähema aasta jooksul Eestisse puhkusereisile tulekut, küsiti huvi erinevate tegevuste vastu Eestis (vastas 827 inimest). Kõigepealt paluti vastajatel nimetada kuni viis olulisemat tegevust ja seejärel järjestada need tähtsuse järjekorras (tähtsusest esimesest viiendani).

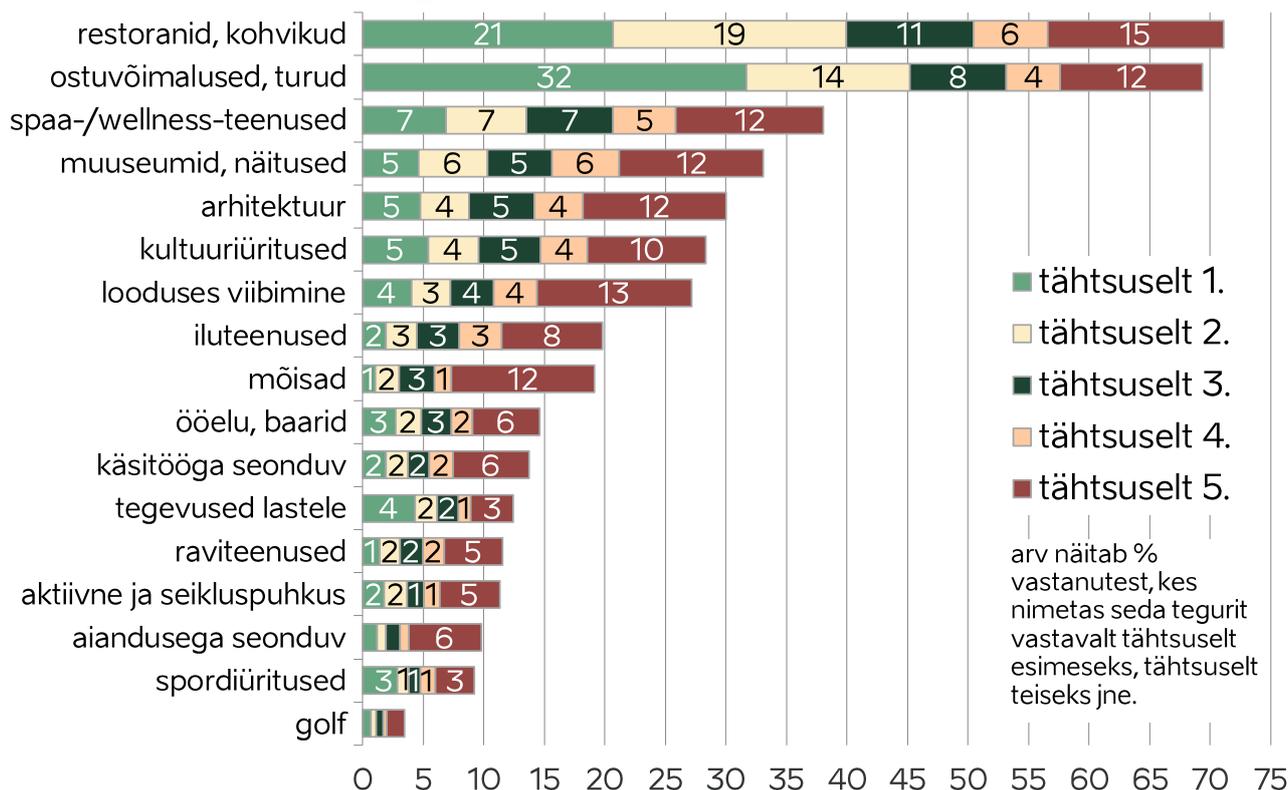
Viie tähtsama hulgas nimetati kõige rohkem **restorane ja kohvikuid** (71% vastanutest) ning **ostuvõimalusi** (69% vastanutest). Järgnesid spaa / wellness (38%), muuseumid / näitused (33%), arhitektuur (30%), kultuuriüritused (28%) ja looduses viibimine (27%). Järgnev joonis näitab kõigi küsitud tegevuste puhul protsenti vastanutest, kes nimetas antud tegevust ühena viiest tähtsamast ning sealhulgas neid, kes nimetas antud tegevust tähtsusest esimesena. Nagu näha, nimetas 32% tähtsusest esimesena ostuvõimalusi, 21% restorane / kohvikuid ning 7% spaa- / wellness-teenuseid.

Selgituseks: looduses viibimine hõlmab linnaparke, rahvusparke, metsi, rannikut jms. Käsitööga seonduv hõlmab käsitöönäitusi, õpitubasid, käsitöötarvikute ostmist jms. Aiandusega seonduv hõlmab botaanikaaedu, iluaedu, taimelaatu jms.

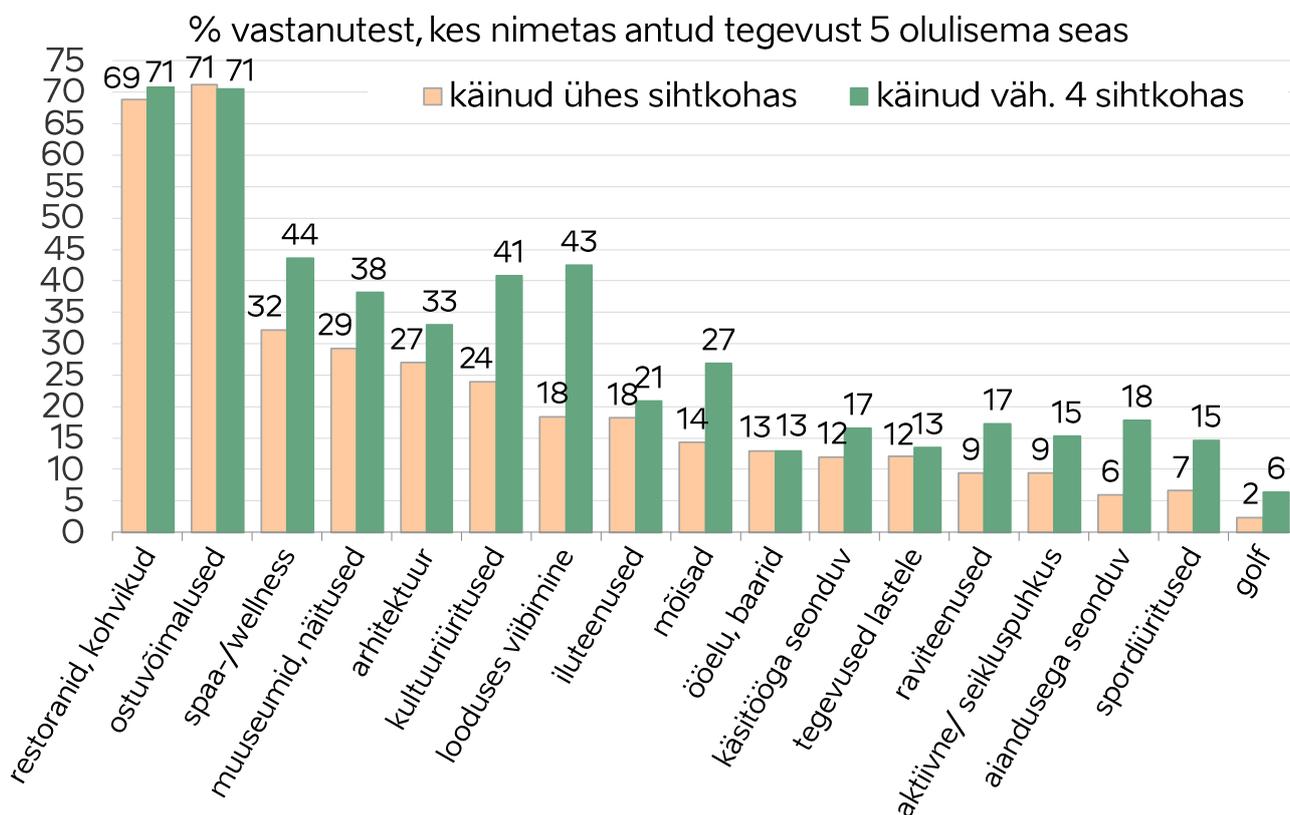
Järgnev joonis näitab täpsemalt vastuste jagunemist tegevuste tähtsuse järjekorras (s.t. protsenti vastanutest, kes nimetas antud tegevust tähtsusest esimesena, tähtsusest teisena jne.). Nagu näha, nimetati tähtsusest esimese kolme seas kõige rohkem ostuvõimalusi (neid nimetas esimesena 32%, teisena 14% ja kolmandana 8% ehk esimese kolme seas kokku 53%). Restorane / kohvikuid nimetas tähtsusest esimesel kohal 21%, tähtsusest teisel kohal 19% ja kolmandal kohal 11% - seega kolme esimese seas kokku 50%. Spaa- / wellness-teenuseid nimetas kolme esimese seas kokku 21%.

Millised tegevused on Eestisse reisisel olulised?

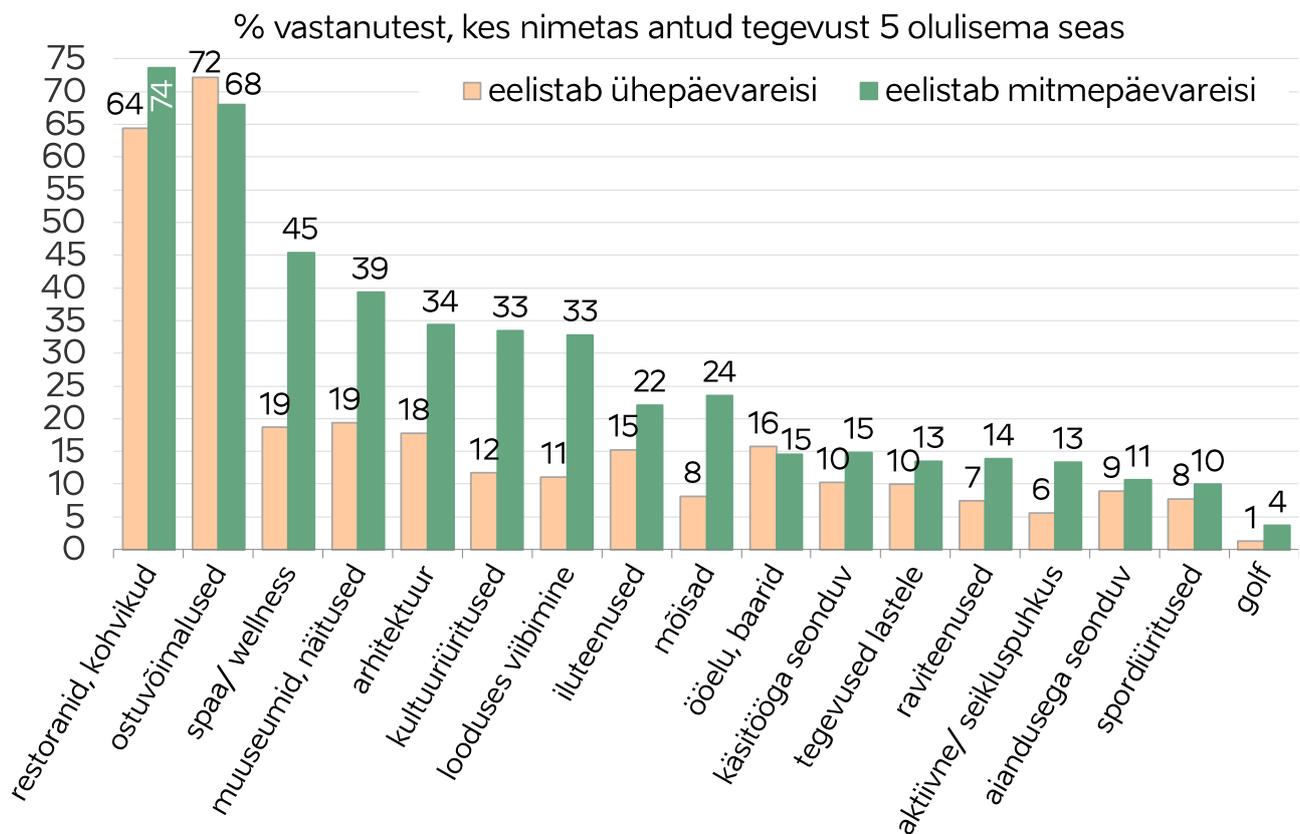
Vanus mõjutab eelistusi mõningal määral. Näitused, kultuurisündmused, mõisad, käsitööga seonduv ja raviteenused pakuvad huvi pigem vanematele vanusegruppidele. Ööelu ja baarid ning aktiivne ja seikluspuhkus on huvipakkuvad eelkõige noorematele vanusegruppidele.

Põhi- ja keskharidusega inimesed nimetasid kõige olulisemateks sisseoste ja teisenähtsust restoranid, samas **rakendusliku kõrghariduse või kõrgema haridusega** inimesed nimetasid esikohal restoranid ja teisel kohal sisseoste. **Naised** nimetasid kõige olulisemateks sisseoste ja teisenähtsust restoranid, **mehed** aga esikohal restoranid ja teisel kohal sisseoste.

Kui võrrelda neid, kes on käinud Eestis ainult ühes sihtkohas ja neid, kes on käinud vähemalt neljas sihtkohas, on restoranidest, ostudest, baaridest ja peretegevustest huvitatud inimesi mõlema grupi seas enam-vähem ühepalju. Muid tegevusi huvipakkuvana nimetanuid oli aga rohkem nende seas, kes on käinud vähemalt neljas sihtkohas. Ehk siis need, kes on Eestis käinud vähemalt neljas sihtkohas, nimetasid suuremat hulka erinevaid tegevusi, mis neid Eestisse (ja ka erinevatesse Eesti sihtkohtadesse) reisima motiveerivad. Need, kes on käinud Eestis ainult ühes sihtkohas (Tallinnas), huvituvad peamiselt restoranidest ja ostuvõimalustest ning nende kõrval vähemal määral ka muudest sellistest tegevustest, mida saab ette võtta Tallinnas.

Need, kes eelistavad ühepäevareisi, nimetasid igaüks keskmiselt vaid 3 tegevust. 72% sellest sihtgrupist nimetas huvipakkuvana oste ja 64% restorane-kohvikuid. Ülejäänud tegevused olid neile kahe esimesega võrreldes tunduvalt vähem huvipakkuvad: näitusi ja spaateenuseid nimetas 19%, arhitektuuri 18%, ööelu ja baare 16%, iluteenuseid 15% ja muid tegevusi veelgi vähem. Need, kes eelistavad tulla Eestisse mitmeks päevaks, nimetasid igaüks keskmiselt 4,7 huvipakkuvat tegevust. 74% sellest sihtgrupist nimetas olulisena restorane-kohvikuid, 68% oste, 45% spaateenuseid, 39% muuseume-näitusi, 34% arhitektuuri, 33% kultuuriüritusi ja looduses viibimist.

Tegevused lastele / pereatraksioonid

Tegevused lastele pakuvad valdavalt huvi neile, kellel endal on väiksemaid lapsi, samas on ka vanemate vanusegruppide seas väike hulk neid, kes peavad tõenäoliseks külastada lasteatraktsioone näiteks koos lapselastega.

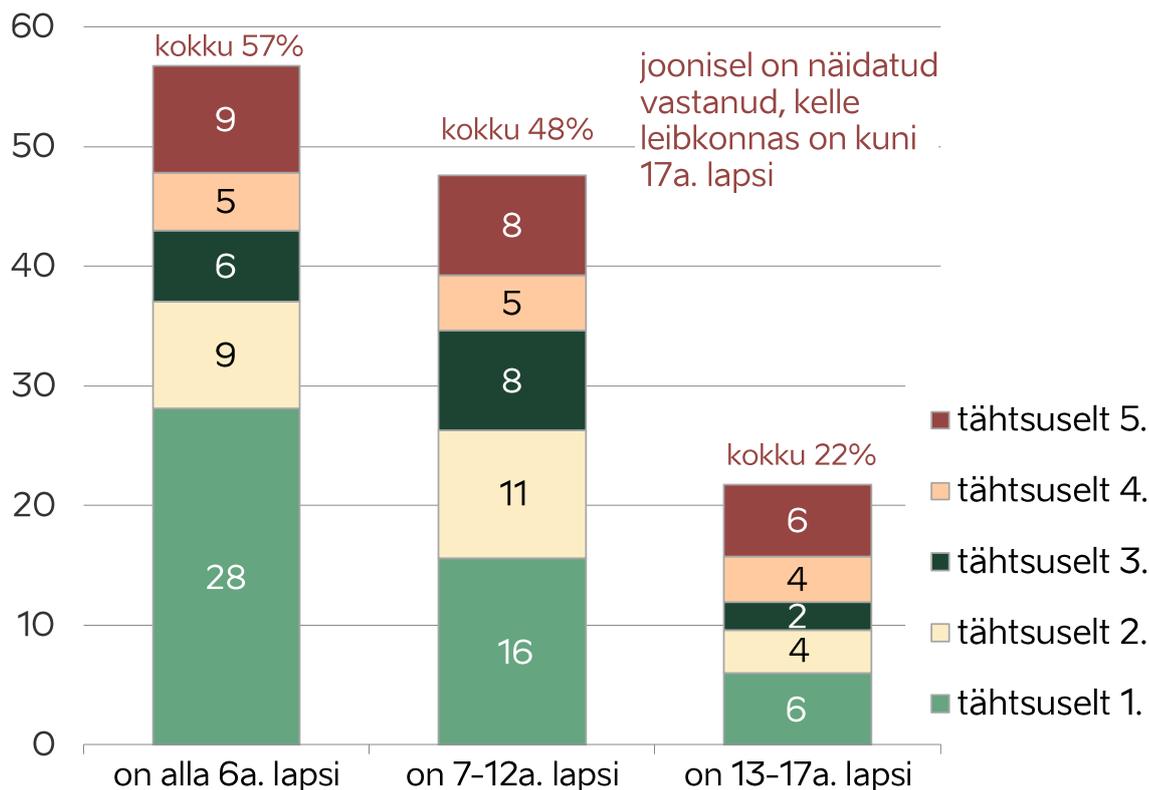
Kui võrrelda, kui olulised on tegevused lastele muude tegevustega võrreldes, ilmneb, et kuni 12aastaste laste vanemad nimetasid tegevusi lastele kolmandal kohal ostuvõimaluste ja restoranide järel. Neil, kelle leibkonnas on 13-17a. lapsi, olid pereatraksioonid muude tegevuste seas alles 7.kohal (tabel näitab tegevusi, mida nimetati viie tähtsama hulgas).

Neist, kelle leibkonnas on kuni 6aastasi lapsi, nimetas lastele / peredele suunatud tegevusi või atraktsioone viie tähtsama seas 57%, 6-12a. laste vanematest aga 48%. Samas ka nende seas on vaid väike hulk neid, kes nimetasid lastele suunatud tegevusi tähtsuselt esimesena: kuni 6a. laste vanematest 28% ja 7-12a. laste vanematest 16%. Neist, kelle leibkonnas on 13-17aastasi lapsi, nimetas pereatraktsioone viie olulisema seas vaid 22% ja esimesel kohal vaid 6%. NB! Sama vastaja võis kuuluda mitmesse gruppi, kuna samas leibkonnas võis olla mitmesse erinevasse vanusegruppi kuuluvaid lapsi.

% vastanutest, kes nimetas antud tegevust 5 olulisema seas (vastanud, kelle leibkonnas on lapsi)

	on alla 6a. lapsi	on 7-12a. lapsi	on 13-17a. lapsi
ostuvõimalused, turud	72%	69%	77%
restoranid, kohvikud	67%	69%	68%
tegevused lastele, pereatraksioonid	57%	48%	22%
spaa-/wellnessteenused	44%	46%	37%
aktiivne ja seikluspuhkus	25%	19%	20%
muuseumid, näitused	23%	24%	34%
iluteenused	21%	16%	20%
arhitektuur	21%	22%	30%
looduses viibimine	18%	21%	28%
mõisad	18%	15%	21%
spordiüritused	14%	13%	10%
ööelu, baarid	13%	8%	9%
käsitööga seonduv	12%	13%	11%
kultuuriüritused	11%	21%	21%
raviteenused	8%	8%	9%
aiandusega seonduv	4%	13%	11%
golf	1%	1%	5%

Kui olulised on Eestisse reisisid tegevused lastele? (% vastanutest)

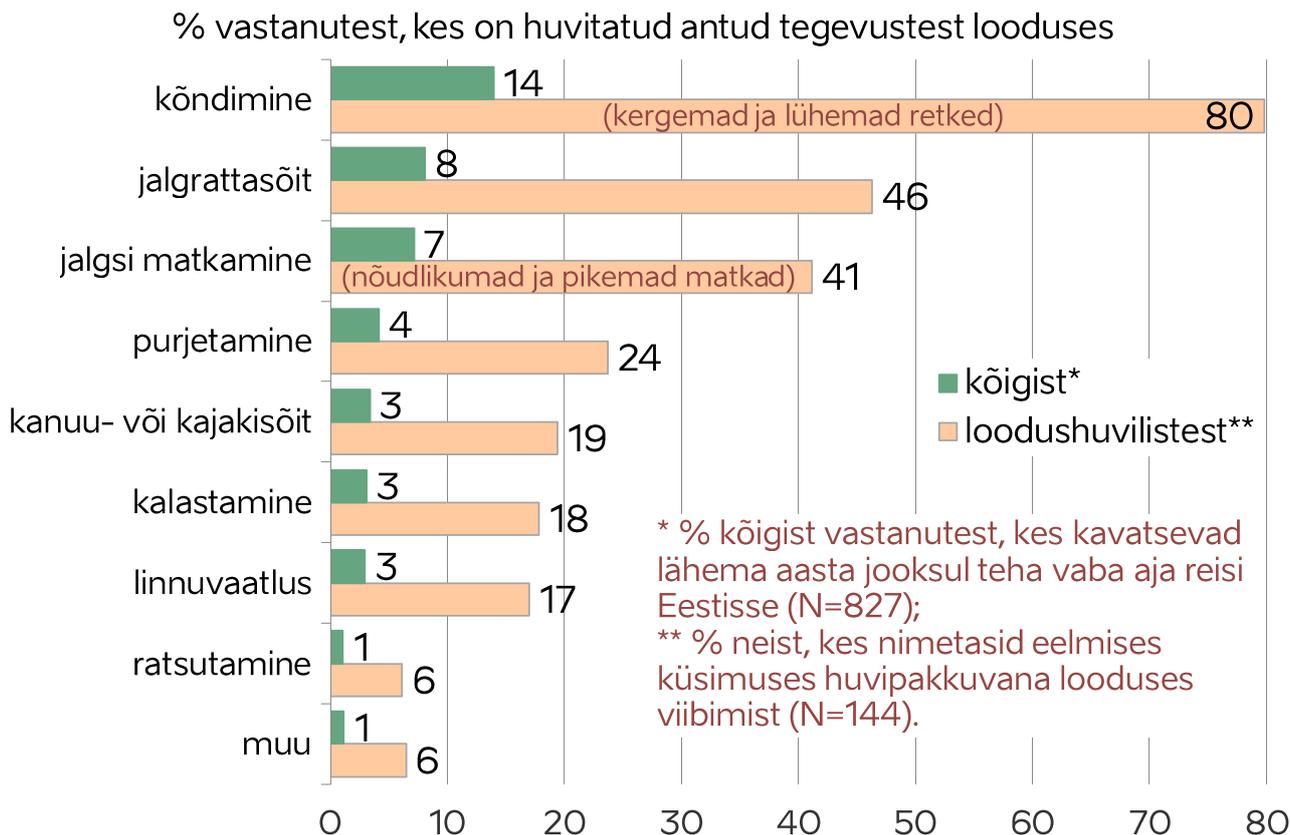
Tegevused looduses (144 vastajat)

Neilt, kes nimetasid eelmises küsimuses huvipakkuvana looduses viibimist, küsiti täpsemalt, millised tegevused looduses neile huvi pakuksid. Nimetada võis kuni viis tegevust. Küsimusele vastas 144 inimest.

Valdavalt eelistasid vastanud kergemaid ja lühemaid jalgsiretki – neid nimetas 80% sellele küsimusele vastanud 144 inimesest. Teisena nimetati jalgrattasõitu (46%) ning kolmandana nõudlikumaid ja pikemaid jalgsimatku (41% sellele küsimusele vastanutest). 24% loodushuvilistest nimetas purjetamist,

19% kanuu, kajaki või süstaga sõitmist, 18% kalastamist, 17% linnuvaatlust ja 6% ratsutamist. Kui võtta arvesse kõik 827 Eestisse reisida kavatsevat vastajat, siis neist moodustavad lühemate jalgsiretkede huvilised 14%, rattasõidu huvilised 8% ja pikemate jalgsimatkade huvilised 7% (vt. järgnev joonis). Lisaks etteantud variantidele võisid vastajad omalt poolt ka muid variante lisada. Nimetati veel SUP-lauaga sõitmist, looduse pildistamist, taimede vaatlust, sukeldumist, paintballi ja jahipidamist (kõiki vaid üksikutel kordadel).

Kergemad ja lühemad jalgsiretked pakuvad huvi kõigile vanusegruppidele. Mida noorem vanusegrupp, seda rohkem on nende seas nõudlikumate jalgsimatkade, kanuu- ja kajakiretkede ning ratsutamise huvilisi. Need, kelle leibkonnas on kuni 6a. lapsi, on peamiselt huvitatud vaid kergematest ja lühematest jalgsiretkedest. Suuremate, 7-17a. laste vanemad on lisaks huvitatud ka pikematest jalgsimatkadest, rattasõidust ja vesiharrastustest. Mehed nimetasid naistega võrreldes vähem kõndimist, jalgsi matkamist, vesiharrastusi ja ratsutamist, kuid rohkem jalgrattasõitu ja eriti kalastamist.

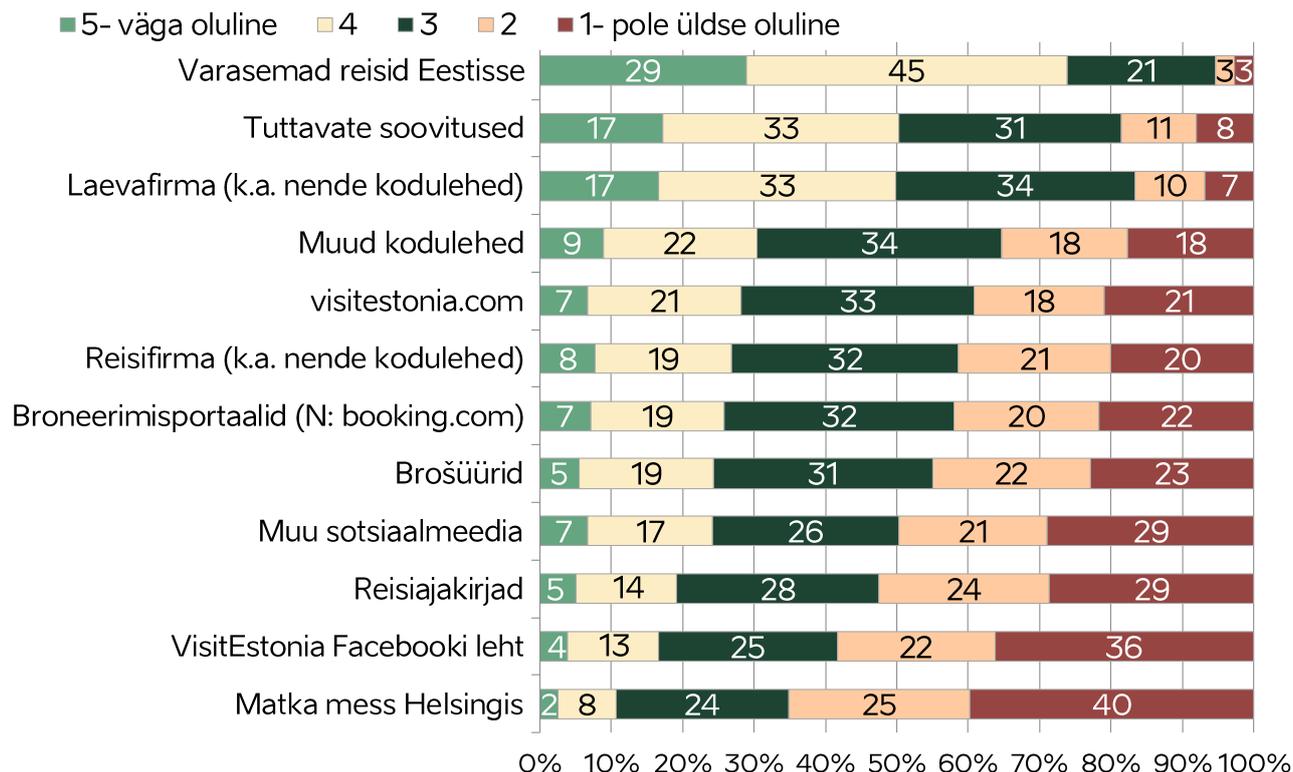
KUI OLULISED ON TEILE EESTISSE REISIDES JÄRGMISED INFOALLIKAD? (827 vastajat)

Neilt, kes pidasid tõenäoliseks lähema aasta jooksul Eestisse puhkusereisile tulekut, küsiti erinevate infoallikate olulisust Eestisse reisimisel (vastas 827 inimest). Keskmiselt nimetas iga vastanu väga või mõnevõrra olulisena 4 infoallikat.

Kuna valdav osa vastanutest on Eestis korduvalt käinud, on loomulik, et kõige olulisem ongi neile **eelmistelt reisidelt saadud info** – 3/4 nimetas seda väga või üsna oluliseks. Teisel ja kolmandal kohal on **tuttavate soovitusel** ja **laevafirmadelt saadav info** – mõlemat nimetasid pooled vastanutest. Kodulehte **visitestonia.com** nimetas olulise infoallikana 28% vastanutest, **reisifirmasid** (k.a. nende kodulehti) 27% vastanutest, **broneerimisportaale /online-reisibüroosid** (nt booking.com, expedia.fi, ebookers.fi, momondo.fi) 26%, **sotsiaalmeediat** 24%, **Visit Estonia Facebooki lehte** "Löydä Viro, Visit Estonia" 17% ja muid kodulehti 30%. **Brošüüre** nimetas olulisena 1/4 ja **reisiajakirju** 19%, **Matka messi** aga vaid 11% vastanutest.

Eestis vähemalt kaks korda käinud inimestele on esikohal varasematelt reisidelt saadud info, ühe korra või üldse mitte käinud inimestele on kõige olulisem tuttavatelt saadud info. **Mida noorem vanusegrupp, seda olulisem on neile tuttavatelt saadud info:** 18-24aastastest nimetas seda väga või üsna oluliseks 68%, üle 55aastastest aga vaid 38%.

Kui olulised on teile Eesti-reisi planeerides järgmised infoallikad?

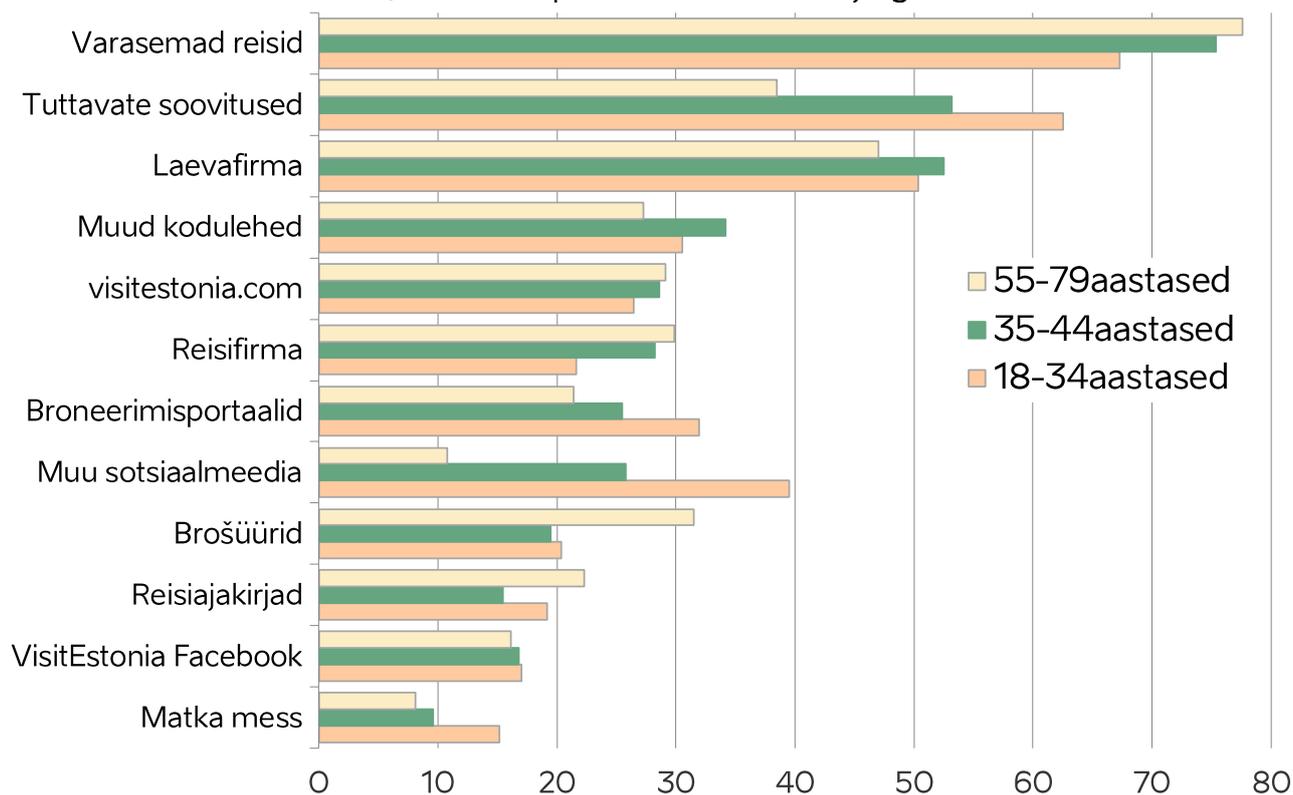
VÕRDLU 2016.A. LÕPUS TEHTUD UURINGU TULEMUSTEGA

2016.a. lõpus EASi tellitud samalaadses uuringus küsiti täpselt samade infoallikate olulisust. Kuigi ühegi infoallika puhul ei ole vahed märkimisväärselt suured, on mõned erinevused siiski märgatavad. Kui võrrelda hinnanguid 2016.a. uuringu tulemustega, siis oli 2019. aastal veidi veelgi kasvanud nende arv, kes saavad vajaliku info **eelmistelt reisidelt** (2016.a. 70%, 2019.a. 74%).

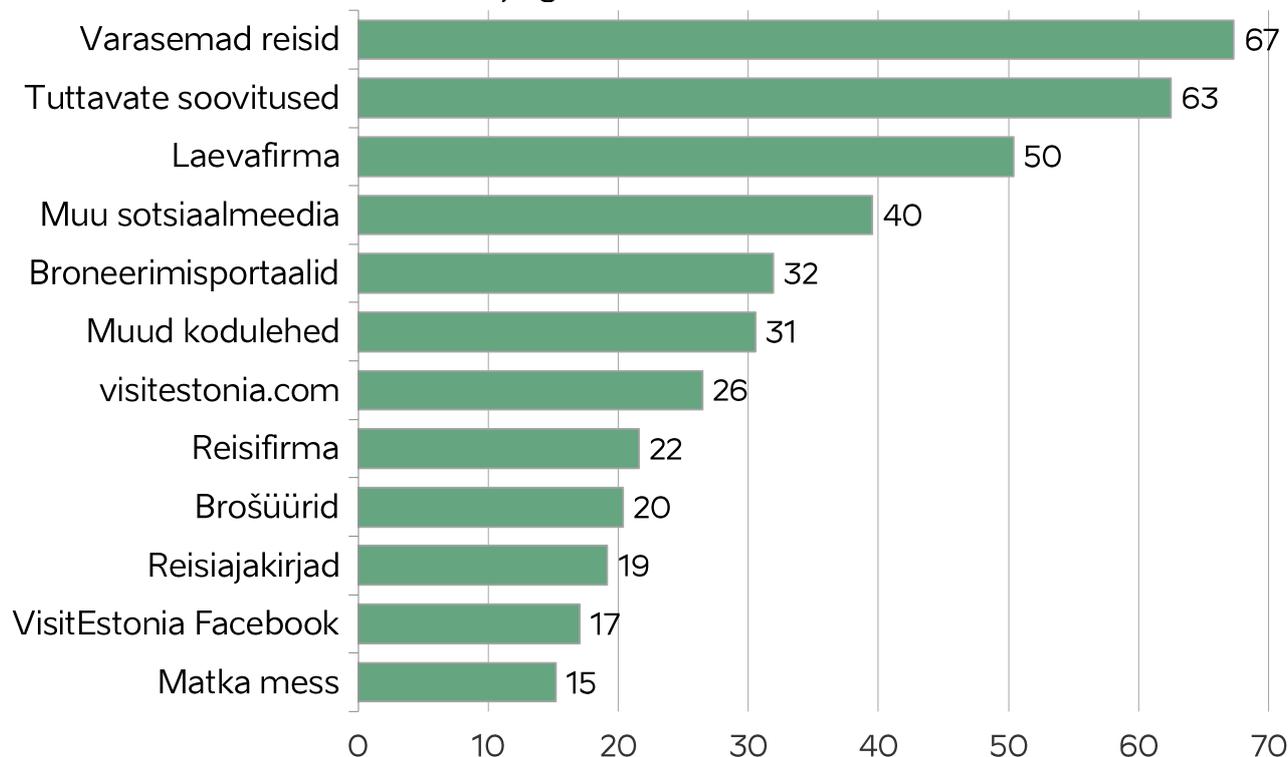
Veidi oli 2019.aastaks aga vähenenud **reisifirmade** (33%-lt 27%-le), **reisijakirjade** (23%-lt 19%-le) ja **Matka messi** tähtsus (14%-lt 11%-le).

2019. aastal oli veidi vähem neid, kes nimetasid olulisena kodulehte **visitestonia.com** (2016.a. 32%, 2019.a. 28%), kuid kasvanud oli nende arv, kes nimetasid olulisena **Visit Estonia Facebooki lehte** "Löydä Viro, Visit Estonia" (2016.a. 11%, 2019.a. 17%). Veidi oli vähenenud **broneerimisportaalide** tähtsus infoallikana (32%-lt 26%-le). **Muu sotsiaalmeedia** (blogid, Tripadvisor, Facebook) ja **muude kodulehtede** ning ka brošüüride tähtsus oli jäänud samaks.

% vastanutest, kellele on planeerides olulised järgmised infoallikad

% 18-34a. vastanutest, kellele on Eesti-reisi planeerides olulised järgmised infoallikad

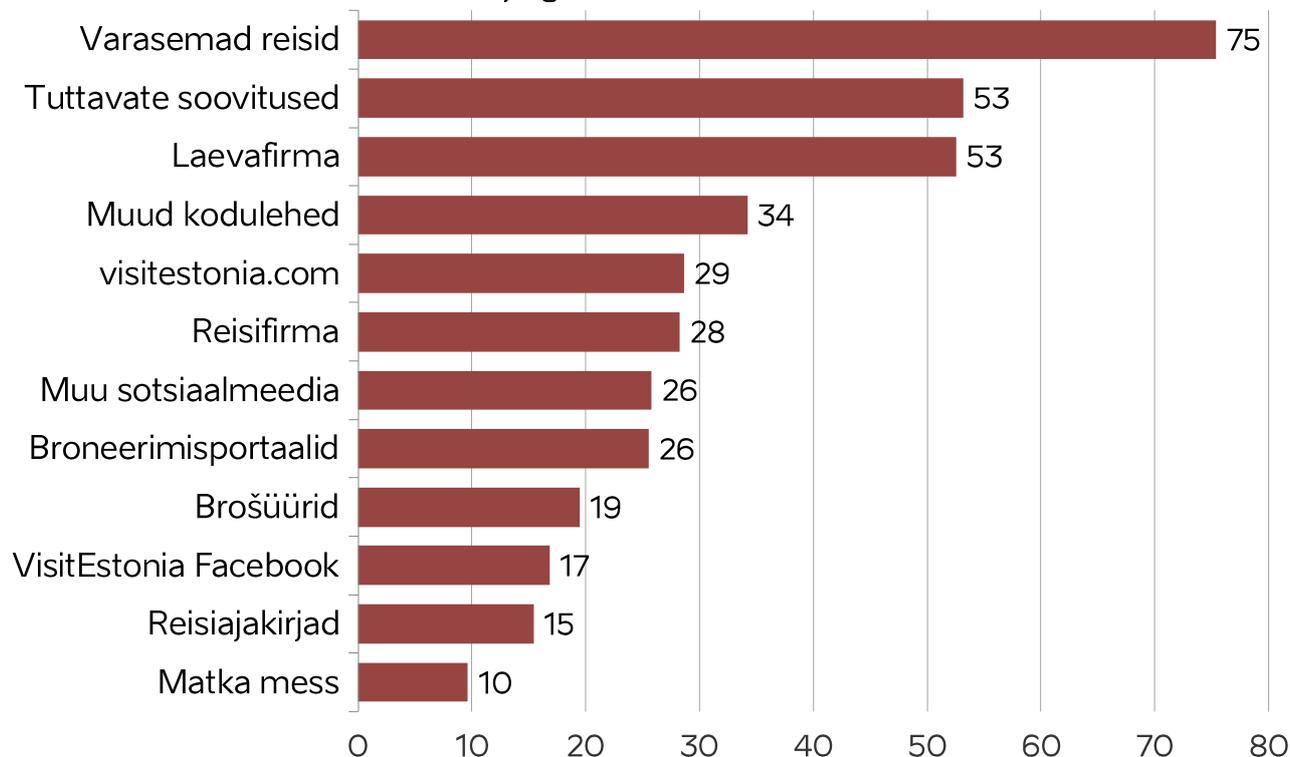

18-34aastastest 2/3 nimetas olulisena eelmistelt reisidelt saadud infot, 63% tuttavate soovitusi, pooled laevafirmalt saadud infot, 40% sotsiaalmeediat ja 1/3 broneerimisportaale (nt booking.com jmt).

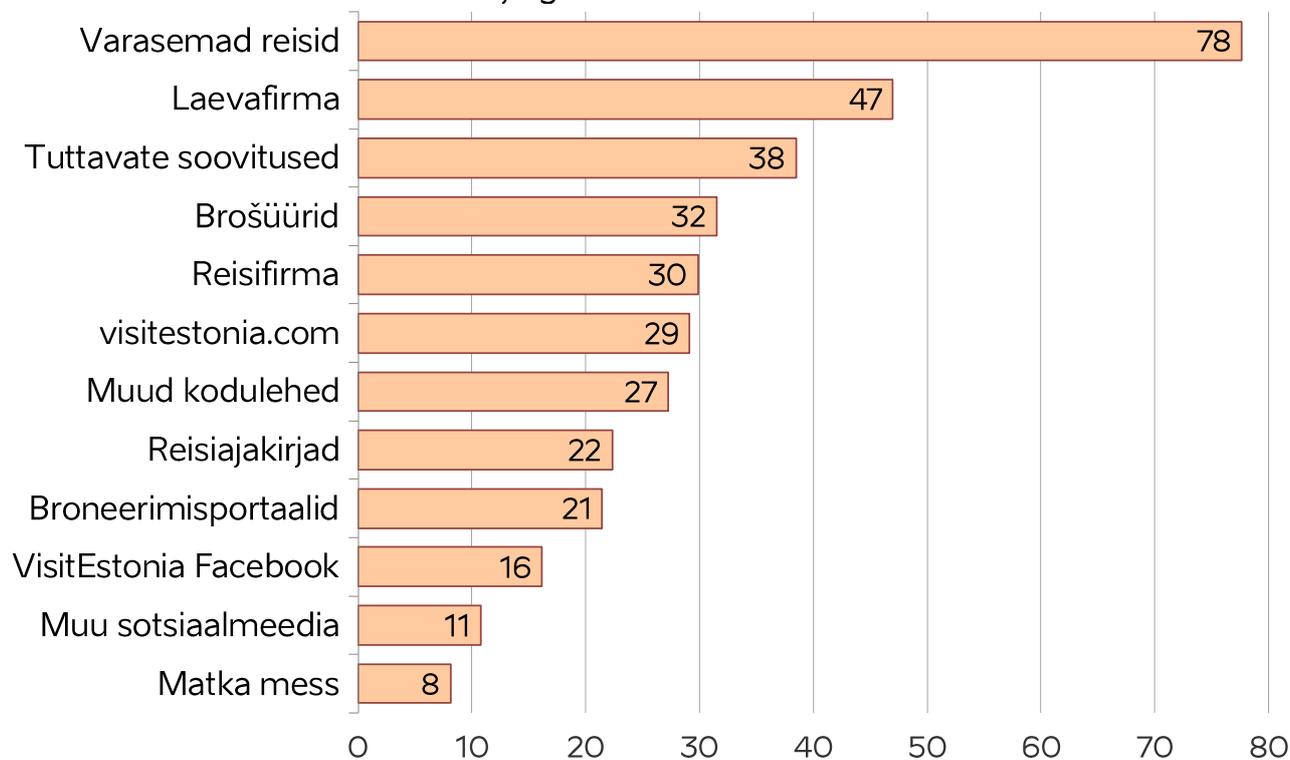
35-54aastastest 3/4 nimetas olulisena eelmistelt reisidelt saadud infot, 53% tuttavate soovitusi ja laevafirmadelt saadud infot, 29% kodulehti visitestonia.com ja 28% reisifirmalt saadud infot. 30% nimetas muid kodulehti peale ankeedis küsitute.

55-79aastastest 78% nimetas olulisena eelmistelt reisidelt saadud infot, 47% laevafirmadelt saadud infot, 38% tuttavate soovitusi, 32% brošüüre, 30% reisifirmalt saadud infot ja 29% kodulehte visitestonia.com.

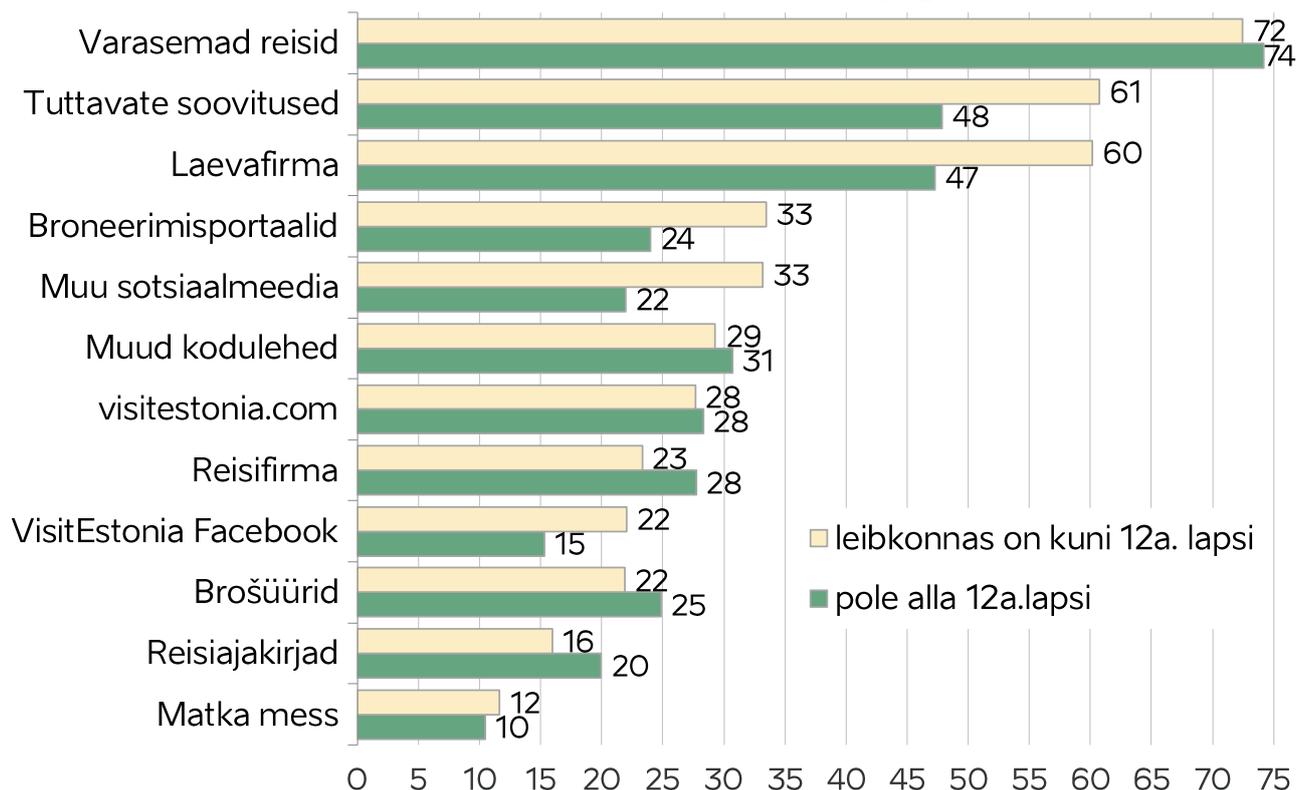
% 35-54a. vastanutest, kellele on Eesti-reisi planeerides olulised järgmised infoallikad

% 55-79a. vastanutest, kellele on Eesti-reisi planeerides olulised järgmised infoallikad

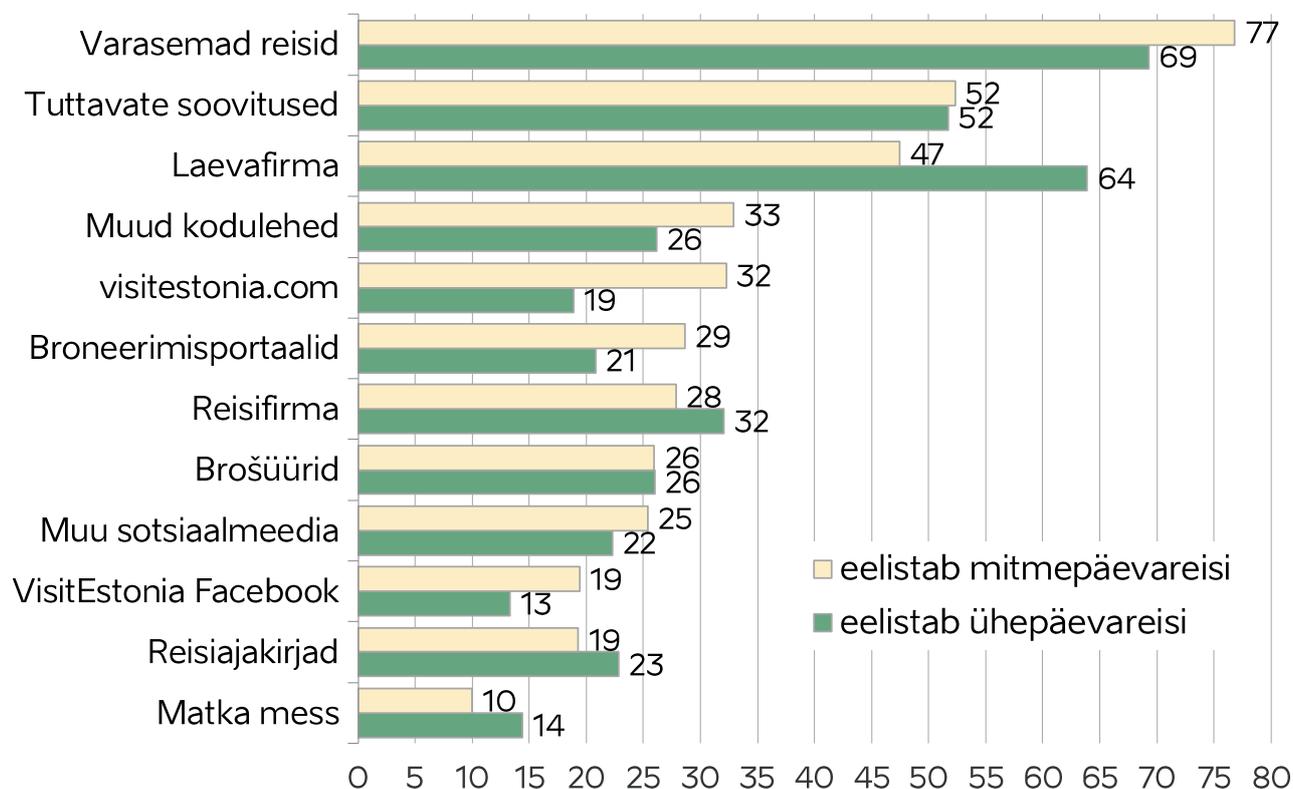

% vastanutest, kellele on planeerides olulised järgmised infoallikad

Muude segmentidega võrreldes on tuttavatelt saadud info olulisem ka väiksemate laste vanematele: seda nimetas 2/3 neist, kelle leibkonnas on kuni 6a. lapsi ja 57% neist, kellel on 7-12a. lapsi. Samuti on **alla 12aastaste laste vanematele** muude segmentidega võrreldes olulisem laevafirmadelt, broneerimisportaalidest ja sotsiaalmeediast saadav info.

% vastanutest, kellele on planeerides olulised järgmised infoallikad

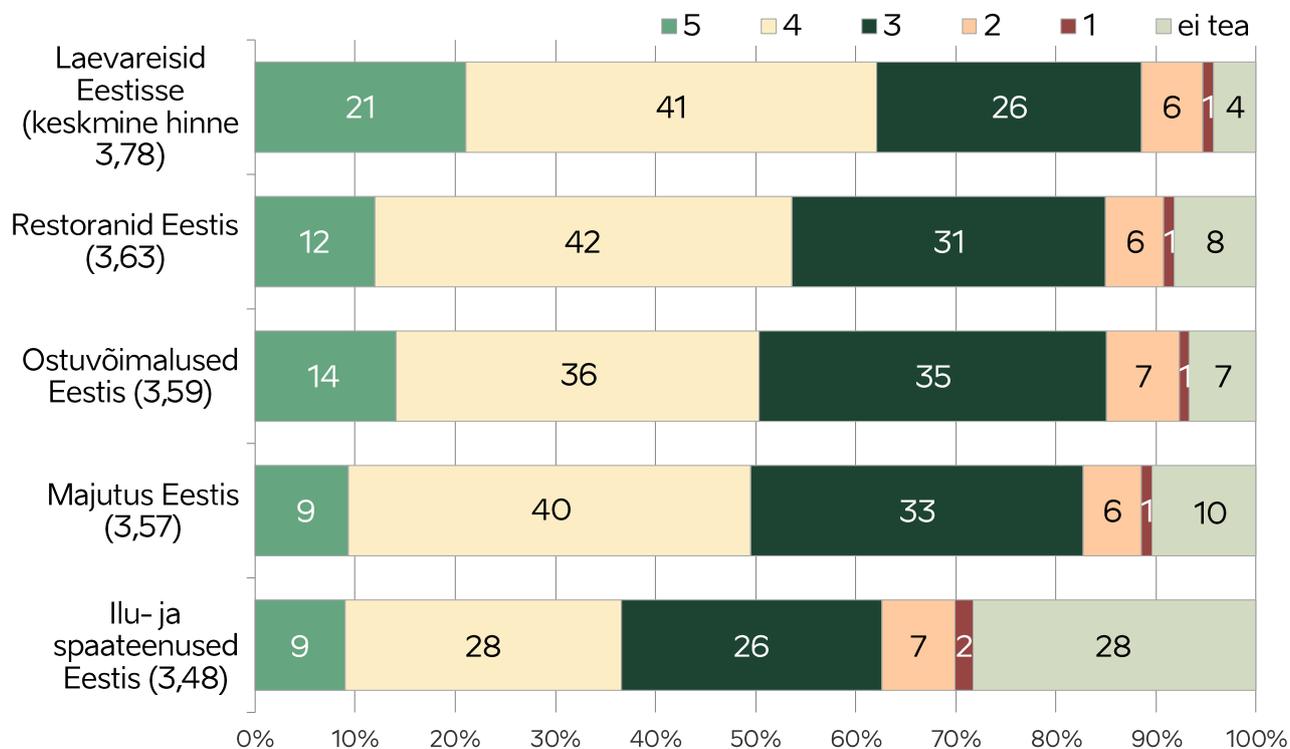

Need, kes eelistavad järgmisel reisirid Eestisse piirduda **ühapäevase külastusega**, kasutaks reisi planeerimisel eelkõige eelmiselt reisiridelt (69%), laevafirmalt (64%), tuttavatelt (52%) ja reisifirmalt saadud infot (32%). Need, kes eelistavad tulla Eestisse **mitmepäevasele reisile**, kasutaks reisi

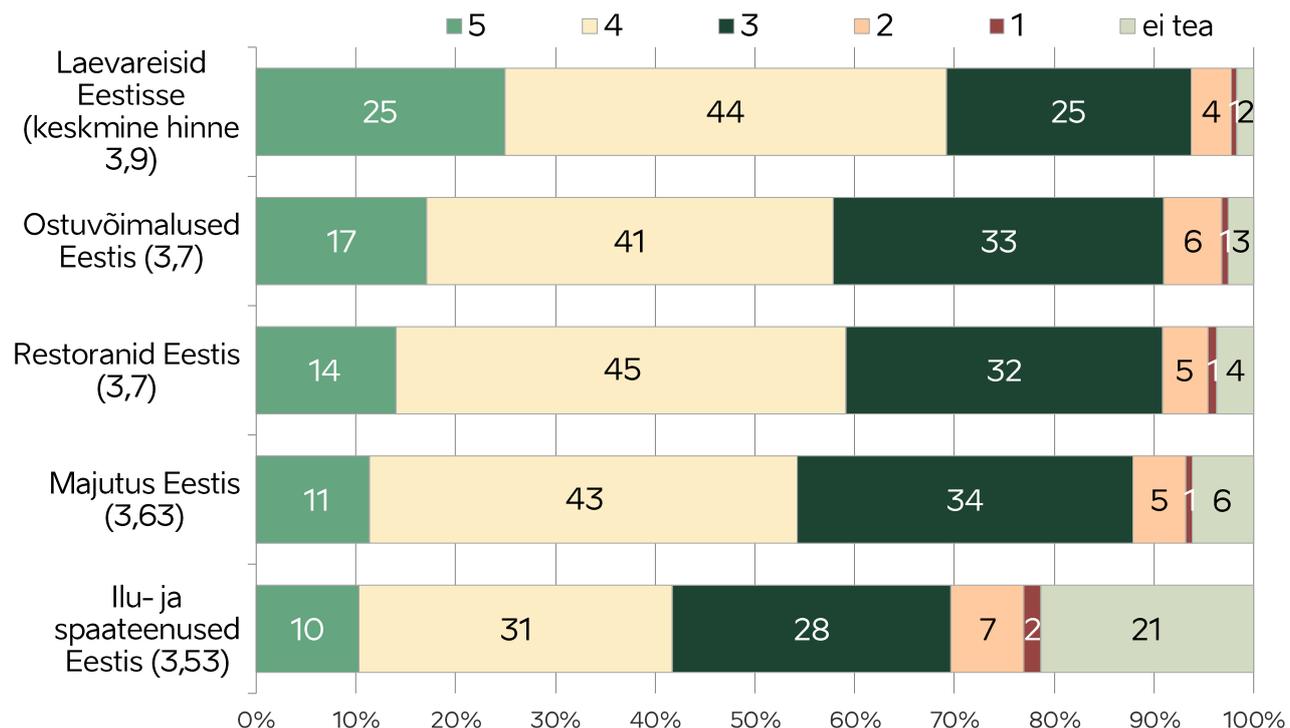
planeerimisel eelkõige eelmistelt reisidelt saadud infot (77%). 52% sellest sihtgrupist nimetas olulisena tuttavatelt ja 47% laevafirmalt saadud infot. 32% nimetas kodulehte visitestonia.com ja 33% nimetas muid kodulehti peale ankeedis küsitute.

KUIDAS HINDATE EESTI HINNATASEME ATRAKTIIVSUST? (1200 vastajat)

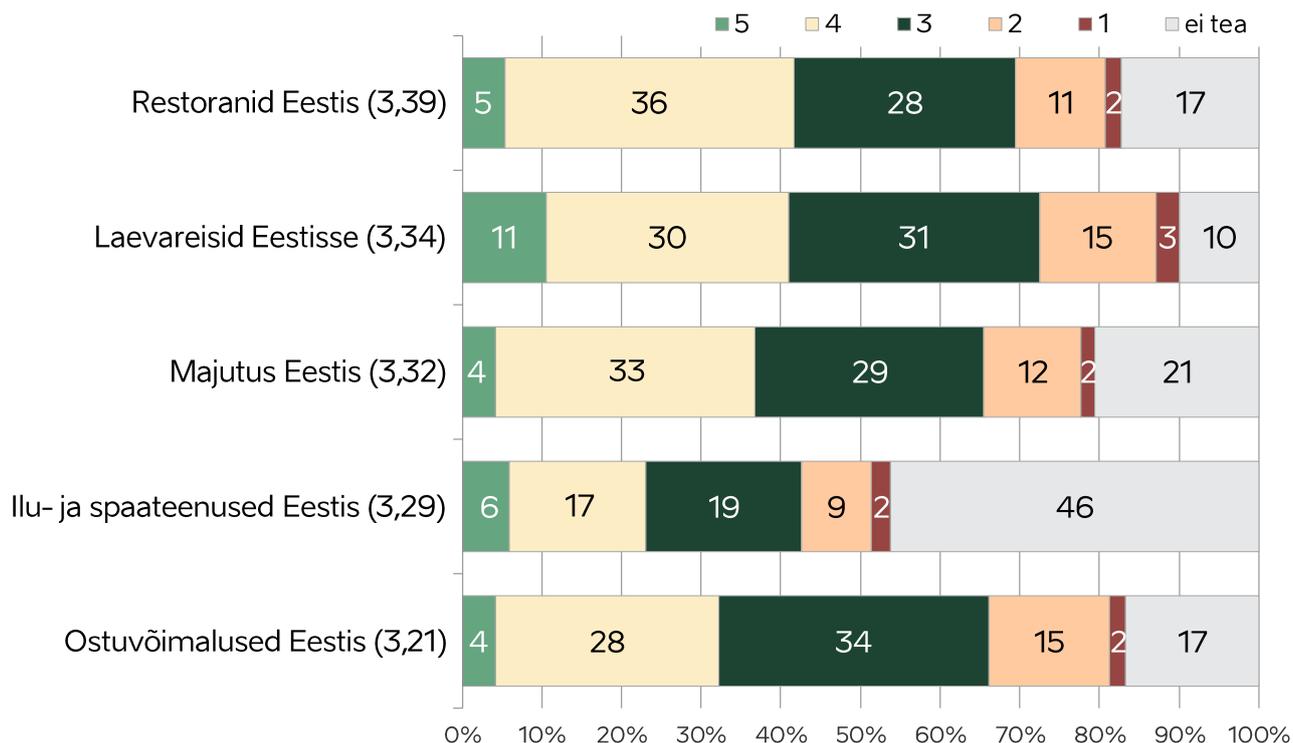
Kuidas hindate Eesti hinnataseme atraktiivsust? (% vastanutest skaalal 5-väga atraktiivne, 1-väga halb).

Kuidas hindate Eesti hinnataseme atraktiivsust? (% neist, kes kavatsevad Eestisse reisisa, skaalal 5-väga atraktiivne, 1-väga halb).

Kuidas hindate Eesti hinnataseme atraktiivsust? (% neist, kes ei kavatse Eestisse reisida, skaalal 5-väga atraktiivne, 1-väga halb).

Kõigil vastajatel paluti hinnata 5-pallisüsteemis 5 valdkonna hinnataseme atraktiivsust. Küsitud teenuste võrdluses hinnati kõige atraktiivsemaks laevasõidu hinda. Suhteliselt positiivsed hinded anti ka restoranide, ostuvõimaluste, majutuse ning ilu- ja raviteenuste hinnataseme atraktiivsusele.

Kui vaadata hinnanguid selle järgi, **kas vastaja peab tõenäoliseks lähema 12 kuu jooksul Eestisse vaba aja reisile tulekut**, ilmneb, et need, kes ei kavatse Eestisse reisida, andsid kõigile teguritele madalamaid hindeid, ühtlasi on nende seas ka rohkem selliseid inimesi, kellel mitmete teenuste hinnataseme osas arvamus puudub. Neist, kes kavatsevad lähema 12 kuu jooksul Eestisse vaba aja reisile tulla, hindas laevareiside hinnataset heaks ligi 70%, ostude ja restoranide hinnataset ligi 60% ja majutuse hinnataset 55%. Neist, kes ei kavatse lähema 12 kuu jooksul Eestisse vaba aja reisile tulla, hindas restoranide ja laevareiside hinnataset heaks 41%, majutuse hinnataset 37% ja ostude hinnataset ligi kolmandik.

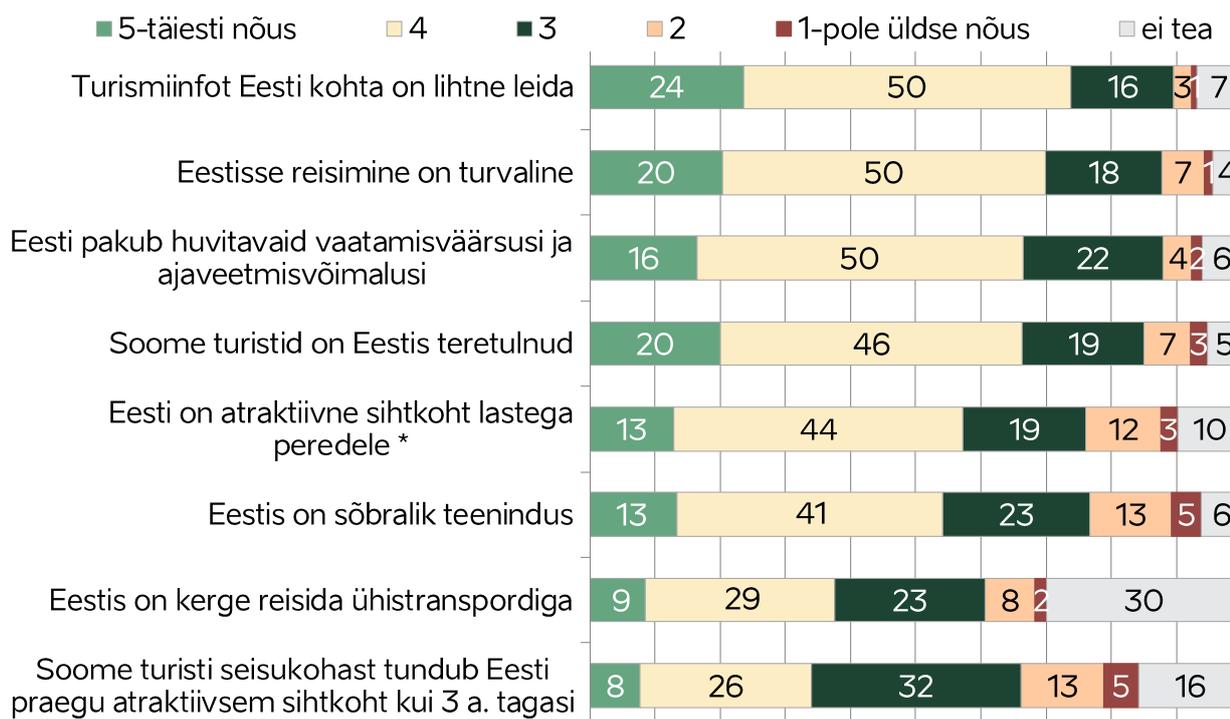
EESTI KUI REISISIHI TUGEVA JA NÕRGAD KÜLJED (1200 vastajat)

Kõigil vastajatel paluti hinnata 5-pallisüsteemis 8 väite sobivust Eestiga. Kõige kõrgema hinde sai väide „**Turismiinfot Eesti kohta on lihtne leida**“ (väitega oli täiesti või pigem nõus 74% vastanutest, keskmine hinne 4,0). Järgnes väide „**Eestisse reisimine on turvaline**“ (väitega oli täiesti või pigem nõus 70% vastanutest, keskmine hinne 3,85). Peaaegu sama kõrged hinded sai väide „**Eesti pakub huvitavaid vaatamisväärsusi ja ajaveetmisvõimalusi**“ (väitega oli täiesti või pigem nõus 2/3 vastanutest, keskmine hinne 3,8). Väitega, et **Soome turistid on Eestis teretulnud**, oli täiesti või pigem nõus samuti 2/3 vastanutest, samas oli vastupidisel seisukohal 1/10 (keskmine hinne oli 3,78).

Ülejäänud tegurid said juba mõnevõrra madalama hinde. Sellega, et **Eesti on atraktiivne sihtkoht lastega peredele**, oli nõus 57% neist, kelle leibkonnas on kuni 17aastasi lapsi (vastupidi arvas 14%; keskmine hinne oli 3,59). Sellega, et **Eestis on kerge reisida ühistranspordiga**, oli nõus 38%, vastupidi arvas 1/10 (keskmine hinne 3,5). Samas koguni 30% ei osanud antud tegurit hinnata.

Sellega, et **Eestis on sõbralik teenindus**, oli nõus 54% vastanutest, samas vastupidi arvas koguni 17% (keskmine hinne 3,49). Lisaks küsiti hinnangut eelnevatest mõnevõrra erinevale väitele, kas **Soome turisti seisukohast tundub Eesti praegu atraktiivsem sihtkoht kui 3 a. tagasi**. Sellega oli pigem nõus 1/3 vastanutest, pigem ei olnud nõus aga 18% (ülejäanute hinnang oli neutraalne või neil puudus seisukoht).

Mil määral nõustute väidetega? (% vastanutest)

*vastasid need, kelle leibkonnas on 0-17a. lapsi 0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

Mil määral nõustute väidetega? Keskmise skaalal: 1-pole üldse nõus, 5- täiesti nõus

*vastasid need, kelle leibkonnas on 0-17a. lapsi

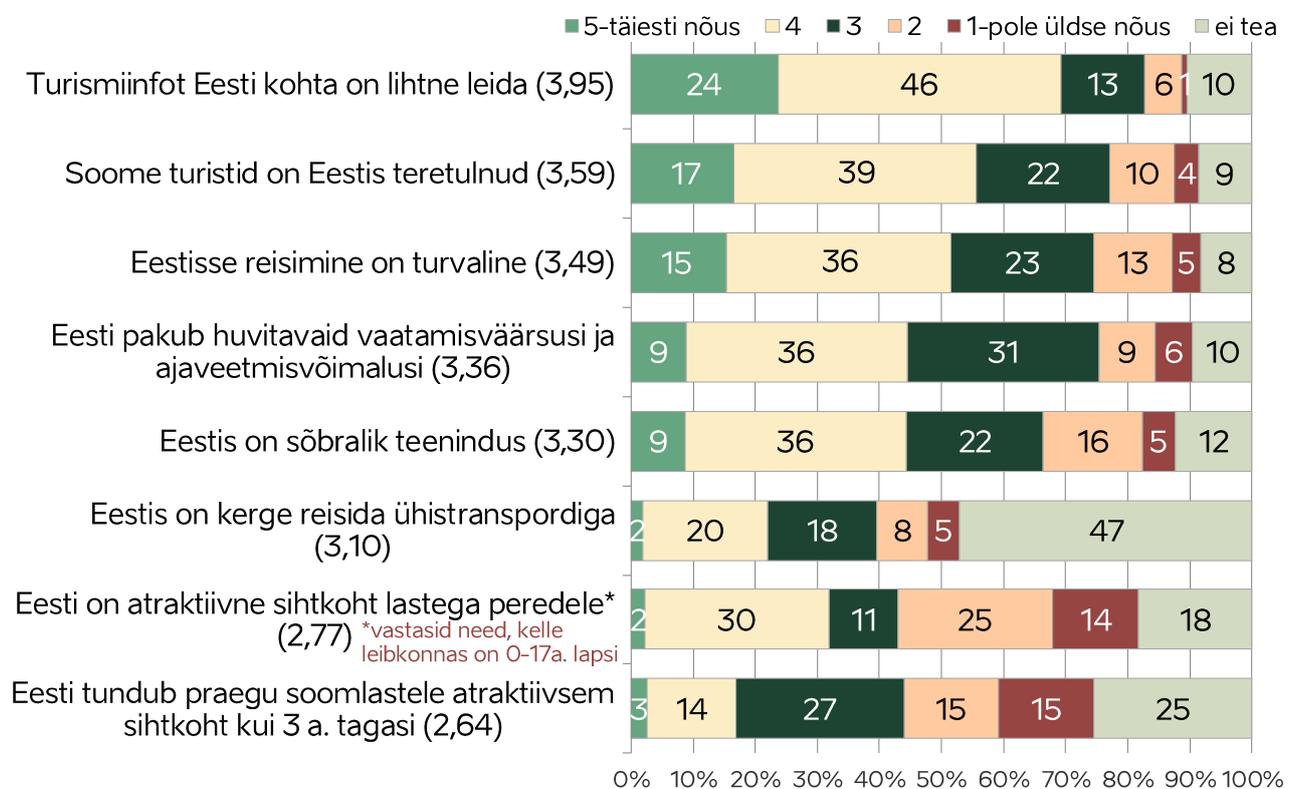
Kui vaadata hinnanguid selle järgi, kas vastaja peab tõenäoliseks lähema 12 kuu jooksul Eestisse vaba aja reisile tulekut, ilmneb, et need, kes ei kavatse Eestisse reisida, annavad kõigile teguritele madalamaid hindedeid, ühtlasi on nende seas ka rohkem selliseid inimesi, kellel mitmete tegurite osas arvamus puudub. Need, kes ei kavatse Eestisse reisida, andsid kõige kõrgema hinde turismiinfo kättesaadavusele – 69% neist vastas, et Eesti kohta on turismiinfot lihtne leida (neist, kes kavatsevad Eestisse reisida, vastas samamoodi 77%). See viitab, et soovimatus Eestisse reisida ei tulene enamasti turismiinfo vähesusest.

Need, kes ei kavatse Eestisse reisida, hindavad kõige negatiivsemalt Eesti atraktiivsust lastega peredele – negatiivsete hinnangute hulk ületab positiivsete hinnangute hulka. Sellest segmendist 32% oli nõus väitega, et Eesti on atraktiivne sihtkoht lastega peredele, samas 39% ei olnud sellega nõus (sh. 25% pigem ei olnud nõus ja koguni 14% ei olnud üldse nõus). Neist, kes kavatsevad Eestisse reisida, oli selle väitega nõus koguni 65% ning ei olnud nõus vaid kümnendik (küsimusele vastasid need, kelle leibkonnas on kuni 17aastasi lapsi).

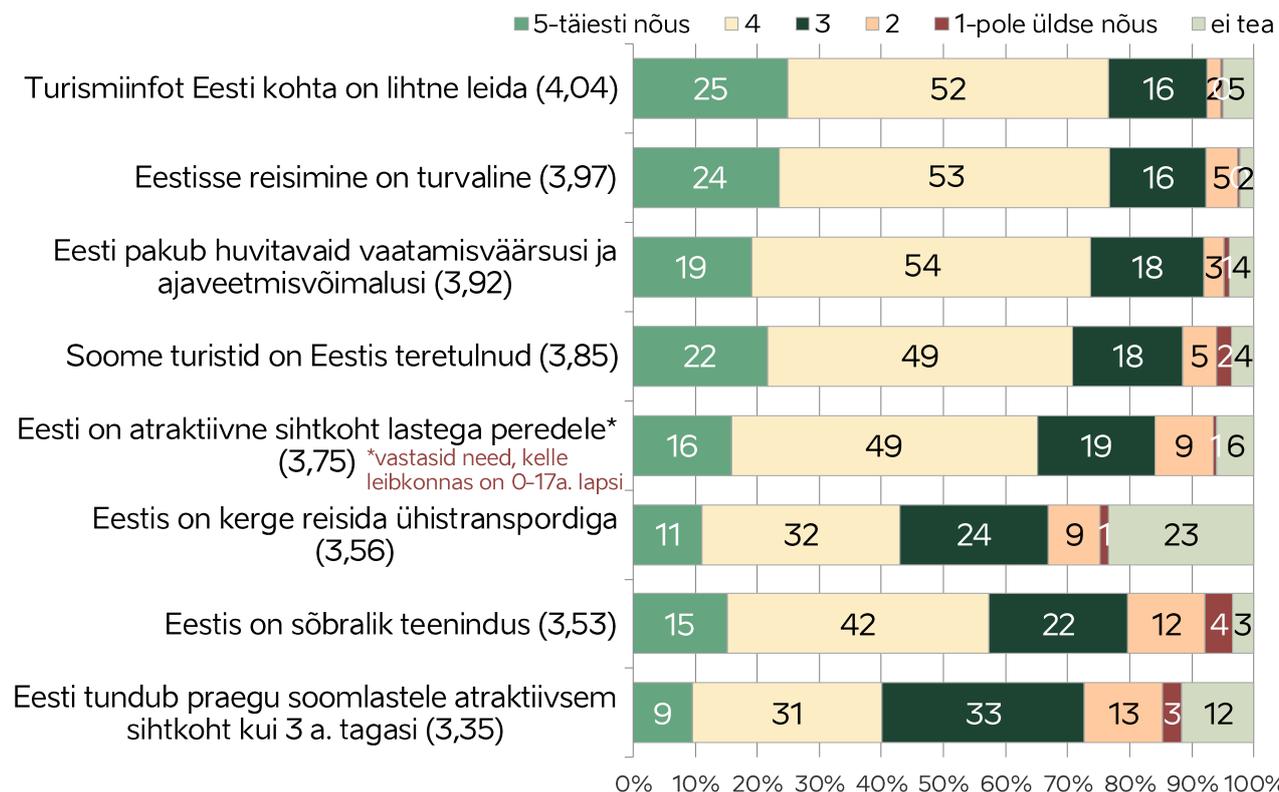
Need, kes ei kavatse Eestisse reisida, hindasid, et Eesti on viimase 3 aastaga Soome turistide silmis atraktiivsust pigem kaotanud. Neist, kes ei kavatse Eestisse reisida, oli vaid 17% nõus väitega, et Soome turisti seisukohast tundub Eesti praegu atraktiivsem sihtkoht kui 3 a. tagasi, samas peaaegu poole rohkem ehk 31% ei olnud selle väitega nõus. Samas neist, kes kavatsevad Eestisse reisida, leidis 40%, et Eesti tundub praegu atraktiivsem sihtkoht kui 3 a. tagasi, vastupidisel arvamusel oli 16%.

Need, kes ei kavatse Eestisse reisida, andsid võrreldes Eestisse reisida kavatsejatega suhteliselt palju negatiivseid hindeid ka väitele „**Eesti pakub huvitavaid vaatamisväärsusi ja ajaveetmisvõimalusi**“. Neist, kes ei kavatse Eestisse reisida, oli selle väitega nõus 44%, kuid ei olnud nõus 15%. Samas neist, kes kavatsevad Eestisse reisida, oli selle väitega nõus 74%, kuid ei olnud nõus vaid 4%.

Mil määral nõustute väidetega? (% neist, kes EI KAVATSE Eestisse reisida)

Mil määral nõustute väidetega? (% neist, kes KAVATSEVAD Eestisse reisida)

Vanusegrupiti hinnangud küsitud teguritele olulisel määral ei erinenud, kuid mõned erinevused võib siiski esile tuua. Väitele, et **Soome turistid on Eestis teretulnud, andsid kõrgema hinde nooremad vanusegrupid**: 18-24aastaste keskmine hinne sellele väitele oli 4,01 ja 25-34aastaste keskmine hinne 3,93. Ülejäänud vanusegruppide keskmine hinne oli 3,7 ringis. Nooremad vanusegrupid andsid mõnevõrra kõrgema hinnangu ka **turvalisusele**. Seevastu väidetele, et **Eesti pakub huvitavaid vaatamisväärsusi ja ajaveetmisvõimalusi** ning et **Eestis on kerge reisida ühistranspordiga**, andsid mõnevõrra kõrgemaid hindedeid just vanemad vanusegrupid.

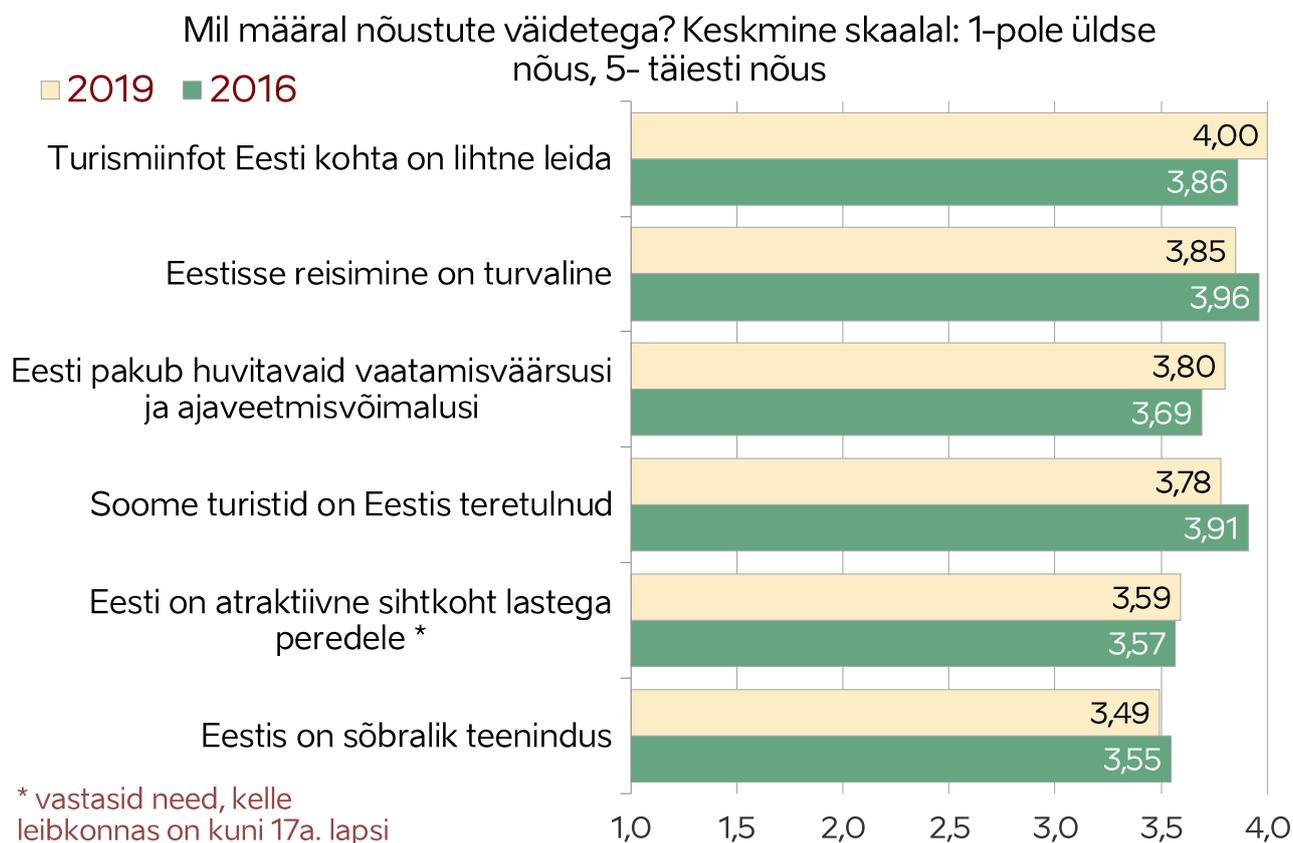
VÕRDLUK 2016.A. LÕPUS ANTUD HINNANGUTEGA

2016.a. lõpus EASi tellitud samalaadses uuringus küsiti hinnangut kuuete tegurite (samast sõnastuses). Ühegi teguri puhul ei ole vahed märkimisväärselt suured. Kui võrrelda hinnanguid 2016.a. uuringu tulemustega, siis anti **2019. aastal KÕRGEMAD hindede** väidetele „**Turismiinfot Eesti kohta on lihtne leida**“ ja „**Eesti pakub huvitavaid vaatamisväärsusi ja ajaveetmisvõimalusi**“. Keskmine hinne turismiinfo kättesaadavusele oli 2016. aastal 3,86, 2019. aastal aga 4,0. Keskmine hinne väitele, et Eesti pakub huvitavaid vaatamisväärsusi ja ajaveetmisvõimalusi oli 2016. aastal 3,69, 2019. aastal aga 3,8.

Hinnang väitele, et **Eesti on atraktiivne sihtkoht lastega peredele**, jäi enam-vähem samaks (2016. aastal oli keskmine hinne 3,57, 2019. aastal 3,59). Võrreldes 2016. aastaga andsid antud tegurite 2019. aastal kõrgema hinne need, kelle leibkonnas on 7-12aastasi lapsi (2016.a. andis see segment keskmine hinne 3,55, 2019. aastal aga 3,67). Samas aga andsid 2019. aastal varasemast madalama hinne need, kelle leibkonnas on 13-17aastasi lapsi (2016. aastal 3,65, 2019. aastal 3,55).

Ülejäänud kolmele võrreldavale teguritele anti **2019. aastal veidi MADALAMAID hinnanguid**. Väide, et **Eestisse reisimine on turvaline**, sai 2016. aastal keskmine hinne 3,96, 2019. aastal aga 3,85. Väide, et **Soome turistid on Eestis teretulnud**, sai 2016. aastal keskmine hinne 3,91, 2019. aastal aga 3,78. Kui eelmisel korral oli selle väitega nõus või pigem nõus 71%, siis 2019. aastal 66%. 2016. aastal pigem ei olnud selle väitega nõus 5%, 2019. aastal aga juba 10% (ülejäänute hinnang oli neutraalne või neil puudus seisukoht).

Hinnangud **teenindusele** olid 2016. aastaga võrreldes samuti veidi langenud, kuigi ka 2016. aastal oli hinne sellele küsitud tegurite võrdluses kõige madalam (3,55). 2019.a. oli keskmine hinne 3,49. 2016. aastal nõustus väitega, et Eestis on sõbralik teenindus 54%, samas mittenõustujaid oli 13%. 2019. aastal oli selle väitega nõus samuti 54%, kuid vastupidise hinnangu andis 17% (ülejäänute hinnang oli neutraalne või neil puudus seisukoht).

KUIDAS VÕIKS SUURENDADA EESTI ATRAKTIIVSUST LASTEGA PEREDELE? (201 vastajat)

Neilt, kes ei olnud nõus väitega, et Eesti on atraktiivne sihtkoht lastega peredele, küsiti lahtise küsimusena, kuidas võiks Eesti atraktiivsust suurendada. **Eelkõige nimetati, et pakkuda tuleks rohkem lastele mõeldud tegevusi (23%).** Lisaks nimetas 11% eraldi lõbustusparke / veeparke lastele.

12% nimetas vajadust parandada turvalisust, 10% paremat teenindustaset ja 8% soodsamaid hindu (paar vastajat nimetas eraldi majutuse hindu, kuid üldiselt peeti silmas pigem üldist hinnataset, mitte ühegi teenuse hindu eraldi). 7% ütles, et tuleks rohkem tutvustada / reklaamida võimalusi lastega peredele, kuna info selle kohta, mida koos lastega teha, on vähene / raskesti kättesaadav või Eestit ei tutvustata üldiselt lapsesõbraliku sihtkohana.

Eraldi nimetati ka alkoholiga seonduvat – 7% ütles, et Eesti peaks vabanema alkoholiturismist (peeti silmas joores või alkoholi kaasaostvaid reisijaid Eestis või laevadel) ja lisaks ütles 5%, et praegu on Eesti kui sihtkoha maine liialt seotud alkoholiga ehk lastega peredele atraktiivsemaks muutumiseks tuleks seda mainet muuta.

rohkem lastele mõeldud tegevusi / mängupaiku / üritusi	23%
turvalisuse parandamine	12%
lõbustuspargid / veepargid lastele	11%
teenindustaseme parandamine / sõbralikum teenindus	10%
soodsamad hinnad	8%
vabanemine alkoholiturismist	7%
rohkem tutvustada / reklaamida võimalusi lastega peredele	7%
Eesti maine muutmine, praegune maine liialt seotud alkoholiga	5%
lihtsamad transpordivõimalused (nt. transport sadamast pereatraktsioonide juurde)	3%
lastega peredele sobivad laevareisid (tegevused lastele, joomise/ purjus inimeste ohjamine laevadel)	2%
lapsesõbralikud spaad	2%
rohkem rõhku puhtusele	2%
lastega peredele suunatud pakettreisid (mis sisaldavad lastele sobivaid atraktsioone, restorane, majutust)	2%
lastega peredele sobivad restoranid	1%
lastega peredele sobivamad hotellid	1%
muu	8%

Näiteid vastustest:

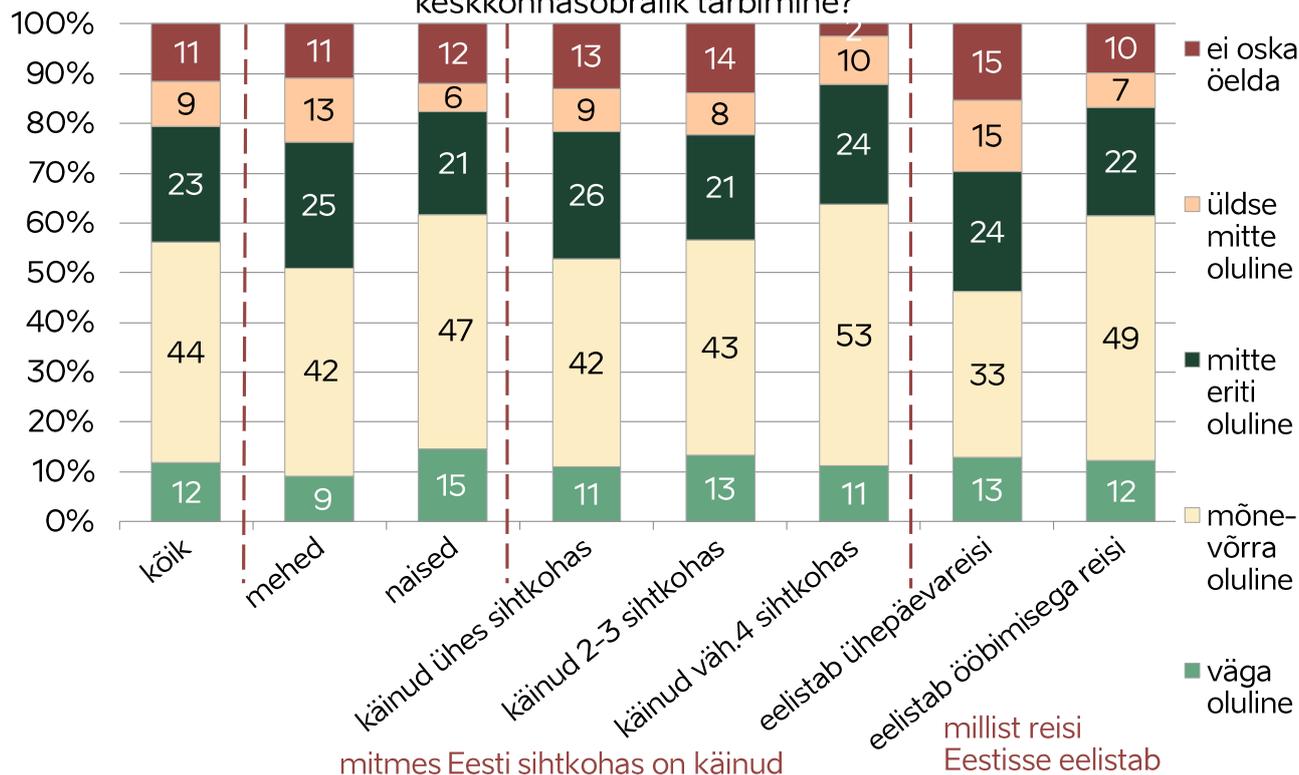
- Parem teenindustase — üleolev suhtumine on Eesti kaubamärk.
- Sõbralikum suhtumine soomlastesse.
- Eestis on vaja parandada teenindustaset. Kaotatud maine tuleb tagasi aeglaselt ja selleks võib vaja minna rahalist motiveerimist.
- Et lastega perede teenindamine oleks sõbralikum ja abivalmim.
- Rohkem pakkumisi lastega peredele. Loomaaed on tore, aga tahaks midagi muudki.
- Panustamine laste tegevustesse, lapsesõbralik majutus, et laste lähedal ei oleks õlleturiste.
- Rohkem reklaamida tegevusi lastele ja suurendada turvalisust.
- Head ainult lastega peredele mõeldud ajaveetmisvõimalused (spaad, lõbustuspargid jne)
- Perekohtade reklaamimine ja selged juhised, kuidas saada kohale nt. ühistranspordiga.
- Reklaamida, mida lastega peredele pakutakse, alustades ööbimisest.
- Üritada turundada või teadvustada lastega perede võimalusi Eestis. Praegu tulevad Eestiga seoses meelde vaid petvad taksojuhid ja viin.
- Hindade alandamine. Hinnad on küll reipalt tõusnud. Lastega peredele rohkem tegevusvõimalusi.
- Eesti-sisese liikumisvõimalused samalt kodulehelt (nagu näiteks Soomes Matkahuolto, VR, HSL, ja lingid atraktsioonide kodulehtedele).
- Sadamast peaks olema näiteks bussiühendus laste seiklusparki ja tagasi sadamasse.
- Lihtsaid 1-2päevaseid valmispakette lastele sobivatesse kohtadesse koos transpordiga. Näiteks nagu Stockholmis, et valida saab mitme koha vahel, kuhu buss sadamast soovijad viib ja toob enne laeva väljumist sadamasse tagasi.
- Usaldusväärsemad taksod, rohkem lastehoiukohti, rohkem tegevusi lastele.
- Lõbustuspark ja loomaaed, tõsi, need võivad seal ollagi, aga info on halvasti kättesaadav.
- Niikaua kui see on noorsoo lõbutsemiskoht, ei muutu midagi.
- Vähem viinaostureise.
- Laevadel joomine kontrolli alla, liiga palju joobnuid.
- Praegu peetakse Eestit odava alkoholi maaks ja selline maine ei sobi lastega perede puhkuseks. Mainet tuleks muuta laste soositud puhkusekohaks.
- Lastega peredele sobivaid restorane.
- Laevalepääsu järjekorrad, eriti Soome tagasi sõites, ei meelita lastega peresid.
- Palju taskuvargaid... turvalisuse parandamine. Viisakas teenindus, et ei oleks kogu aeg tunne, et võiksime kogu riigist kaduda.

KUI TÄHTIS ON TEILE EESTISSE REISIDES VASTUTUSTUNDLIK JA KESKKONNASÕBRALIK TARBIMINE? (827 vastajat)

Neilt, kes peavad tõenäoliseks järgmise 12 kuu jooksul Eestisse reisimist, küsiti, kui tähtis on neile Eestisse reisides vastutustundlik ja keskkonnasõbralik tarbimine (näiteks ökomärgisega majutusettevõtte eelistamine, ühistranspordi eelistamine autole jms.). **Vastanutest 12% pidas seda väga oluliseks ja 44% mõnevõrra oluliseks** (kokku veidi üle poole ehk 56%). Kolmandik ei pidanud seda eriti või üldse oluliseks ja kümnendikul arvamus puudus.

Neid, kes seda väga või mõnevõrra oluliseks pidasid, oli rohkem naiste hulgas (62%) ja vanemate vanusegruppide hulgas (65-79aastastest nimetas seda olulisena koguni 70%). Samuti oli see mõnevõrra olulisem kõrgema haridustasemega inimestele (põhi-, kesk- või kutseharidusega inimestest nimetas seda veidi üle poole, rakendusliku kõrghariduse või sellest kõrgema haridustasemega inimestest umbes 60%). Keskkonnasõbralik tarbimine oli mõnevõrra olulisem ka neile, kes on Eestis käinud mitmes erinevas sihtkohas / piirkonnas (neist, kes on käinud vähemalt 4 sihtkohas, pidas seda olulises peaaegu 2/3) ning kes eelistavad Eestisse tulla ööbimisega reisile (neist nimetas seda 61%, samas ühepäevareisi eelistajatest vaid 46%). Seevastu näiteks sissetulekugrupi või elukoharegiooni lõikes selles küsimuses hinnangud oluliselt ei erinenud.

Kui tähtis on teile Eestisse reisisid vastutustundlik ja keskkonnasõbralik tarbimine?

Kui tähtis on teile Eestisse reisisid vastutustundlik ja keskkonnasõbralik tarbimine?

